

Utvalg: Kommunestyret
Møtested: Rådhusalen, Tana Rådhus
Dato: 18.12.2013
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

04.12.2013

Frank M. Ingilæ
Ordfører

Saksliste			
Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 76/2013	Godkjenning av innkalling		
PS 77/2013	Godkjenning av saksliste		
PS 78/2013	Godkjenning av protokoll fra 14.11.2013		
PS 79/2013	Rullering av samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018		2013/2385
PS 80/2013	Eventuell innføring av anløpsavgift i Tana		2013/1007
PS 81/2013	Ny selskapsavtale for Finnmark kommunsrevisjon IKS		2013/1711
PS 82/2013	Søknad om driftstilskudd / egenandel til forprosjekt "Nye IFU 2015"		2013/2641
PS 83/2013	Økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 TKE KF		2013/2670
PS 84/2013	Budsjett 2014 og Økonomiplan 2014 - 2017		2013/2122
PS 85/2013	Supplering av meddommere til Indre Finnmark tingrett		2013/2432
PS 86/2013	Søknad om fritak fra politiske verv - Stig Herbjørn Torheim		2013/2601
PS 87/2013	Søknad om fritak som kommunestyrerepresentant - Tor Asle Varsi		2013/2604
PS 88/2013	Referatsaker / Orienteringer - KST		2013/96
RS 19/2013	Møteplan for 2014		2013/2607

PS 76/2013 Godkjenning av innkalling

PS 77/2013 Godkjenning av saksliste

PS 78/2013 Godkjenning av protokoll fra 14.11.2013

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Helse- og omsorgsutvalget	44/2013	02.12.2013
Kommunestyret	79/2013	18.12.2013

Rullering av samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018

Vedlegg

1 Psykiatriplan 2014 ver021213

Saksprotokoll saksnr. 44/2013 i Helse- og omsorgsutvalget - 02.12.2013

Behandling

Saksdokumenter ettersendt pr. e-post 29.11.2013. Utdelt i møtet.
Saken ble i møtet behandlet etter PS 46/2013.

Leder Per Ivar Stranden (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som HOU's innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar rullert samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018. Det legges opp til at planen rulleres høsten 2015 slik at det nye kommunestyret kan vedta rullert plan etter tiltredelse 4. kvartal 2015 eller i løpet av 1. kvartal 2016.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret vedtar rullert samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018. Det legges opp til at planen rulleres høsten 2015 slik at det nye kommunestyret kan vedta rullert plan etter tiltredelse 4. kvartal 2015 eller i løpet av 1. kvartal 2016.

Rådmannens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar rullert samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018. Det legges opp til at planen rulleres høsten 2015 slik at det nye kommunestyret kan vedta rullert plan etter tiltredelse 4. kvartal 2015 eller i løpet av 1. kvartal 2016.

Saksopplysninger

Planen som legges fram til politisk behandling i HOU er utarbeidet av en tverrfaglig gruppe av ansatte ved avdeling for hjelpetjenester. Det har vært avviklet møter med faggrupper og politikere, de som er nevnt i planen er bedt om å komme med innspill og oppdateringer, planen har også vært sendt på høring til en rekke lag og foreninger, politikere, salgs- og skjenkebedrifter og offentlige tjenesteområder. Det er kommet inn 4 høringsuttalelser: Fra Pensjonistforbundet v/ Tana pensjonistforening, Nasjonalforeningen for folkehelsen v/ Tana demensforening, Blue X nattklubb AS og Polmak omsorgssone v/ Tone Orvik Kollstrøm. En del av innspillene er tatt inn i planen.

Planen var til behandling i HOU 06.11.13 hvor utvalget vedtok: *Saken sendes tilbake til administrasjonen for videre utredning ut fra innspill fra Helse- og omsorgsutvalget.* Innspillene fra HOU er tatt inn i foreliggende plan. Det var også et ønske om at det klarere kom fram hva som er nytt i årets rullering, dette er ivaretatt ved at det som er nytt fremkommer i rød skriftfarge.

Fra Tana demensforening og Tana pensjonistforening er det forslag om økte stillingsressurser til alderspsykiatri; øket stilling til demenskoordinator og opprette deltidstilling som trygghetssykepleier. Tana kommunes økonomiske situasjon tillater ikke nå økning av stillingsressurser. Det som bør prioriteres er å videreutvikle bedre rutiner og prosedyrer for å få et tettere samarbeid mellom virksomhetene i kommunen. Tjenesteområdet rus- og psykisk helsetjeneste skal også gi et tilbud til eldre, det blir tatt initiativ til ytterligere å bedre samarbeidet mellom Pleie og omsorgstjenesten og Avdeling for hjelpetjenester.

Høringsuttalelsen fra Blue X nattklubb AS er i form stilet til politikerne. De argumenterer for å utvide skjenketiden til lovens maksimaltid kl 03.00. Når det i planen foreslås å innskrenke skjenketiden med en halv time fra 2015 er det ut fra en målsetting om å redusere alkoholkonsumet og dermed begrense skadevirkningene som følger med alkoholkonsum. Det vil nødvendigvis kunne være motsetninger i forhold til ønsker fra skjenkenæringen og målsettinger i det alkoholpolitiske arbeidet.

I løpet av planperioden vil rus- og psykiatridelen fases inn i samhandlingsreformen. Dette vil ha konsekvenser for det kommunale tjenestetilbudet, det forventes økte krav til den kompetansen kommunen skal tilby. Tana kommune har et godt utbygd tjenestetilbud innenfor området, og det satses på kompetanseutvikling og bedre kvalitet på tjenestene. Det må likevel i løpet av planperioden vurderes hvordan kommunen skal innfri økte krav, det kan være aktuelt å utrede interkommunale løsninger.

Den nye folkehelseloven legger stor vekt på forebygging, det samme gjør samhandlingsreformen. Det å ha foreldre som bryr seg og tar ansvar, lag og foreninger som gir

ulike positive tilbud til befolkningen, ha gode barnehager og skoler, kulturskoletilbud og sikre arbeidsplasser gir den største helsegevinsten. I planen er forebygging tatt med i kapittel 3. Rusrelaterte problemer viser en sterk økning i hele landet, og Tana opplever den samme tendensen. Bruk av illegale rusmidler er blitt mer akseptert i befolkningen, det merkes ved at både legal og illegal rusbruk er en del av festlige sammenkomster. Politiet tar dette på alvor og har foretatt flere aksjoner der bruk av illegale rusmidler er avdekket og det er fremmet straffesaker. For å få redusert rusbruken er det viktig med en bevissthetsendring i befolkningen der alle tar et kollektivt ansvar for å stoppe denne utviklingen. I oktober ble det arrangert et stort folkemøte for Nesseby og Tana der temaet var mobilisering mot rus. Denne type arrangement vil bli gjentatt senere. Rusteamet i Tana jobber bevisst med å få til forebyggende tiltak, det er etablert et nært og godt samarbeid med ungdomsrådet.

Vurdering

DEANU GIELDA/ TANA KOMMUNE

Samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan

2014 - 2018

Utgave til behandling i HOU 02.12.13

KAP. 1	INNLEDNING	3
1.1	Bakgrunnen for planarbeidet	3
1.2	Relasjon til andre kommunale planer	3
1.3	Statlige føringer	4
1.4	Kommunale målsettinger og strategier	5
KAP. 2	STRUKTURELLE FORHOLD	5
2.1	Organisering	6
KAP. 3	FOREBYGGING	6
3.1	Foreldre/foresatte	6
3.2	Barnehager og skoler	7
3.3	Møteplassen	8
3.4	Fritids- og kultursektoren som forebyggingsarena	8
3.5	Rusprosjekter	9
3.6	Støttekontakter	9
3.7	Miljøarbeidertjenesten	9
3.8	Grønn omsorg	10
3.9	Alderspsykiatri	10
KAP. 4	FREMTIDIGE BEHOV OG PRIORITERTE TILTAK	11
Tiltak 4.1:	Foreldre som forebyggingsaktører	11
Tiltak 4.2:	Barnehager og skoler	12
Tiltak 4.3:	Fritids- og kultursektoren	14
Tiltak 4.4:	Helse- og sosialsektoren	16
Tiltak 4.5:	Andre arenaer	21
Tiltak 4.6:	Vernede bo- og omsorgstiltak	27
Tiltak 4.7:	Tana Arbeidsservice AS	27
Tiltak 4.8:	Stillingsressurser og kompetanseheving	28
Tiltak 4.9:	Salgs- og skjenkepolitikk	29
KAP. 5	ÅRSVERK I PSYKISK HELSETJENESTE OG RUS	33
5.1	Oversikt over årsverk	33

KAP. 1 INNLEDNING

1.1 *Bakgrunnen for planarbeidet*

Tana kommune har organisert rus- og psykisk helsetjeneste som en del av avdeling for hjelpetjenester. Ansatte ved avdelingen er derfor sentrale i arbeidet med å utforme plan for ny periode. Men også andre kommunale avdelinger og andre ikkekommunale etater har bidratt til planen. Det har vært holdt møter der ulike organisasjoner har kommet med innspill til planen. Politiske innspill har også blitt tatt hensyn til i planarbeidet.

Det er kommet innspill om at den nye planen skal følge kommunestyrets valgperiode, dette for at planen skal være mer styrende for det politiske arbeidet. Det er bedre at politikerne forplikter seg på en plan de selv vedtar enn at de overtar forpliktelser i forhold til en plan som allerede er vedtatt. Dette kan ivaretas ved at denne planen gis en virketid fra 2014-2015 og at det tas sikte på en rulling av planen høsten 2015 slik at det nye kommunestyret vedtar planen etter konstitueringen.

Denne planen erstatter den samordnede rus- og psykiatriplanen som hadde virketid i perioden 2010-2014, også rullert 2012. I løpet av denne planperioden har det vært en del oppmerksomhet rundt planen, noe som er positivt. Det som spesielt har vært diskutert er spørsmålet om innskrenking av skjenketider. Bedrifter har reagert på at skjenketiden ble redusert med en halv time. Dette har medført at problemstillingen har vært behandlet politisk i flere sammenhenger, og resulterte i et vedtak i kst 21.02.13, PS 11/2013, der det ble besluttet å utvide skjenketiden med en halv time. Det har også vært diskutert hvilke bedrifter som skal få salgsbevilling, skal bevillingen knyttes til butikker som selger dagligvarer eller skal dette vurderes spesielt i hvert tilfelle.

I løpet av den forrige planperioden har ressursene til rus- og psykisk helsearbeid blitt styrket ved at stillingen som ruskonsulent er økt fra 40 % til 70%, det er tilsatt utekontakt i 60% stilling, det er ansatt kommunepsykolog. Det vurderes at ressursene til rus- og psykisk helsearbeid er tilstrekkelige slik at det ikke foreslås økninger av stillingsressurser i den nye planen. Det vil likevel vurderes å søke prosjektmidler til spesifikke prosjekter innenfor området rus og psykiatri.

1.2 *Relasjon til andre kommunale planer*

Plan for Selvmordsforebygging 2010-2013 ble vedtatt i Kommunestyret 05.12.10, viser til sak PS 79/2009. Selvmordsforebyggende plan skal revideres i nær fremtid. Det har vært vurdert om Selvmordsforebyggende plan skal samordnes med Samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan, jfr. vedtak 2 c i kst 05.12.10. På grunn av at Selvmordsforebyggende plan har detaljerte forpliktende tiltak vil dette ivaretas best ved at disse er i en egen plan, det vil være enklere å følge opp tiltakene på den måten da de lett kan bli mindre synlige i en stor og omfattende plan. Spørsmålet om samordning kan likevel vurderes på et senere tidspunkt.

Samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2014-2018 bør også innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel og handlingsdel. Kommunen er pålagt å planlegge sin virksomhet i Plan og bygningsloven og i Kommuneloven. Etter plan- og bygningsloven § 20 skal kommunen utføre en løpende planlegging med sikte på å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, etiske og kulturelle utviklingen innenfor sine områder. Kravet innbefatter også psykisk helsearbeid og rusarbeid i kommunen.

1.3 Statlige føringer

Overføring av ansvar fra spesialisthelsetjeneste til kommune innenfor rus- og psykiatriområdet har fra statlig hold vært prioritert over en lang periode og dette forsterkes ytterligere. Samhandlingsreformen (St. meld. nr 47 2008-2009) setter sterke føringer for det kommunale helse- og omsorgstilbudet, rus- og psykiatridelen fases inn i løpet av 2014-2016. Dette vil ha konsekvenser for det kommunale tilbudet, det er når planen utarbeides vanskelig å være konkret på dette da vi enda ikke vet sikkert hvordan dette blir regulert. Det vil sannsynligvis settes en pris på spesialisthelsetjenester det forventes at kommunen skal ha. Forebygging av rus- og helseproblemer er et viktig tema i samhandlingsreformen. Dette må ha en sentral plass i den nye planen, og det må hele tiden jobbes med å utvikle/ iverksette forebyggende tiltak. Det kan være behov for interkommunalt samarbeid for å make å imøtekomme mål og forventninger i samhandlingsreformen, dette blir aktualisert i planperioden.

På mange måter kan det vurderes at dette er til gunst for brukerne da de får sin oppfølging i sitt hjemmemiljø. Kommunene er tilført ressurser for å kunne bygge opp gode tjenestetilbud. Tjenesteområdene merker dette ved at det skal gis oppfølging til brukere med omfattende og kompliserte problembilder. Staten har satt inn ulike virkemidler for å styrke det kommunale arbeidet, det tilbys prosjektmidler, kurs/ opplæring, det gis tidsbegrenset tilskudd til stillinger. Dette gjør at kommunene må bygge opp spesialisert kunnskap innenfor en del områder, bl.a. innenfor medisinerer (psykiatrikompetanse) og innenfor behandling (psykologkompetanse).

Sosial- og helsedirektoratet ga i desember 2005 ut ny veileder i ”*Psyisk helsearbeid for voksne i kommunene*” (IS-1332). Her omtales blant annet målsettingen med det psykiske helsearbeidet i kommunene hvor det fremgår at dette arbeidet skal bidra til å fremme selvstendighet, tilhørighet og styrke evnen til å mestre eget liv for mennesker med psykiske lidelser. (s. 7).

I mars 2007 kom det en ny veileder fra Sosial- og helsedirektoratet om ”*Psyisk helsearbeid for barn og unge i kommunene*” (IS-1405). Her fremkommer at målsettingen for det psykiske helsearbeidet i kommunene er å gi alle barn og unge et likeverdig tilbud og like utviklingsmuligheter, uavhengig av sosial bakgrunn og hvor i landet de bor. (s.11)

I november 2008 kom veilederen *Opptrappingsplan for rusfeltet*” (I-1120 B) fra Helse- og omsorgsdepartementet som viser hvilke satsingsområdet regjeringen er opptatt av. Rusmiddelpolitikken skal bygge på solidaritet både i forhold til rusmisbrukerne og deres pårørende. Rusmiddelpolitikken handler om å gi bedre hjelp, at fellesskapet stiller opp, og ikke minst om å bruke ressursene til pårørende. Forebygging av rusmiddelproblemer er det beste for individ og samfunn.

1.4 Kommunale målsettinger og strategier

- Forbygge og forhindre psykiske lidelser og rusproblemer og gi personer med slike utfordringer like god helsetjeneste og oppfølging i sitt nærmiljø som andre grupper. Tjenestetilbudet til befolkningen bør holde en god faglig standard i forhold til behovet. Kommunen skal organisere tjenestene slik at man samtidig sikrer en god ressursutnyttelse.
- Kommunens ulike tjenesteytere skal samhandle tverrfaglig og på tvers av de ulike virksomheter for å forebygge at det oppstår problemer, og gi et samordnet tjenestetilbud. Det skal legges til rette for gode og trygge oppvekstmiljøer. Barn, unge, voksne og eldre med ulike behov skal få riktig hjelp til rett tid og i nær tilknytning til lokalsamfunnet.
- Tjenestene som gis skal sikre brukermedvirkning og samhandling med spesialisthelsetjenesten.
- Tjenestetilbudet skal ytes flerspråklig. Språk er en viktig faktor i dette arbeidet.
- Kulturforståelse skal implementeres innen alle områder av kommunens rusarbeid og psykiske helsearbeid.
- Utvikle bedre ettervern og rehabiliteringstiltak for personer med psykiske lidelser og rusproblemer, både før, under og etter behandling.
- Kontrollere skjenkesteder og gjennom tiltak begrense tilgangen til rusmidler.

KAP. 2 STRUKTURELLE FORHOLD

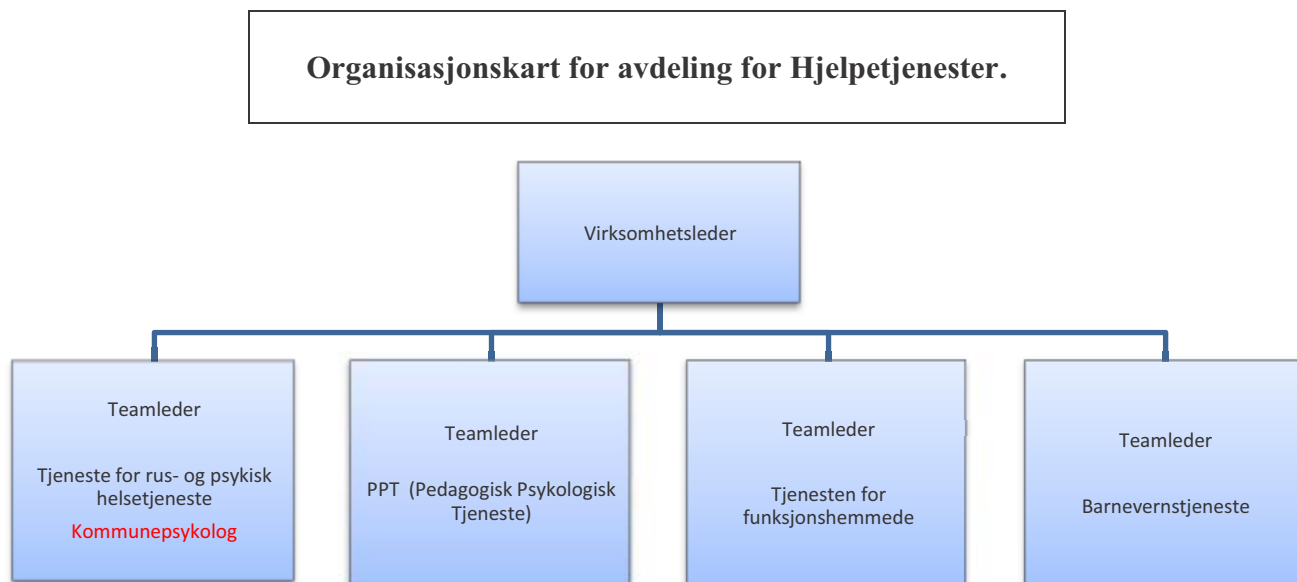
I opptrappingsperioden har ressurser og øremerkede tilskudd vært brukt i forhold til å oppnå strukturelle målsettinger som antall fagpersonell, boliger, konsultasjoner og gode saksbehandlingsrutiner.

Fremover vil de overordnede målsettinger innrettes mot innhold og kvalitet i tjenester, og økt kompetanse. Det arbeides med en oppbygging av et lavterskeltilbud, der det er flere som driver oppsøkende og ambulerende virksomhet, og utvikling av flere tilbud utenom arbeidstid som kan møte brukerne der de er, med motivasjon og oppfølging.

2.1 Organisering

Samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan forvaltes av Avdeling for hjelpetjenester.

Hjelpetjenesten

Virksomhetsleder har det overordnede administrative, økonomiske og faglige ansvaret for tjenesten.

KAP. 3 FOREBYGGING

3.1 Foreldre/foresatte

Foreldre/foresatte er helt klart de viktigste forebyggingsaktørene for barn og unge. Det er først og fremst de foresatte som skal ivareta oppdragelsen, sette grenser, bygge holdninger og gi trygghet og identitet i oppveksten. Det er viktig å bevisstgjøre hver enkelt foresatte deres ansvar for barna i oppvekstperioden.

En måte å bevisstgjøre foresatte på dette ansvaret kan være et tettere samarbeid/oppfølging i viktige faser i barnets liv, som eksempelvis fra barnehage til skole og videre fra ungdomstrinnet til videregående skole. Dette kan skje ved å ha overføringsmøter mellom PPT, skole, helsestasjon og foreldre hvor det fokuseres på de spesielle utfordringer i hver fase av barnets liv. Ungdomsklubben er ment å skulle gi et lavterskeltilbud til barn, unge og foreldre. Å ha lett tilgjengelige arenaer for å knyttes til positive nettverk er viktig i det forebyggende arbeidet.

Tana er en satsingskommune for innføring av PMTO (Parent Management Training). PMTO er opprinnelig en opplærings- og behandlingsmetode rettet mot familier som har barn fra 4-12

år med atferdsvansker. Metoden er grundig empirisk dokumentert. Hvis fastlåste samhandlingsmønstre får utvikle seg over tid og i ulike situasjoner, øker sannsynligheten for at aggresjonsnivået mellom foreldre og barn eskalerer. På sikt kan dette medføre at barnet utvikler atferdsproblemer av ulik alvorlighetsgrad. For å stoppe eller redusere barnets atferdsvansker kreves en aktiv intervensjon. PMTO er rettet direkte mot foreldrenes måter å møte barnet sitt på for å snu barnets destruktive skjevutvikling. Målet med behandlingen er at barn og foreldre kan gjenopprette en positiv relasjon slik at opposisjonell atferd brytes og positiv utvikling fremmes. PMTO synes å være særlig effektivt for barn under 8 år. Kommunen har en PMTO-terapeut og flere PMTO-rådgivere. BUP's ambulante team har utdannet en PMTO-terapeut. PMTO-arbeidet bør koordineres bedre for å få best mulig effekt av metoden. Hjelpetjenesten vil ta ansvar for å koordinere dette arbeidet.

3.2 Barnehager og skoler

De fleste førskolebarn i Tana har et barnehage tilbud. Barnehagenes tilbud gir stimulering til læring og utvikling av sosiale ferdigheter. Erfaring viser at tidlig intervensjon gir best effekt.

Hovedideen bak Tidlig intervensjon er å identifisere og starte håndteringen av et helseproblem på et så tidlig tidspunkt at problemet forsvinner eller blir minimalisert med en svært liten innsats. (www.forebygging.no).

Barnehagene er derfor en viktig arena for forebygging av vansker. Flere kommuner, bl.a. Sør-Varanger kommune, har innført Kvello-modellen, som er en metode for avdekking av vansker hos barn i førskolealder. **I tiltaksdelen foreslås det at Tana kommune tar i bruk en variant av denne modellen i de kommunale barnehagene.**

Barn og unge tilbringer mye av sin oppvekst i skolen. I innledningen til ny læreplan for grunnskolen, videregående opplæring og voksenopplæringen påpekes det:

Opplæringens mål er å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.

I dette perspektivet har skolen et klart ansvar for holdningsbygging og forebyggende arbeid. I Tana kommune har skolene utarbeidet et opplegg for holdningsskapende undervisning i forhold til alkohol, narkotika og tobakk. Undervisningsopplegget er med på å bevisstgjøre elevene, redusere mobbing, isolasjon og dårlig selvfølelse. Skolene skal være gode læringsarenaer der elevene møter kompetente og bevisste voksne som er med å videreutvikle den enkelte elevs kompetanse og egenskaper. Skolene skal videreutvikle strategier for forebygging og takling av mobbeproblematikk.

Fordi skolen er en viktig del av barns og unges oppvekst, er det svært viktig med et godt samarbeid med foreldrene i forhold til det holdningsskapende arbeidet.

3.3 Møteplassen

Møteplassen er et lavterskeltilbud til mennesker med psykiske lidelser, utviklingshemning og rusmiddelbrukere som har behov for et sosialt nettverk. Den er ment som en sosial arena til hjelp i det forebyggende arbeidet. Møteplasser som dette kan gi økt livskvalitet, representere et sted å være og et fellesskap å gå til.

Det er lagt opp til at brukerne skal være deltakere i driften. De deltar i laging av mat, innkjøp av mat og produksjonsutstyr, og det de lager/produserer blir solgt. Inntektene av det som blir solgt går til videre drift.

Brukerne kan delta på ulike aktiviteter som for eksempel håndarbeid, spill, musikk, lage mat og få opplæring i bruk av data. Det stilles ikke krav til produktivitet hos den enkelte. Deltakerne organiserer også ekskursjoner og julemiddag i samarbeid med miljøarbeiderne.

Tilbudet er ment som en hjelp for å bryte ensomhet og isolasjon, og brukerne kan komme og delta etter ønske og dagsform. Det finnes også et tilbud om individuelle samtaler.

Disse ulike elementene er viktige med tanke på å få til endring, skape terapeutiske bedringsprosesser og gi økt livskvalitet for brukere av møteplassen.

Møteplassen drives av miljøarbeidere innen psykisk helsetjeneste i samarbeid med brukere av tjenesten. Brukere som bor innenfor en radius av ca 20 km fra møteplassen blir hentet av miljøarbeiderne. Tilbudet er åpent hver tirsdag og torsdag fra kl.10.00 – kl. 14.00.

3.4 Fritids- og kultursektoren som forebyggingsarena

Tana kommune har ulike aktiviteter og tilbud for barn og unge. De fleste av disse tilbudene vil kunne virke rusforebyggende i et primærforebyggende perspektiv, fordi en meningsfylt fritid er viktig for alle mennesker. Vi har likevel ingen garanti for at ungdom som benytter seg av kulturaktiviteter ruser seg mindre enn annen ungdom. Det er derfor viktig at alle fritidstilbud, både i offentlig og frivillig regi, arbeider holdningsskapende.

Fritidsklubben, SFO, bibliotek og kulturskole

Ett viktig tilbud i kommunen er fritidsklubben som holder til på Miljøbygget. Kommunen har også andre viktige tilbud som SFO, bibliotek og kulturskole. På kulturskolen kan man utfolde seg innen musikk, dans, teater og formgivningsfag / duodji. Det finnes også en musikkbinge utenfor miljøbygget som benyttes som øvingslokale for ulike musikkgrupper. Det er også mange lag og foreninger som gjør en stor innsats for at barn og unge i kommunen har forskjellige fritidstilbud å velge i. Flerbrukshallen har gitt et løft i forhold til tilrettelagte aktiviteter for barn og unge. Det er imidlertid en del barn og unge som ikke deltar i det organiserte tilbudet. Lag og foreninger oppfordres til å tilrettelegge for aktiviteter i flerbrukshallen som inkluderer de som ikke er aktive idrettsutøvere.

3.5 Rusprosjekter

Tana kommune har mottatt prosjektmidler i forhold til å styrke forebyggende arbeid overfor barn og unge. Kommunen har også mottatt prosjektmidler til utekontakt. Disse prosjektene er videreført til ordinær drift ved at det er opprettet stillinger som ivaretar dette.

Kirken har i samarbeid med Tana kommune opprettet tilbudet onsdagsklubben. Onsdagsklubben gir primært tilbud til etablerte rusmiddelbrukere hvor formålet er å gi et sosialt fellesskap, gi ett fullverdig måltid, samt bistå brukerne i forhold til praktiske problemer. Kommunen har mottatt prosjektmidler til dette over en treårsperiode. Dette tilbudet vil bli videreført også etter at de statlige prosjektmidlene har blitt avsluttet.

Det er ikke søkt prosjektmidler for 2013. Det vurderes om det skal søkes om prosjektmidler for 2014. Aktuelle områder kan være ettervern, samarbeidsprosjekt med ASVO.

3.6 Støttekontakter

Støttekontakt er et tilbud til personer som på grunn av funksjonshemming eller sosiale problemer har behov for bistand til å delta i aktiviteter utenfor hjemmet.

Støttekontaktordningens formål er å sikre en meningsfull fritid med muligheter for livsutfoldelse og mestring av ulike livssituasjoner og om mulig bidra til økt selvstendighet og utvide brukers sosialt nettverk.

Støttekontaktens oppgaver vil kunne innebære sosialt samvær eller følge til ulike fritidsaktiviteter. Tyngdepunktet i rollen som støttekontakt skal ligge på kontakt og støtte på tjenestemottakers premisser og ønsker. Støttekontakten vil primært være en person uten spesifikk fagkompetanse.

Tjenesten kan organiseres ved å gi tilbudet individuelt eller ved deltakelse i en aktivitetsgruppe.

Støttekontakt tildeles etter søknad og er ment som et forebyggende tiltak for voksne og barn og deres familier. Målet er at bruker skal få et mer aktivt sosialt liv, dette muliggjør deltakelse på ulike aktiviteter. Kommunen har noen utdannede treningskontakter som utfører støttekontaktoppgaver.

3.7 Miljøarbeidertjenesten

Målet med tjenesten er å yte *hjelp til selvhjelp*, slik at den enkelte kan være mest mulig selvstendig i dagliglivet. Miljøarbeiderne yter praktisk bistand og gir opplæring i daglige gjøremål. Det innebærer at de gir opplæring i husarbeid og matlaging, personlig hygiene og påkledning. Videre gir de veiledning i økonomi, hjelper til med å betale regninger, hjelper til med å åpne post, avleser strømmåler og annet. Miljøarbeiderne tar også med seg brukere på kortere og lengre turer.

3.8 Grønn omsorg

Tana kommune i samarbeid med bøndene i Tana er med i et nasjonalt prosjekt for bruk av gården som ressurs. Prosjektet heter *Inn på tunet*. Det er et samlebegrep for tilrettelagte tilbud fra bønder som bruker gården sin i aktivt arbeid for/ med barn, unge og voksne med ulike behov. Herunder kommer tilrettelagt arbeid for personer med psykiske lidelser.

Tana kommunes kontaktperson er en ansatt i utviklingsavdelingen (www.innpaaturunet.no).

3.9 Alderspsykiatri

Tana kommune ønsker å bidra til at de eldre i kommunen får en god, trygg og verdig alderdom.

Eldres psykiske helse har kommet mer i fokus i løpet av de siste tiårene. Alderspsykiatri har utviklet seg til et eget område innenfor psykiatrien hvor det er bygd opp spesialisert oppfølging, kursing/ utdanning og forskning. Alderspsykiatrien (inkludert demensomsorgen) har spesialisert seg på psykiske lidelser som opptrer første gang i alderen over 65 år.

Forekomst av psykiske lidelser øker med alderen. Aldringsprosessen og endringer i det sosiale miljøet disponerer for utvikling av psykiske lidelser. Utviklingen med en sterk vekst av antall personer over 67 år tilsier at førstelinjetjenesten må ha denne problematikken i fokus for å forebygge psykiske vansker hos denne befolkningsgruppen. Det er viktig å sette inn tiltak som motvirker ensomhet og isolasjon. Legene må være oppmerksomme slik at lidelsene blir diagnostisert tidlig for at adekvat hjelp kan settes inn. Psykisk helsetjeneste og hjemmesykepleien må gis ressurser slik at de kan følge opp pasientene i deres hjemmemiljø ved å tilby samtaleterapi, utdeling av medisiner, gi miljøterapeutisk oppfølging og få til et samarbeid med pårørende. Noen vil utvikle så store vansker at det er behov for oppfølging i institusjon. De eldre i institusjon bør også få tilbud om støttesamtaler

Utvikling av demens av ulik grad og type kan føre til psykiske vansker. Tana kommune har opprettet et Dementeam som kan tilby et lavterskeltilbud til demente og pårørende.

Dementeamet i Tana Kommune består av koordinator, sykepleier, hjelpepleier og fastlegen. Alle kan ta kontakt: Personen selv, pårørende, nabo, venner osv. Teamet hjelper til i forhold til utredning. De gir råd, støtte og veiledning. I tillegg kan de bidra med hjelp til å søke på – og få tilrettelegging i forhold til daglige aktiviteter, bolig, hjelpemidler etc. Teamet tilbyr også kurs, samtalegrupper, pårørendeskole og temamøter for pårørende.

Grunnbemanningen på sykehjemmene eller i hjemmesykepleien i dag er ikke lagt opp slik at de ansatte skal kunne sitte ned og snakke med pasientene for å løse eksistensielle problemer. Sykehjemsavdelingens, eller hjemmesykepleiens ressurser og pasientens behov, står ikke i forhold til hverandre på dette området. Det er enda ikke utbredt kultur for slik praksis innen den somatiske kommunale helsetjenesten. Ingen brukere i pleie- og omsorgssektoren (PLO) har per i dag vedtak om samtale med psykiatrisk sykepleier eller psykolog i den kommunale psykiske helsetjenesten.

Eldre hjemmeboende og eldre innlagt på institusjon har rett til tilbud om kommunal rus- og psykisk helsetjeneste på lik linje med resten av Tanas befolkning. Dette har kanskje ikke blitt benyttet i stor nok grad.

Pleie- og omsorgstjenesten driver et dagsenter. Dagsenteret er et godt forebyggende tiltak mot ensomhet og isolasjon for hjemmeboende eldre.

I dag blir psykisk syke eldre henvist til Alderspsykiatrisk team ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) for en utredning av pasienten og veiledning til personalet. Eldre hjemmeboende kan ha mange utfordringer i hverdagen. Noen er veldig ensomme. Andre har somatiske sykdommer som kan gjøre dem utrygge i forhold til å være alene. Å ha en psykisk lidelse i tillegg kan føre til at deres somatiske tilstand krever lengre rekonvalesenstid.

3.10 Andre arenaer

Kirken som forebyggingsarena

Kirken har iverksatt ulike tilbud for barn og ungdom som kan virke forebyggende. Kirken tilbyr barnesanggruppe for barn som ikke går i barnehage, én gang per uke. Det er også planer om å etablere barne- og ungdomslokaler i kjelleren på Menighetshuset.

KAP. 4 FREMTIDIGE BEHOV OG PRIORITERTE TILTAK

For å nå hovedmålsetningene i rus- og psykiatriplanarbeidet er følgende tiltak prioritert for planperioden 2014-2018:

Tiltak 4.1: Foreldre som forebyggingsaktører

I et samfunn som har flere og sterke kulturformidlere ved siden av foreldrene, er det viktig med tiltak som styrker foreldrekompetansen. Forelderveiledningsprogrammet er et statlig satsningsområde.

Målsettingen for Barne- og familiedepartementets satsing på foreldreveiledning er at den skal *”støtte og styrke foreldrene i deres rolle som oppdragere og omsorgspersoner for egne barn. Det kan forebygge psykososiale vansker hos barn og unge og fastlåste samhandlingsmønstre”* (Rundskriv Q-5/97, BFD).

Det har blitt opprettet en tverrfaglig gruppe bestående av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, berneverntjenesten, barnelege, rus- og psykisk helsetjeneste for barn og unge og politi. Den tverrfaglige gruppen ønsker å holde tema-/informasjonsmøter for foreldre/foresatte. En måte å treffe foreldre/foresatte på er at den tverrfaglige gruppa inviterer seg selv til barsel- og småbarnstreffene som blir arrangert i Tana kommune. Barsel- og småbarnsgruppene kan selv komme med forslag på tema.

Tana kommunes rusteam vil drive med forebyggende- og informasjonsarbeid overfor foreldre.

Målet for tiltaket er å ha et helhetlig perspektiv for å fremme god helse hos barn og foreldre, og ikke minst styrke barn og unges oppvekstmiljø.

Tiltak:	Beskrivelse:	Tidsplan	Ansvarlig
4.1	Bevisstgjøre foreldre i deres rolle som forebyggingsaktører gjennom samarbeid og veiledning.	Hele plan-Perioden	Avd.Hjelpetjen. Avd for Helse Skolene Forbyggende barnevern Tverrfaglig gruppe Rusteamet Helsestasjonen

Tiltak 4.2: Barnehager og skoler

Zippys venner

Mål: Mestring og utvikling av empati. Zippys venner er et kunnskapsbasert forebyggende program for å lære barn å mestre dagliglivets utfordringer på en bedre måte. Det gir barna redskaper til å identifisere og snakke om følelser og utforske måter å håndtere dem på.

http://www.forebygging.no/fhp/d_emneside/cf/hPKey_10587/hParent_22/hDKey_1

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 a)	”Zippys venner”, 1. klasse	Hele planperioden	Rektor ved de ulike skolene

Psykisk helse i skolen

Mål: Øke ungdoms kunnskap om psykisk helse. Hvordan kan de anvende denne kunnskapen i det daglige liv og hvor kan ungdom i Tana kommune søke hjelp ved psykiske vansker.

<http://www.psykiskhelseiskolen.no/> . **Det bør være jevnlig opplæring for lærere ved alle Tanas skoler i bruk av ovenstående verktøy.**

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 b)	Skolene bruker undervisningsopplegget ”Alle har en psykisk helse” i ungdomstrinnet	Hele planperioden	Rektor ved de ulike skolene. Kommunelegen. Avd. for hjelpetj.

Overgang grunnskole til videregående skole

Det siste året på ungdomstrinnet bør det settes fokus på foreldrenes ansvar for å følge opp ungdommen når hun/ han har flyttet hjemmefra for å gå på videregående skole. Dette kan være et tema elevene skal jobbe med og presentere på foreldremøter, informasjonsskriv til hjemmet osv. Et delmål vil være å forebygge og redusere tallet på ungdom som dropper ut av videregående skole.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 c)	Bedre overgangen mellom grunnskole og videregående skole	Hele planperioden	Skolene i samarbeid med helsestasjonen og hjelpetjenesten
4.2 d)	"Sunn livsstil og hybelliv" Helsestasjonen inviterer alle 10. klassingene til Miljøbygget hver vår for å snakke om overgang til hybelliv.	Hele planperioden	Helsestasjonen
e)	Tilbud om hospitering på videregående skole for 10. klasse. Skolen hjelper til i forhold til hospitering. Foreldre /elever er ansvarlig for organisering og betaling av reise og opphold.	Hele planperioden	Skolene Foreldrene Elevene

Forebyggende rusarbeid i skolen

Ungdom er utsatt for et press for å prøve ut rusmidler. Holdninger og bevissthet er viktig for å forbygge rusmiddelmisbruk. Skolene sammen med foreldre er viktige forebyggingsaktører,

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 f)	Videreutvikle og fortsette eksisterende undervisningsopplegg som ANT (Alkohol, Narkotika og Tobakk), prosjektarbeid om rus m.v.	Hele plan perioden	Skolene. Kommunelegen. Avd. for hjelpetj. Politi Fritidsklubben

Forebygge og avdekke mobbing

Skolene må ha et kontinuerlig fokus på mobbeproblemet. Det er utviklet ulike nasjonale strategier rettet mot tiltak i skolene. Noen skoler i Tana har tatt disse strategiene i bruk, men målet er at alle kommunens skoler skal innarbeide og bruke samme strategi for dette.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 g)	Videreutvikle og fortsette eksisterende tiltak mot mobbing (både digital mobbing og annen mobbing)	Hele plan perioden	Skolene

Tidlig intervensjon

Det er enklest og mest effektivt å gi bistand tidligst mulig. På den måten kan vansker avhjelpes og forebygges. De fleste barn har et barnehagetilbud, barnehagen er derfor en viktig arena for å gi barn muligheter for å utvikle sosiale, språklige og atferdsmessige ferdigheter.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 h)	Tverrfaglig gruppe samarbeider med	Hele plan	Hjelpetjenesten i

	barnehagene og skolene, med målsetning om tidlig intervensjon for å gi helhetlig tverrfaglig bistand ved behov.	perioden	samarbeid med barnehagene, skolene, helsestasjonen og legene
--	---	----------	--

LOSA

Dette tilbudet har gjort at flere ungdom kan bo hjemme under videregående utdanning. Dette vil sannsynligvis gi bedre mulighet for å fullføre videregående skole. LOSA er avhengig av et godt samarbeid med næringslivet i Tana, samt kommunens tjenestetilbud.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 i)	Videreutvikle og fortsette eksisterende tilbud ved LOSA	Hele plan perioden	Fylkeskommunen

PMTO

Kommunen har besluttet å være med i et samarbeid med Atferdssenteret om innføring av PMTO og andre atferdsregulerende metoder, dette ble politisk behandlet i 2006 (første halvår). Kommunen har nå fått en invitasjon til videreføring av samarbeidet med Atferdssenteret for implementering av forebyggingsprogrammet TIBIR (tidlig innsats for barn i risiko). Tiltakene i programmet er basert på prinsippene i behandlingsprogrammet PMTO (Parent Management Training – Oregon). Programmet er forskningsbasert og gir dokumentert positiv effekt.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 j)	Videreutvikle bruken av PMTO i kommunen. Innføre flere moduler.	Hele plan perioden	Hjelpetjenesten

Bovnnas bovdnii / Steg for steg (samiske barnehager)

Bovnnas bovdnii er et læreverk til metodisk opplæring og trening av sosiale ferdigheter i barnehagen. I læreverket deler man ulike sosiale ferdigheter i et system, som gir enkle forklaringer og rammer for læringssekvensene (Forlag: Nasjonalforeningen for folkehelse)
Kilde: <http://ovttas.no/nb/node/6275>

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.2 k)	Bovnnas bovdnii: Et læreverk til metodisk opplæring og trening av sosiale ferdigheter i barnehagen	Hele planperioden	De samiske barnehagene

Tiltak 4.3: Fritids- og kultursektoren

Kommunen bør fortsatt avsette egne midler og søke eksterne midler til holdningsskapende og rusforebyggende arbeid. Vi må se dette arbeidet i sammenheng med kommunens satsing på folkehelse.

Tana kommune har inngått *Partnerskap for folkehelse* med Finnmark Fylkeskommune. *Partnerskap for folkehelse* dreier seg om å konkretisere samarbeid i en partnerskapsavtale hvor begge parter skisserer sitt bidrag. Samarbeidet skal være tverrfaglig, sektorovergripende og forpliktende. Partnerne jobber mot samme mål, men har ulike roller og ulikt ansvar.

Utpøringsprosjektet *Helse i Plan og Partnerskapsordningen* er forankret i St. meld. nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge med oppfølging i St. meld nr. 20 (2006-2007) *Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller*. Meldingene framhever samfunnsplanlegging som sentralt virkemiddel i folkehelsearbeidet og som verktøy for å motvirke sosiale ulikheter i helse.

Kommunen har også inngått partnerskapssamarbeid med andre aktører for å arbeide sammen for en bedre folkehelse. Denne formen for stimulering av frivillige aktivitetstiltak bør fortsette slik at vi kan arbeide sammen mot målene om å skape gode, trygge og utfordrende oppvekstvilkår for barn og unge.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.3	Fortsatt bevilge økonomiske midler til aktivitetstilbud og inventar i fritidsklubben. Det er viktig at klubben er en attraktiv, rusfri møteplass for ungdommen.	Hele planperioden	Kom.styret Utviklings-avdelingen
a)			
b)	Handlingsplan for idrett legges til grunn for forebyggende tiltak som krever anlegg/ lokaler knyttet opp mot rusmiddelplanen.	Hele planperioden	Utviklings-avdelingen
c)	Ungdomskonserter/diskotek - Dette er spesielt viktig i tilknytning til dager/begivenheter der det er erfaring for at det nytes rusmidler.	Hele planperioden	Utviklings-avdelingen
d)	Temakvelder på fritidsklubben. Utvikle samarbeid med andre instanser, som for eksempel politiet.	Hele planperioden	Utviklings-avdelingen
e)	Etablere <i>Åpen hall</i> som et tiltak i fritidsklubbens regi, i samarbeid med minst ett frivillig lag.	Minst fire fredager i året.	Utviklings-avdelingen
f)	Opprettholde og videreutvikle ungdomsrådet i kommunen.	Hele planperioden	Utviklings-avdelingen
g)	Jenteaktiviteter - Vurdere egne temakvelder for jenter på fritidsklubben. - Sikre at tiltak som har vist seg attraktive for jenter tas med i plan for idrett og fysisk aktivitet.	Hele planperioden. Ved revidering/rullering av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.	Utviklings-avdelingen
h)	Fritidsklubben og kulturskolen inngår samarbeid om lavterskelaktiviteter i klubbens åpningstider.	Hele planperioden	Utviklings-avdelingen

i)	Etablere en ungdomsklubb i Austertana i samarbeid med bygdelaget og ev andre aktører.	Hele planperioden	Utviklingsavdelingen
j)	Videreutvikle utstyrslager der barn/ unge kan låne idretts- og aktivitetsutstyr	Hele planperioden	Utviklingsavdelingen i samarb. m/ hjelpetj, og NAV
k)	Etablere skyssordninger for ungdom fra distriktene til fritidstilbud ved kommunesenteret	Prøveordning	Utviklingsavdelingen FFK
l)	I samarbeid med Tana Idrettsråd og interesserte idrettslag i kommunen søkes det etablert et eget samarbeidsprosjekt med relevant aktivitets- og fritidstilbud for målgruppen i denne planen. Det søkes om ekstern finansiering.	Snarest	Utviklingsavdelingen i samarb. m/Tana idrettsråd og idr.lag
m)	Det søkes etablert en egen felles <i>Idrettens aktivitetsdag</i> i grunnskolen for både sommer- og vinteraktiviteter. En slik aktivitetsdag kan om ønskelig involvere idrettslagene i kommunen.	Snarest	Utviklingsavdelingen i samarb. m/grunnskolene
n)	Etablere barne- og ungdomslokaler i kjelleren på Menighetshuset	Planperioden	Polmak og Tana menighet

Tiltak 4.4: Helse- og sosialektoren

Legetjenesten samarbeider med Nesseby kommune. Denne yrkesgruppen er trolig de første som kommer i kontakt med rusmiddelbrukere og mennesker med psykiske lidelser. Legene har faste morgenmøter hver dag der alle deltar. **Det er etablert et tett og godt samarbeid med den kommunale rus- og psykiatritjenesten, bl.a. med et fast møte med alle legene en gang pr uke. VPP, ambulant team og DPS døgnenheten deltar også på disse møtene.** Legene henviser til spesialisthelsetjenesten eller den kommunale rus- og psykisk helsetjeneste dersom det er behov for dette.

Det foreligger omfattende dokumentasjon på at systematiske samtaler i helsetjenesten fører til at pasienter med et risikofylt alkoholforbruk reduserer sitt forbruk. Det anslås at slik *mini-intervensjon* fra leger og annet helsepersonell medfører opp til 24 prosent reduksjon i alkoholforbruket det første året. Dette er et av tiltakene som regjeringen trekker fram som et særskilt satsingsområde i handlingsplanen mot rusmiddelproblemer (2003-2005). Se også pressemelding nr.5/03 fra Sosialdepartementet.

Forekomst av psykiske lidelser hos eldre er høy, 15-20%, samtidig er antall og andel av eldre stor og økende. Tidlig diagnostisering og intervensjon kan bidra til en bedret prognose.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 a)	Bevisstgjøring på rus gjennom bruken av <i>mini-intervensjon</i> (AUDIT - enkel ruskartlegging) som arbeidsredskap innen helse- og sosialektoren	Hele plan perioden	Avd. Helse Avd.Hjelpetj

b)	Være oppmerksom på problemstillingen alderspsykiatri for å gi tidlig diagnostisering	Hele plan perioden	Avd. Helse Hjemmesykepl. Avd.Hjelpetj
----	--	--------------------	---------------------------------------

Helsestasjonen har et unikt utgangspunkt ved at den når alle barn og deres familier gjennom årlige helsekontroller. Den har en viktig rolle i å fremme helse og å forebygge psykiske og fysiske plager hos gravide, barn og unge. Helsesøstrene gjennomfører også hjemmebesøk hos alle barnefamilier, og har dermed en mulighet til å få innsyn i hjemmesituasjonen.

Tana kommune har også Helsestasjon for ungdom. Målet er å gi ungdom en økt helsebevissthet, bedre det psykososiale miljøet og motivere ungdom til å utvikle en helsemessig gunstig livsstil. Dette er et lavterskeltilbud, noe som er viktig i et rusmiddelperspektiv. Helsestasjonen har mulighet til å fange opp ungdom som er ukjente i det øvrige hjelpeapparatet og som har utviklet et gryende rusmiddelbruk.

Helsestasjon for ungdom driver omfattende arbeid for å forebygge uønskede svangerskap og abort. Dessuten gir helsestasjonen ungdom et generelt tilbud om hjelp med ulike helseproblemer, som for eksempel rusbruk, psykiske vansker, spiseforstyrrelser og sosiale problemer. I tillegg ivaretas smitteoppsporing med tanke på seksuelt overførbare infeksjoner.

Temakvelder for ungdom planlegges i lag med leder for ungdomsklubben, ut i fra behov og ønsker fra ungdommen.

Helsestasjonen ønsker turnuslege/psykolog ca. 4 ganger i året på ungdomsklubben som tar for seg tema rus- og psykisk helse, med tilbud om individuell samtale for dem som ønsker og har behov for det.

Helsestasjonen har fått utdelt prosjektmidler fra fylkesmannen til å drive forebygging av uønskede svangerskap og aborter.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 c)	Helsestasjon for ungdom. Det er planer om å ha en mannlig helsearbeider/lege én gang per måned i arbeidet for å få mer fokus på gutters behov.	Hele plan perioden	Avd. Helse

Alle som arbeider med småbarnsforeldre, gravide og deres partnere

Tana kommune har høsten 2013 inngått et samarbeid med KoRus Nord (Kompetansesenteret rus Nord-Norge) i forbindelse med opplæringsprogrammet TIDLIG INN.

Opplæringsprogrammet er et helhetlig opplæringstilbud som er satt sammen av Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, og er ment å skulle bidra til å gjøre ansatte tryggere i arbeidet med å avdekke et begynnende problem og tilby adekvat hjelp. Det skal gi opplæring i gode verktøy og metoder innen tidlig intervensjon. Målgruppen er kommunalt ansatte som i det daglige møter småbarnsforeldre, gravide og deres partnere. Programmet skal bidra til å gjøre ansatte tryggere i arbeidet med å avdekke et begynnende problem, og tilby adekvat hjelp.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 d)	Kommunalt ansatte som i det daglige møter småbarnsforeldre, gravide og deres partnere deltar i opplæringsprogrammet "Tidlig intervensjon"	Høsten 2013 og våren 2014	Avd. helse Avd. hjelpetj.

Psykiatritjenesten i kommunen driver med kartlegging og tilrettelegging for hjemmeboende i tillegg til oppsøkende arbeid etter bekymringsmelding/henvisning. Gjennom å oppsøke brukerne i deres miljø får tjenesten et innblikk i miljøet rundt den enkelte. Brukerne av tjenesten kan ha diagnose(r) innen både psykisk helse og rus.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 e)	Foreta en ny fornøydhetsundersøkelse blant brukere av psykisk helsetjeneste og rus		Avd.Hjelpetj
f)	Tilby veiledning til ansatte i PLO som jobber med eldre med psykiske vansker	Hele planperioden	Avd.Hjelpetj
g)	Øke kompetansen. Studie for ansatte i kognitiv terapi og motiverende intervju. Videreutdanning i rus	Hele planperioden.	Avd. hjelpetj.

Kommunepsykolog

Psykologtjenesten gir tilbud primært til voksne mht psykologens spesialisering. Ungdom f.o.m. 16 år kan også benytte seg av tilbudet som består i klinisk arbeid på individnivå. Med klinisk arbeid menes utredning, rådgiving, behandling og terapi. Tjenesten er et lavterskeltilbud og skal i betydelig grad være forebyggende, det betyr blant annet at innbyggere selv skal kunne ta direkte kontakt med tjenesteyteren. Med forebyggende på individnivå menes blant annet at innbyggere har lav terskel til å søke/benytte seg av tilbudet og ideelt før det har gått for lang tid og plagene fått rotfeste.

Psykologtjenesten gir også muligheten til rådgiving/veiledning av andre helsepersonell i kommunen.

Psykologtjenesten vil i nåværende planperiode også arbeide med kartlegging og andre tiltak/prosjekter på bakgrunn av kartleggingen.

Forbehold om endringer og detaljer ang. de to siste punktene.

Utfordringer for kommunen:

De aller sykeste innen rus- og psykisk helse er brukere av kommunens tjenester og passer ikke inn i DPS - døgnenheten. Det ordinære kommunale tjenesteapparatet er heller ikke tilpasset behovene til denne brukergruppen.

Dette er brukere som trenger kontinuerlig oppfølging fra NAV, rus- og psykisk helsetjeneste, lege og spesialisthelsetjenesten.

Denne gruppa representerer den største utfordringen og som mange kommuner ikke har tilfredsstillende tilbud til.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
--------	-------------	----------	-----------

4.4 h)	Spisse kompetansen i forhold til kommunens utfordringer innen rus- og psykisk helse	Hele planperioden	Hjelpetjenesten
i)	Utekontakt. Oppsøkende arbeid, hjemmebesøk.	Hele planperioden	Hjelpetjenesten
j)	Onsdagsklubben for rusmiddelbrukere	Hele planperioden	Hjelpetjenesten /Menighetsans. I Kirken
k)	Hjemmesykepleien ved medisintil levering	Hele planperioden	Hjemmesykepleien

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen stiller økt krav til kommunal kompetanse. Somatikken er kommet med fra 01.01.12. Det er antydning at rus- og psykisk helse kommer inn i løpet av perioden 2014-2016.

§ 3-1 Kommunens plikt til samhandling og samarbeid.

Kommunens ansvar etter § 3-1 første ledd innebærer plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig, for å tilby tjenester omfattet av loven her. Kommunen skal samarbeide med fylkesmannen, regionalt helseforetak og stat, slik at helse- og omsorgstjenesten i landet best mulig kan virke som en enhet.

Pr i dag er det organisert samarbeid mellom hjelpetjenesten, legetjenesten, spesialisthelsetjenesten, NAV, hjemmetjenesten og helsestasjonen. Ved behov er det samarbeid med Tana Eiendomsselskap, Asvo, VPP og sykestua.

Hjemmesykepleien har i likhet med rus- og psykisk helsetjeneste sin virksomhet ute blant kommunens innbyggere i deres hjem. I og med at psykiatri og rusmiddelbrukeren ikke har døgntilbud er det viktig med tett samarbeid mellom hjemmesykepleien og rus- og psykisk helsetjeneste. Hjemmesykepleien er i kontakt med eldre mennesker, det bør rutinemessig stilles spørsmål til de eldre om de opplever press og vold fra rusmiddelmisbrukende familiemedlemmer. Det må også være fokus på eldres psykisk helse.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 l)	Økte ressurser til hjemmesykepleien for å ivareta tjenester til brukere utenom kontortid.	Hele plan perioden	Hjemmesykepleien
m)	Spørre eldre rutinemessig om de opplever press og vold fra rusmiddelmisbrukende familiemedlemmer	Hele plan perioden	Hjemmesykepleien Avd. helse Avd. hjelpetj.
n)	Øke fokus og utvikle kompetanse på problemstillingen alderspsykiatri, tilby samtale- og medikamentell oppfølging i de eldres hjemmemiljø	Hele plan perioden	Hjemmesykepleien Avd. helse

NAV (Ny arbeids- og velferdsforvaltning)

NAV Deatnu-Tana ble etablert i februar 2009. NAV sin hovedoppgave er å bidra til at den enkelte kan ha mulighet for arbeid, meningsfulle aktiviteter og inntektssikring i henhold til

lovfestede rettigheter. NAV har også mulighet til å henvise til statlige tiltak som ARK (Arbeidsrådgivning), raskere behandling hos psykolog, utdanning, med mer. NAV driver ikke oppsøkende virksomhet i forhold til brukere som ikke er registrert hos NAV (på www.nav.no), eller ved at de mottar en ytelse fra NAV. NAV har ansvar for økonomisk sosialhjelp, gjeldsrådgivning, bostedløse, rusarbeid, henvisning til rusbehandling og kvalifiseringsprogrammet. NAV har på lik linje med andre samarbeidsparter ansvar for å være koordinator i forhold til personer som trenger en individuell plan.

NAV sin visjon er *Vi gir mennesker muligheter*

Visjonen gjenspeiler de tre samfunnsmessige funksjonene NAV ivaretar:

1. Mulighet for arbeid
2. Mulighet for meningsfull aktivitet
3. Mulighet for inntektssikring i henhold til lovfestede rettigheter.

NAV tilbyr en rekke tiltak til brukere som har behov for bistand til å komme i arbeid og aktivitet. NAV Tana har som målsetning at brukere tidlig skal avklares i forhold til hvilket bistandsbehov de har for å komme i arbeid og aktivitet, samt å bli økonomisk selvhjulpen. Tilpasset arbeid/aktivitet kan bidra til å begrenses og forebygge psykiske plager og en helseskadelig rusbruk.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 o)	Delta i Tana kommunes rusteam	Hele planperioden	NAV sosial
p)	Opprette lavterskel aktivitetstilbud i det ordinære arbeidsmarkedet	Hele planperioden	NAV sosial
q)	Sikre felles forståelse for når det er riktig å snakke om rus, og se på mulighet for ruskartlegging. Gjøres ved at rus og psykisk helse er diskusjonstema på samarbeidsmøte med hjelpetjenesten	Hele planperioden	NAV sosial
r)	Revidere og konkretisere samarbeidsavtale med hensyn på nytt lovverk samt ressurstildeling	Hele planperioden	NAV sosial
s)	Få på plass samarbeidsrutiner for å sikre minstestandard	Hele planperioden	NAV sosial

Barnevernstjenesten er den tjenesten i kommunen som andre instanser er lovpålagt å melde til dersom det er mistenke om at barn lever under bekymringsverdige forhold. På denne måten kan barnevernstjenesten komme i kontakt med familier hvor enten foreldrene (en eller begge) eller barnet selv har et rusmiddelproblem. Barnevernstjenesten skal i sitt kartleggingsarbeid ta opp temaet rusbruk under samtaler med familiene.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 t)	Fortsette koordineringsarbeidet i tverrfaglig gruppe Tverrfaglig gruppe skal ha to faste møter med barnehagene og skolene gjennom skoleåret. Tema for møtene settes av tverrfaglig gruppe i samarbeid med barnehagestyrerne og rektorene på	Hele planperioden	Avd.Hjelpetj

	skolene.		
--	----------	--	--

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der loven krever det. Dette gjelder først og fremst vurdering om behov for spesialpedagogiske tiltak for barn i førskolealder, elever i grunnskolen, og i voksenopplæring på grunnskolens område. PPT bistår elever med ulike vansker som bl.a, lese-skrivevansker, ulike fagvansker, ulike utviklingsforstyrrelser og psykiske vansker. PPT kan også sette i gang individrettede tiltak som bla støttesamtaler, foreldreveiledning/rådgivning eller veiledning av lærere/assistenter. PPT bistår skolen med å utvikle systemrettede tiltak.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.4 u)	Fortsatt utvikle systemrettede tiltak i skolene i forhold til fagvansker og atferdsvansker	Hele plan perioden	Avd.Hjelpetj

Tiltak 4.5: Andre arenaer

Lensmannsetaten jobber med holdningsskapende - og opplysningsarbeid rundt rusbruk og rusmidler for elever i de forskjellige skolene, og for foreldre. Dette arbeidet er et viktig bidrag i et forebyggingsperspektiv og bør fortsatt være en del av arbeidet ved Lensmannskontoret. Lensmannskontoret jobber også forebyggende ved uniformert å besøke utestedene i åpningstiden.

Det arbeides med å få til et samarbeid mellom rus- og psykisk helsetjeneste i Tana kommune og politiet i forbindelse med ruskontrakter til ungdom. Ruskontrakt er et virkemiddel for å få ungdommen til å holde seg unna rusmidler. Normalt vil man motta tips om ungdom fra foreldre, skolene, helsesøster, barnevern og politi. For de fleste er en ruskontrakt frivillig, for andre er det en ordning knyttet til påtaleunntatelse. Ønsket er å hjelpe ungdom så tidlig som mulig slik at de som eksperimenterer med rus i ung alder skal få en mulighet til å slutte med dette. Formålet med samarbeidet er å gi et frivillig tilbud om støttesamtaler hos kommunens rus- og psykisk helsetjeneste. Rus- og psykisk helsetjeneste ønsker å komme i kontakt med disse ungdommene da de ser at mange av dem som begynner å ruse seg, også har andre utfordringer i livet som de kan trenge hjelp og veiledning i forhold til. Det kan være at ungdommen har ”droppet ut” av skolen, har økonomiske utfordringer, psykiske vansker etc.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.5 a)	Lensmannsetaten fortsetter sitt opplysnings- og holdningsskapende arbeid overfor foreldre og elever i forhold til rus	Hele plan perioden	Lennsmanns-etaten

Kirken arbeider forebyggende i forhold til både barn, unge og voksne. Nå ønsker de å utvide sitt tilbud og har følgende planer:

b)	Etablere barne- og ungdomslokaler i kjelleren på Menighetshuset	Planperioden	Polmak og Tana menighet
----	---	--------------	-------------------------

AKAN står for Arbeidslivets Komité mot Alkoholisme og Narkomani. Formålet med AKAN er å forebygge rusmiddelproblemer i arbeidslivet, samt bidra til at ansatte med rusproblemer får hjelp tidligst mulig. Ansatte som på grunn av rusmiddelmisbruk får problemer med arbeidsutførelsen skal ha et tilbud om bistand før evt forføyninger vurderes. AKAN er et viktig bindeledd mellom arbeidsgiver og ansatte i en slik prosess, og det bør derfor være en AKAN-kontakt i kommunen med kompetanse og interesse for arbeid med rus.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.5 c)	Videreutvikle AKAN-arbeidet i kommunen	Hele plan perioden	Pers. avd. Arbeidsmiljø- utvalget (AMU)

Rusteam

Høsten 2005 ble det opprettet et rusteam i Tana kommune, bestående av representanter fra Hjelpetjenesten, utviklingsavdelingen, skolen, helsestasjonen, lensmannsetaten, foreldre, kirken og ungdomsrepresentant. Rusteamet skal bevirke til økt bevissthet og holdninger hos voksenpersoner som kan være med å utvikle en sunn og rusfri livsstil hos ungdom i Tana. Det er viktig å bevisstgjøre foreldrenes viktige rolle i det forebyggende arbeidet. Teamet skal ha regelmessige møter, ha en kontrollfunksjon og arbeide forebyggende. Koordineringsansvaret er satt til Hjelpetjenesten da dette er en oppgave som hører inn under ruskonsulentens arbeidsoppgaver.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.5 d)	Videreutvikle arbeidet i rusteamet	Hele planperioden	Rusteamet
e)	Fokus på det forebyggende rusarbeidet blant ungdom ved hjelp av temakvelder/folkemøte	Hele planperioden	Rusteamet
f)	Motivere ungdom til å danne et eget lokallag som arbeider mot narkotika	Høsten 2013	Rusteamet
g)	Forebyggende arbeid i forhold til rus ut mot elever og foreldre i skolene	Hele planperioden	Rusteamet
h)	Arbeide med å engasjere foreldre/voksne til å bidra i det forebyggende arbeidet mot rus.	Hele planperioden	Rusteamet

Ruskartlegging

Det ble foretatt ruskartlegging av ungdom fra 8. til 10. klasse i de to forrige planperioder (2007 og 2012). Kartleggingen med 5 års mellomrom har bidratt til at vi nå har et sammenligningsgrunnlag og kan derfor få et bilde av utviklingen. Av 112 elever var det 86 elever som svarte. Det vil si at 77 % av elevene deltok.

Kartleggingen viste at den vanligste alkoholkilden er den de får kjøpt av andre ungdommer (44.4 %). Den vanligste alkoholtypen viser seg å være øl. Det er markant færre som har drukket alkohol i 2012 enn det var i 2007, og i gj.sn. har ungdommene vært beruset 1,8 ganger, mens i 2007 var snittet på 3,5 ganger.

Det er 2.4 % av elevene som sier de har prøvd hasj/marihuana, og like mange har prøvd

beroligende midler og sniffing. Dette er et relativt lavt tall sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner. I følge kartleggingen er det ingen av elevene i 7. og 8. klasse som har prøvd narkotika.

Ungdommene har restriktive holdninger knyttet til bruk og legalisering av hasj. I 2007 var det 12 % som hadde lyst til å prøve hasj, i 2012 er denne andelen redusert til under 5 %.

Kartleggingen i 2012 sier at det er færre som røyker nå enn i 2007. Litt over 2 % av alle elevene røyker daglig. Ca. 5 % sier de røyker, men ikke daglig. 69 % sier de aldri har røykt, som er en økning med 4 % fra 2007.

Kartleggingen viser at foreldreholdningene er relativt strenge og at foreldrene er tydelige overfor sine barn.

Ny tilsvarende ruskartlegging tenkes tatt i 2017.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.5 i)	Foreta en kartlegging av det etablerte rusmiljøet i Tana	I løpet av planperioden	Avdeling for hjelpetjenester

Spesialisthelsetjenestens tilbud til Tana kommunes befolkning innen rus- og psykisk helse

BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk)

Poliklinikken i Karasjok tilbyr hjelp til samiske barn og unge i alderen 0-18 år fra hele landet. I tillegg har poliklinikken ansvar for tilbud til alle barn og unge i følgende kommuner i Midt-Finnmark: Karasjok, Kautokeino, Porsanger, Tana, Nesseby, Lebesby og Gamvik.

BUP er et tilbud til barn og unge som har vansker med følelsesmessige forhold, problematisk eller avvikende atferd, forsinket eller påfallende utvikling, innlæringsvansker, tristhet, isolasjon og/eller depresjon, sinne og aggresjon, rusmisbruk, spiseforstyrrelser eller angst. BUP tilbyr samtaler til barn i Tana etter henvisning (<http://www.helse-finnmark.no/http://intranett.helse-finnmark.no/category13877.html>).

PUT (Psykiatrisk ungdomsteam)

PUT er et tilbud til ungdom og unge voksne i alderen 15 til 30 år. Tilbudet gjelder all ungdom, dvs. både samisk, kvensk, norsk og ungdom med annen etnisk/kulturell bakgrunn, bosatt i kommunene Karasjok, Kautokeino, Porsanger, Tana og Nesseby, samt all samisk ungdom i resten av Finnmark og i Norge forøvrig. PUT gir først og fremst tilbud til ungdom og unge voksne som sliter med avhengighetsproblematikk (alkohol, narkotika, spilleavhengighet) eller selvmordsproblematikk. Den som har behov for hjelp kan ta direkte kontakt med PUT ("henvise seg selv") eller få henvisning gjennom sin fastlege. Foreldre/foresatte, venner, skolehelsesøster, lærer, ansatte ved sosialkontor og andre kan også ta kontakt. Kontakt kan taes pr. brev eller pr telefon. PUT er lokalisert i Karasjok tilbyr også samtaler i Tana (<http://www.helse-finnmark.no/put-karasjok/category13878.html>).

Ambulant team Midt- og Øst-Finnmark.

Ambulant team tilbyr ambulante og familiebaserte tiltak i kommunene i Midt - Finnmark og Øst – Finnmark. Teamet gir behandling og veiledning hjemme hos familier, i skolen og i barnas nærmiljø. Dette tilbudet er for barn som trenger tettere oppfølging enn det som kan gis poliklinisk og der døgnopphold ved institusjon ikke er nødvendig. Dette er et tilbud til barn i alderen 6 – 18 år. Hovedoppgaven til Ambulant team er å fungere som et tiltak under BUP i Karasjok og Kirkenes. Belastningen er ca 50% på BUP Karasjok og ca 50% på BUP Kirkenes. Ved at Ambulant team er et tiltak så menes det at teamet går inn som medarbeider i saker som har en ansvarlig behandler, og omfatter barn i skolealder og eldre. Dvs fra 6-18 år. Ambulant team fungerer som en ekstra ressurs BUP kan benytte seg av i krevende saker. Hovedansvarlig saksbehandler rekrutterer Ambulant team ved skriftlig søknad/redegjørelse på ferdiglaget skjema som overleveres teamet. Teamet består av en psykolog som er faglig ansvarlig for den behandlingen teamet utfører, videre består teamet av en fagkonsulent som tar seg av den praktiske administrative delen. Fagkonsulenten skal blant annet ha oversikt over saker, tiltak som startes og avsluttes, kompetanse teamet har og trenger m.v. I tillegg består teamet av 3 miljøterapeuter.

(<http://www.finnmarksnettverket.no/index.php/ressursoversikt/spesialisthelsetjenesten-rus-og-psykisk-helse/38-spesialisthelsetjenesten-psykisk-helse-og-rus/69-ambulant-team>).

Ambulant akutteam Øst

Teamet er lokalisert til Tana og har 3,2 ansatte. De gir et dagtilbud (ikke kveld og helg) til kommunene i Øst-Finnmark, og har i tillegg ansvar for å gi spesialisthelsetjenester til innsatte i Vadsø fengsel. Teamet har psykiatriske sykepleier og vernepleier, ergoterapeut og en psykolog tilgjengelig. Teamet er organisert som en del av tilbudet til VPP. Kommunene i opptaksområdene er sentrale samarbeidspartnere for det akutte ambulante teamet. Andre samarbeidspartnere er ulike deler av spesialisthelsetjenesten: Universitetssykehuset Nord Norge (UNN), Ruspoliklinikk og rusavdelinger, Barn og ungdomspsykiatrisk-poliklinikk (BUP), døgnavdelinger, samt Viken senter, Senter for spiseforstyrrelser, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS Nord) og andre. Teamet i Tana ønsker skriftlige henvisninger fra helsepersonell. Henvisninger behandles på lik linje med andre henvisninger i VPP. Teamet har tilgang på behandlere som behersker samisk språk og kultur, og har i tillegg tilgjengelig teknologi for å benytte seg av tolketjenester når det er behov for det.

De fleste henvises til ambulante akutt team på bakgrunn av en psykisk lidelse, og ofte finner man et underliggende rusproblem. De er over 18 år, men det kommer også henvisninger fra barne- og ungdomspsykiatrien når deres pasienter nærmer seg myndighetsalder.

Teamet gir akutt krisehjelp ved psykose, sorg, kriser og ved akutt og kronisk suicidalitet. Vurdering av behov for innleggelser er en sentral oppgave slik at teamet også har en portvaktrolle ved akutte innleggelser. Pasienter kan få hjemmebesøk, og ofte foregår konsultasjonene ute i kommunene. I noen tilfeller kalles pasienter inn til konsultasjoner ved VPP. Teamet disponerer egne biler for å kunne rykke ut raskt.

Teamet i Tana har valgt å gi pasientene inntil 10 konsultasjoner og deretter henviser dem videre, enten til annen poliklinisk behandling, innleggelse eller overføre til det kommunale tjenesteapparatet. Dersom det er behov for det, gjør man unntak fra dette (VPP Tana, Maskevarveien 1, 9845 Tana, tlf 78927416).

Familievernkontor

Familievernet er et tilbud til mennesker med ulike typer samlivs- og relasjonsproblemer. Det er en spesialtjeneste som gir tilbud om behandling og rådgivning når det foreligger vansker, konflikter eller kriser i familien. Samtaleterapi for par og familier er det viktigste tilbudet. På familievernkontoret arbeider blant annet psykologer og sosionomer med videreutdanning i familierapi. Jurister er tilknyttet kontorene som konsulenter. Familievernkontoret holder til i Karasjøk, men er i Tana to dager hver måned og tilbyr samtaler.

VPP (Voksenpsykiatrisk poliklinikk i Tana)

VPP Tana gir tilbud om vurdering, utredning og behandling. Deres behandlere er psykiater, ass.lege, psykiatrisk sykepleier, sosionom og psykologspesialist/psykolog. Poliklinikken tilbyr hjelp til pasienter over 18 år. Poliklinikken har ansvar for tilbud til voksne i følgende kommuner i Øst Finnmark: Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord og Vadsø. (VPP Kirkenes og VPP Tana har delt ansvar for Vadsø). VPP er et tilbud til voksne som trenger hjelp for psykiske plager, slik som traumer, angst, depresjon, tvangslidelser, spiseforstyrrelser, personlighetsforstyrrelser, psykoseproblemer, rusproblemer og andre former for avhengighetsproblematikk. Poliklinikken gir også veiledning til samarbeidspartnere på forespørsel, samt undervisning i forhold til tema om psykiatriske problemstillinger (<http://www.helse-finnmark.no/psykisk-helsevern-og-rus/voksenpsykiatrisk-poliklinikk-vpp-tana-article80551-26322.html>).

DPS Døgnavdelingen Tana

Døgnenheten i Tana er en allmennpsykiatrisk 7 dagers sengepost for voksne på spesialisthelsetjenestenivå i DPS- Øst Finnmark, Klinikk Psykisk helsevern og rus. Døgnenheten har totalt 15 sengeplasser, med mulighet for behandling/ rehabilitering av ADL funksjoner i treningsleilighet som et ledd i prosessen mot utskrivelse til kommunen/ primærhelsetjenesten. Deres geografiske opptaksområde er følgende 7 kommuner i Øst Finnmark: Tana, Nesseby, Båtsfjord, Berlevåg, Vardø, Vadsø og Sør Varanger. De har et tett samarbeid med de andre enhetene i DPS-et (VPP Kirkenes, VPP Tana og BUP Kirkenes), samt et tett samarbeid med UNN Allmennpsykiatrisk avdeling i Tromsø som har det akuttpsykiatriske ansvaret på sykehusnivå i Finnmark og Troms. Døgnenheten er godkjent for frivillig behandling etter Lov om Psykisk helsevern, men tar imot pasienter med tvangsvedtak om ”Tvinget psykisk helsevern uten Døgnopphold” der Allmennpsykiatrisk avd Tromsø er vedtaksansvarlige (<http://www.helse-finnmark.no/psykisk-helsevern-og-rus/doegnenheten-tana-article80553-26322.html>).

Organisasjonsarbeid

Det finnes mange forskjellige frivillige organisasjoner rundt om i landet som kan være til god støtte for mennesker som har utfordringer i forhold til rus eller psykisk helse, enten det gjelder en selv, en i familien eller en bekjent. Oppstart av eventuelle lokallag gjøres på frivillig basis.

Lokallaget Mental Helse:

Mental Helse er en sosialpolitisk interesseorganisasjon som arbeider for at alle skal ha en best mulig psykisk helse. Deres visjon er at alle mennesker skal ha mulighet for å leve sitt liv basert på selvstendighet, uavhengighet og mestring. Temaene de arbeider med er blant annet; fjerne tabuer, god velferd, demokratiske helse- og omsorgstjenester, et helhetlig tjenestetilbud, åpenhet om psykisk helse, informasjonsarbeid og folkehelseperspektivet. For ytterligere informasjon (www.mentalhelse.no)

NKS veiledningssenter for pårørende

Tana kommune er en av samarbeidskommunene/ støttekommunene til Norske kvinners sanitetsforening (NKS) sitt veiledningssenter for pårørende i Nord Norge AS.

Veiledningssenteret er et gratis lavterskeltilbud for pårørende av rusmiddelavhengige. De er livssynsnøytrale, har taushetsplikt og pårørende sin historie blir ikke nedtegnet og oppbevart hos dem. Deres overordnede mål er å forebygge sosial isolasjon og helseskader ved å bidra til økt livskvalitet for pårørende. Veiledning gis direkte eller via telefon til pårørende fra hele helseregionen (<http://veiledningssenter.no/kontakt/nnorge>)

Støttegruppen "Vi som har et barn for lite"

Støttegruppe for dem som har mistet et barn. Foreningen er en livssynsnøytral organisasjon som har til formål å sikre at alle som mister barn, uansett dødsårsak eller alder, får den hjelp de trenger i forbindelse med dødsfallet og i tiden etterpå (<http://etbarnforlite.no/>).

Anonyme alkoholikere

"Anonyme Alkoholikere er et fellesskap av kvinner og menn som deler sin erfaring, styrke og håp med hverandre for at de kan løse sitt felles problem og hjelpe andre å friskne til fra alkoholisme. Den eneste betingelse for medlemskap, er et ønske om å slutte å drikke. Det er ingen avgifter eller kontingenter for AA medlemskap. Vi er selvhjulpne gjennom våre egne bidrag. AA er ikke knyttet til noen sekt, trossamfunn, politisk parti, organisasjon eller institusjon. AA ønsker ikke å ta stilling i noe stridsspørsmål, hverken støtter eller motarbeider noen sak. Vårt fremste formål er å holde oss edru og hjelpe andre alkoholikere til edruskap" (<http://www.anonymealkoholikere.no/>).

RIO – rusmiddelmisbrukernes interesseorganisasjon

RIO er en landsdekkende brukerorganisasjon hvis formål er å påvirke slik at rusmiddelmisbrukerne kan få tilrettelagt veien tilbake til samfunnet gjennom et mangfoldig behandlingstilbud, og en individuell tilrettelagt integreringsprosess. Alle RIOs ansatte og frivillige er tidligere rusavhengige som på forskjellige måter har kommet ut av avhengigheten. RIO har organisert erfaringer de har fått i møte med hjelpeapparatet, tidligere som rusavhengige, nå som brukarmedvirkere. Disse erfaringene er RIOs viktigste ressurs. I tillegg har RIO mye fagkunnskap i sin organisasjon (<http://rio.no/>).

RUSTelefonen

Rustelefonen er en landsdekkende opplysningstjeneste om rus og hjelpetiltak.

Helsedirektoratet finansierer RUSTelefonen, mens det er Velferdsetateten i Oslo kommune som er ansvarlig for driften. Erfarne veiledere svarer på spørsmål relatert til alkohol- og narkotikaproblematikk. Både rusbrukerne selv, pårørende og profesjonelle er velkommen til å ta kontakt. De garanterer full anonymitet (<http://rustelefonen.no/>).

Nasjonalforeningen for folkehelsen – Tana demensforening

Foreningen er ment å være et talerør for mennesker med demens og pårørende. De ønsker å gjøre en positiv forskjell i hverdagen til den enkelte.

Nåværende leder: Erna Fjellidal
 Mail adresse: erna@ossimellom.net
 Telefon: 41458489

Tana pensjonistforening

Tana pensjonistforening ønsker å gi et bidrag til at eldres hverdag i Tana blir bedre. De har jevnlig pensjonisttreff og medlemsmøter, og arrangerer turer og div andre sosiale aktiviteter. Informerer om eldres rettigheter, samarbeider med eldrerådet og andre foreninger som arbeider for eldre, i tillegg til at de uttaler seg i eldrepolitiske saker.

Nåværende leder: Olav E. Johansen,
 Lismaveien 23, 9845 Tana.
 Tel.: 942 87 663/E-mail: olav@ossimellom.net

Tiltak 4.6: Vernede bo- og omsorgstiltak

Det vurderes at det er tilstrekkelig antall psykiatriboliger med tilknyttet tjeneste. For hjemmeboende har det vært vanskelig å få sentrumsnære boliger, men dette vil bedre seg da det bygges en del boliger i sentrumsområdet. Innenfor rusområdet er behovet for tiden dekt ved at det er 4 kommunale boliger som er definert som rusboliger.

Tiltaket 4.6 "Bygge tre boliger med omsorgsbasis spesielt for rusmisbrukere i løpet av planperioden" beholdes, med føringen at tiltaket skal vurderes i løpet av planperioden..

Tiltak:	Beskrivelse:	Tidsplan:	Ansvarlig:
4.6	Bygge tre boliger med omsorgsbasis spesielt for rusmisbrukere i løpet av planperioden	Vurderes i løpet av planperioden	Tana kommunale eiendomsselskap i samarbeid med Rustjenesten

Tiltak 4.7: Tana Arbeidsservice AS

Tana Arbeidsservice A/S er en produksjonsbedrift som gir arbeidstilbud til mennesker som av ulike årsaker ikke uten videre kan jobbe i det ordinære arbeidslivet. Bedriften har som hovedmål å skape varige arbeidsplasser hvor grunnlaget for sysselsettingen baseres på framstilling av varer og tjenester for det ordinære marked. Bedriften legger stor vekt på trivsel og et godt sosialt miljø.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.7 a)	Videreutvikle Tana Arbeidsservice AS som del av ettervern/ rehabilitering.	Hele planperioden	ASVO Nav Avd. hjelpetj

Tiltak 4.8: Stillingsressurser og kompetanseheving

Ansatte i Tana kommune møter store utfordringer i møte med rus- og psykiatribrukere innenfor de fleste tjenesteområder. Det er viktig at tjenesteområdene får tilegnet seg nødvendig kompetanse. Alle medarbeiderne vil måtte forholde seg til både psykiatri og rusmiddelmisbrukere enten direkte eller som klienters familiemedlemmer, nærpersoner eller nettverk. Det vil være aktuelt å tilby deltakelse på eksterne og interne kurs. Veiledning fra spesialisthelsetjenesten bør videreutvikles. Ansatte i kommunen som arbeider med barn og unge bør tilbys økt kompetanse for å oppdage og forebygge ungdommenes bruk av rusmidler. Det er viktig at alle avdelinger i kommunen tar sin del av ansvaret i forhold til forebyggende rus og psykiatriarbeid, her må hver enkelt avdeling prioritere kompetanseoppbygging.

Vi opplever at unge sliter i forhold til rus- og psykiatri. De trenger en tverrfaglig oppfølging for å komme seg videre i livet. I dette arbeidet er det viktig med et nært samarbeid med foreldre og familie for å hjelpe disse ungdommene slik at de kan få seg utdanning og arbeid.

Det har siden 2007 vært en statlig satsing på rusfeltet. Kommunene har fått økninger i rammetilskuddet som skal prioriteres arbeid med rusmiddelproblematikk. Hjelpetjenesten har fått innvilget prosjektmidler fra Sosial- og helsedirektoratet til forebyggende rusarbeid for barn og unge over en treårsperiode fra 2007 til utgangen av 2009. **I 2010 ble det innvilget prosjektmidler til 60 % utekontakt rus. Fra 2011 er det vedtatt en økning av ressurser til rustjensten med ett årsverk, fordelt 40% økning av ruskonsulent til 70% og 60% utekontakt, dette er en oppfyllelse av tiltak 4.8 a og b i Samordnet forebyggende rus- og psykiatriplan 2010-2014.**

Pr i dag har hjelpetjenesten følgende bemanning som ivaretar rus- og psykiatriområdet; ledelsesressurs 0,2 årsverk, kommunepsykolog 1.0 årsverk, psykiatrisk sykepleier 2,0 årsverk, miljøterapeut forebyggende arbeid barn og unge 1,0 årsverk, miljøterapeut 0,5 årsverk, ruskonsulent 0,7 årsverk, miljøarbeidertjenesten til sammen 2,2 årsverk.

Samhandlingsreformen stiller økt krav til kommunal kompetanse. Somatikken er kommet med fra 01.01.12. Det er antydning at rus og psykiatri kommer inn i løpet av perioden 2014-2016. På sikt kan det medføre behov for økte ressurser.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.8a)	Vurdere interkommunalt samarbeid innen rusarbeid.	Plan perioden	Hjelpetjenesten
b)	Kompetanseheving – ansatte ved helseinstitusjonene i Tana kommune	Plan perioden	Hjelpetjenesten

Tiltak 4.9: Salgs- og skjenkepolitikk

Folkehelseloven:

De årlige undersøkelsene om kommunenes forvaltning av alkoholloven viser at den fysiske tilgangen til alkohol har økt de siste tiårene. Tre utviklingstrekk kan illustrere dette. For det første kan en nå få kjøpt alkohol i alle landets kommuner mens det for 30 år siden var over 200 kommuner uten salgssted for alkohol. For det andre har antall vinmonopolutsalg økt. De siste 10 årene er antallet nesten fordoblet, og 87 pst. av befolkningen bor nå i en kommune med polutsalg. For det tredje er antall skjenkesteder tredoblet i løpet av de siste 30 årene, og mens det i 1980 var nærmere 100 kommuner uten skjenkested, var antallet i 2011 redusert til fire. Vi ser også en utvikling hvor kommunene har tillatt salg og skjenking utover lovens normaltids. For salgsbevillinger har over 90 pst. av kommunene en salgstid som tilsvarer lovens maksimaltid, altså til klokken 20 på hverdager og til klokken 18 på lørdager. Bildet er imidlertid annerledes når det kommer til skjenkebevillinger. Lovens maksimaltid er her til klokken tre for alle alkoholdrikker hele uken, men hele 87 pst. av kommunene har valgt en kortere skjenketid enn dette. Den vanligste skjenketiden er til klokken to både for øl, vin og brennevin.

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/regpubl/prop/2013-2014/prop-1-s-20132014/7.html?id=739886>).

Begrense tilgjengelighet

Tiltak som å begrense tilgjengelighet av alkohol har generelt vist seg å være det mest effektive for å redusere alkoholkonsum og omfang av alkoholrelaterte skader og problemer (Babor et al., 2010).

Kombinerte tiltak

Blant forebyggende tiltak som ikke begrenser antall skjenkesteder eller skjenketider, synes det mest virksomme å være kombinerte og koordinerte tiltak som innbefatter samarbeid mellom viktige aktører på lokalt plan (f. eks. skjenkenæring, myndigheter, politi), kursing av dørvakter og serveringspersonale, og strengere håndheving av skjenkebestemmelser (Brennan, Moore, Byrne, & Murphy; Jones, 2011). Slike kombinerte tiltak har vært utprøvd og evaluert flere steder. Et eksempel er STAD-prosjektet i Stockholm. Dette er et multikomponentprosjekt som omfatter lokal mobilisering av sentrale aktører, kursing i ansvarlig alkoholserving og strengere tilsyn av skjenkestedene. Tiltaket ble iverksatt i et eksperimentområde (Stockholm sentrum) i løpet av en treårs periode. En evaluering viste at antall rapporterte voldsforbrytelser nattetid ble redusert med 29 % i eksperimentområdet sammenliknet med kontrollområdet (Wallin, Norström, & Andreasson, 2003) (<http://www.sirus.no/Skjenking+og+vold.d25-SMRrKZp.ips>).

Ansvarlig alkoholhåndtering

Helsedirektoratets nye satsing i forhold til håndtering av alkohol er **Ansvarlig alkoholhåndtering**. Denne satsingen bygger videre på erfaringer fra opplæringsverktøyet "Ansvarlig vertskap", og legger særlig vekt på kommunenes praksis i bevillingssystemet. Elementene som vil inngå i den nye satsingen:

- Samarbeid mellom kommune, politi og bransje
- Opplæring av ansatte ved skjenkestedene
- Bedre metoder og organisering av kommunens kontroll og tilsyn

- Skjenkestedene må utvikle bevissthet rundt egen alkoholpolicy
- Aktiv bruk av media

Hovedmålet med *Ansvarlig alkoholhåndtering* er å begrense rusmiddelbruk og rusmiddelrelaterte skader. For å nå målet er det viktig at kommunen retter den forebyggende innsatsen inn på flere områder. Det forebyggende arbeidet handler både om å sikre barn og unge gode oppvekstvilkår, og bidra til at aktuelle tjenester har kunnskap og handlingskompetanse til å oppdage og følge opp personer med begynnende rusmiddelproblemer. Like viktig er det at kommunen bruker mulighetene i alkoholloven og dets bevillingssystem som en del av det forebyggende arbeidet. Det handler om å utnytte de kontrollpolitiske virkemidlene kommunene har til rådighet for å redusere konsum og forebygge skader. Det omfatter bevillinger og tidsrammer for salg og skjenking, kontrollvirksomheten i kommunen, og hvordan overtredelser av alkoholloven sanksjoneres. Veileder i salgs- og skjenkekontroll er å finne på Helsedirektoratets hjemmeside (<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/veileder-i-salgs-og-skjenkekontroll/Sider/default.aspx>)

Det er anbefalt et trepartssamarbeid mellom politi, salgs- og skjenkenæringen og kommunen. For å få til et velfungerende uteliv, redusere og unngå skjenking til mindreårige, overskjenking og uterelatert vold er det viktig med en helhetlig tilnærming. I Tana må det nedsettes en gruppe som skal jobbe videre med *den lokale tilpasning av prosjektet "Ansvarlig alkoholhåndtering"*. Gruppen er tenkt satt sammen av politi, skjenke- og salgspersonell og kommunen.

Tana kommune ønsker å ha en helhetlig, ansvarlig og forebyggende rusmiddelpolitikk. Når det gjelder salgs- og skjenkepolitikken bør det ikke settes noen grense for antall bevillinger, men opplæringen til bevillingshaverne må styrkes. Ved igangsetting av "Ansvarlig alkoholhåndtering" vil opplæringstiltak for bevillingsinnehavere, skjenke- og salgspersonell gjennomføres, dette for å styrke forvaltningen av alkoholloven og heve kompetansen og den praktiske håndteringen av den i kommunen. I dag må bevillingshaverne kun opp til en skriftlig prøve før de får den tildelte bevilling. Dette er ikke tilfredsstillende. Tana kommune kan i liten grad innvirke i forhold til begrensnings av tilgangen på rusmidler. Dette arbeidet hviler i hovedsak på lovgivende myndigheter, politi og tollmyndighetene. Det kommunen har innvirkning på er den kommunale salgs- og skjenkepolitikken. Dette har likevel sin begrensnings fordi lovlig framstilt alkohol er legal salgsvare i Norge. Kommunen kan imidlertid ha innvirkning på hvem, hvor og når alkoholvarer kan selges, og utarbeide et kontrollsystem som ivaretar alkohollovens intensjoner.

Salgssteder

Jfr. Alkohollovens § 3-7 kan alkoholholdig drikke i gruppe 1 (opp til 4.7 volumprosent alkohol) skje fra kl 08.00 til kl 18.00 (med unntak av søn- og helligdager, 1. og 17. mai, og på stemmedagene for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov). På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag. Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg. Salg og utlevering av drikk er likevel forbudt etter kl 20.00 på hverdager, og etter kl 18.00 på dager før søn- og helligdager før Kristi Himmelfartsdag. Tana har i dag en salgstid for alkohol som tilsvarer lovens makismaltid – kl 20.00 på hverdagene og kl 18.00 på lørdager (www.lovdata.no). Dagens antall salgssteder i Tana er 4, fordelt med 1 i Sirma, 1 i Austertana og 2 ved Tana bru. Kommunestyret har tidligere hovedsakelig innvilget salgsbevillinger til dagligvarebutikker.

Med dagligvarebutikk forstås butikker som har det vesentlige av vareutvalget i matvarer og husholdningsvarer.

*Wikipedia: **Dagligvare** er produkter som i norsk lov er definert som «matvarer og andre nærings- og nytelsesmidler, dyremat, vaske- og rengjøringsmidler, toalettartikler, husholdningsvarer av papir og plast, bone-, rens- og pussemidler». Definisjonen er gitt i Lov om handelsvirksomhet av 6. juni 1980 nr. 21 (Handelsloven).*

Kommunestyret kan bestemme hvem som skal innvilges salgsbevilling ut fra forskjellige hensyn, viser til Alkohollovens § 1-7a:

”§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling”.

” Kommunen kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking”.

Forskning viser at den beste måten å redusere skadeomfanget knyttet til alkoholbruk er å redusere tilgangen og ha høye avgifter.

Sirusforsker Sturla Nordlund skriver i artikkelen *Alkoholpolitiske virkemidler*:

”Hensikten med alkoholpolitikken er naturlig nok å redusere skadevirkningene av alkoholbruk. En vesentlig strategi for å oppnå dette er, i tråd med den såkalte totalkonsumteorien, å redusere totalforbruket av alkohol i samfunnet. Virkemidler for dette formål er å legge begrensninger på tilgjengeligheten og øke avgifter på alkohol”.

Søknader for salgs- og skjenkebevillinger for en ny fireårsperiode skal politisk behandles sommeren 2016. Det anbefales at innvilgelse av salgsbevillinger knyttes opp til om salgsstedet kan defineres som dagligvareforretning.

Skjenkesteder/skjenketider:

Det er 8 skjenkesteder fordelt slik: 1 i Levajok, 1 i Polmak, 1 i Austertana, 1 i Masjok, 1 i Skipagurra og 3 ved Tana Bru.

I følge Alkoholloven er maksimaltid for skjenking av øl og vin er kl 03.00, Det følger av alkoholloven § 4-4 at brennevin kan skjenkes fra kl. 13.00 til 24.00. Kommunestyret kan forlenge skjenketiden for brennevin utover kl. 24.00, men likevel ikke utover maksimal skjenketid for øl og vin. Tana praktiserer i dag skjenkestopp for øl og vin kl 02.30 og for brennevin kl 01.00.

Tana kommune har praktisert skjenketid til kl 02.30 selv om den forrige planen foreslo å reduserer skjenketiden med en halv time til kl 02.00. Etter rullering av planen i 2012 ble skjenketiden for nye søknader redusert til kl 02.00, men etter protester fra næringen besluttet kommunestyret å gi alle bedrifter samme skjenketid (til kl 02.30). Det legges opp til at nytt kommunestyre vedtar rullert plan i 2016, og i den forbindelse foreslås det at skjenketiden reduseres til kl 02.00.

Skjenketider sett opp mot voldsepisoder på sen kveld/natt

Hypotesen som fremheves er i hovedtrekk at risikoen for voldsutøvelse øker på steder der mange mennesker er samlet og der tilgangen på alkohol er stor. Det sies videre at risikoen for voldsutøvelse øker jo lenger folk tillates å konsumere alkohol på skjenkestedene.

Tilgjengelighet i tid øker konsumet, og når konsumet øker, stiger sannsynligheten for at det oppstår voldelige episoder.

Statens senter for rusmiddelforskning (SIRUS) har samlet forskning på området, og utarbeidet flere rapporter. Skjenketid er bl.a. sett opp mot antall voldsepisoder på sen kveld/natt, der det konkluderes med at det finnes en klar sammenheng mellom endringer i skjenketider og antall voldstilfeller (<http://www.sirus.no/Mindre+vold+med+kortere+skjenketid.d25-SMRvI0R.ips>). Utelivsbransjen er derimot ikke enig i at en reduksjon i skjenketid automatisk medfører færre voldsepisoder.

Kontroller

Et viktig virkemiddel for å sikre at åpningstidene blir overholdt og at det ikke foregår salg eller skjenking til mindreårige og åpenbart berusede personer er regelmessige kontroller. Tromsøfirmaet Alkokontroll A/S utfører denne kontrollen for Tana kommune på våres salgs- og skjenkesteder. Kontrollene gjennomføres 3 ganger årlig, noe som er lovens minimum. Kontrollene gjennomføres tilfredstillende, men det kan vurderes andre alternativ som gir hyppigere og mer uforutsigbare kontroller.

I Odelstingsproposisjon nr. 86 (2003-2004) *Om lov om endring i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. og enkelte andre lover*, er det foreslått lovendringer som vil gi kommunen større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid ut fra en vurdering av lokale forhold. Det er foreslått å fjerne begrensningene i kommunenes adgang til å delegere myndighet etter alkoholoven, samt fjerne pålegget om kommunale kontrollutvalg. Det antas at endringen vil bidra til å legge bedre til rette for interkommunalt samarbeid i forvaltningen. Ot.prp. ønsker å presisere at forbudet mot salg og skjenking av alkohol til åpenbart berusede personer også gjelder personer som er påvirket av andre rusmidler enn alkohol. Det ble videre foreslått å åpne for at det i forskrift kan fastsettes nærmere regler om at kommunen under sin kontroll kan kreve legitimasjon av styrer og stedfortreder. Dette for å sikre at de som har den reelle kontrollen med salg og skjenking faktisk er de personer som kommunen har godkjent. Ot.prp. foreslår også blant annet å benytte forskriftshjemmelen til å fastsette krav om at bevillingshaver skal føre internkontroll med virksomheten. Det foreslås å sikre at kommunens kontroll med bevillingen inkluderer adgang til virksomhetens lokaler og regnskap.

Tiltak	Beskrivelse	Tidsplan	Ansvarlig
4.9 a)	Dagligvareforretninger kan få salgsbevilling, se pkt 4.9 for å se definisjon på dagligvareforretning Det settes ingen øvre grense for antall salgsbevillinger.	Hele planperioden	Kommunestyret
b)	Det settes ingen øvre grense for antall skjenkebevillinger.	Hele planperioden	Kommunestyret
c)	Tiden for salgsbevillinger beholdes slik den praktiseres i dag: kl 09.00 – 20.00 (18)	Hele planperioden	Kommunestyret
d)	Tiden for skjenkebevillinger reduseres med en halv time for vin og øl: kl 06.00 – 02.00, brennevin beholdes som i dag: kl 13.00 – 01.00	Etter behandling av søknader 2016	Kommunestyret
e)	Det utstedes 2 ambulerende bevillinger og bevillinger til sluttede selskap. De ambulerende bevillinger delegeres til administrasjonen. Det må presiseres at 2 ambulerende bevillinger er for	Hele planperioden	Kommunestyret

	arrangementer på samme dag. Skjenkebevillingene gis fortrinnsvis til allerede eksisterende bevillingshavere der dette er mulig (slik at næringsutøvere i yrket ikke blir presset ut av for eksempel kommunale arrangement).		
f)	Søke en bedre løsning på kontrollen på salgs- og skjenkesteder.	I løpet av planperioden	Kommunestyret Rådmannen
g)	Vurdere interkommunalt samarbeid vedrørende kontrollfunksjonen.	I løpet av planperioden	Kommunestyret Rådmannen
h)	Etablere prosjektet Ansvarlig alkoholhåndtering Samarbeid mellom kommunen, bransjen og politiet	I løpet av planperioden	Kommunestyret Rådmannen Hjelpetjenesten

KAP. 5 ÅRSVERK I PSYKISK HELSETJENESTE OG RUS

For å få en bedre oversikt over ressursbruken innenfor rus- og psykisk helsetjeneste settes det opp en oversikt over årsverk som viser ressursbehovet fram til 2017. Det må bemerkes at utgiftene til psykisk arbeid tilknyttet botjenesten ikke er tatt med i tabellen.

5.1 Oversikt over årsverk

Stillinger	2013	2014	2015	2016	2017
Psykiatrisk sykepleier	2	2	2	2	2
Miljøterapeut	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Miljøarbeider	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Ruskonsulent	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Aktivitetstilbud	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Utekontakt	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Støttekontakt	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Psykolog	1	1	1	1	1
Årsverk til sammen	8	8	8	8	8

Det planlegges ingen økning av stillingsressurser innenfor rus- og psykisk helsetjeneste. Dersom samhandlingsreformen stiller økte krav til kommunal kompetanse/ - ressurser vil dette bli vurdert i løpet av planperioden.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Havneutvalget	25/2013	03.12.2013
Kommunestyret	80/2013	18.12.2013

Eventuell innføring av anløpsavgift i Tana

Vedlegg

- 1 Utredning om lokal forskrift for anløpsavgift

Saksprotokoll saksnr. 25/2013 i Havneutvalget - 03.12.2013

Behandling

Leder Einar Johansen (SP) fremmet følgende forslag som havneutvalgets innstilling:

Innføring av anløpsavgift i Tana.

Forskriften må vedtas (Lokal forskrift om anløpsavgift).

Det synliggjøres kostnader ved innføring av anløpsavgift.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Innføring av anløpsavgift i Tana.

Forskriften må vedtas (Lokal forskrift om anløpsavgift).

Det synliggjøres kostnader ved innføring av anløpsavgift.

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune innfører ikke anløpsavgift for båter som anløper havner i kommunen.

Saksopplysninger

Dersom kommunen ønsker å innføre anløpsavgift skal dette fastsettes i lokal forskrift.

Før kommunen fastsetter en forskrift må saken være forsvarlig utredet. Utredningen skal gjøre rede for bakgrunnen for forslaget, eksisterende regler skal omtales og en bør påpeke hvorfor kommunen mener det er behov for en forskrift.

Utredningen må gi en vurdering av hvilke vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser forskriften kan få for næringsliv, organisasjoner, privatpersoner og offentlige instanser. Utredningen må omtale både utgifter, inntekter, innsparinger og praktiske konsekvenser som kan oppstå.

Forslag til ny forskrift skal sendes på høring. Offentlige og private institusjoner og organisasjoner for erverv, fag og interessegrupper som forskriften skal gjelde for skal gis anledning til å uttale seg før forskriften utferdiges.

Etter utreningsinstruksen som er fastsatt ved kgl.res av 18. februar 2000 kan kommunen normalt sette høringsfristen til to måneder for kommunale forskrifter.

Havneutvalget fattet i følgende vedtak i sak 10/2013:

Utredningen om forskrift for anløpsavgift og forslag til forskrift for anløpsavgift sendes ut på høring med frist for å gi uttalelse på to måneder etter vedtak.

Saken ble sendt på høring til Elkem Tana AS, Sverre Pedersen, Boreal transport og Finnmark fylkeskommune. Ved utløp av høringsfristen var det levert to høringsuttalelser, fra Elkem Tana AS og Finnmark fylkeskommune.

Finnmark fylkeskommune skriver i sin uttalelse:

Det vises til utsendt høring om kommunal forskrift for innkreving av anløpsavgift i Tana kommune.

Fylkeskommunen er gjennom rutene til Smalfjord bare til en viss grad berørt av avgiften. De fleste kommuner har havne- og anløpsavgift regulert i forhold til sine kaier, og fylkeskommunen har derfor ingen kommentarer til at denne reguleringen kommer også for Tana kommune sin del.

Elkem Tana AS skriver i sin uttalelse:

Viser til høring om kommunal forskrift for innkreving av anløpsavgift Tana kommune utsendt 21.08.13. Farleden inn mot Leirpollen er en hovedled. Elkem Tana AS har eget utskipsanlegg for utskipning av kvartsitt i Leirpollen i Austertana. Tana kommune har ingen installasjoner i dette sjøområdet og det er i hovedsak båter i tjeneste for Elkem Tana som anløper denne delen av sjøområdet.

Vi kan ikke se at Tana kommune har installasjoner eller har hatt investeringer, tjenester eller utgifter knyttet til havnedrift og for å sikre fremkommelighet i dette aktuelle sjøområdet. Det er i utredningen nevnt at det en sjelden gang er nødvendig med isbryting i innseilingen til havneanlegget til Elkem Tana AS, siste gang det skjedde var på nittital/et (to ganger). Elkem Tana AS har siden nittitallet brutt is en rekke ganger, enkelte år flere ganger, både i

selve innseilingen og området inn til kaianlegget. Isbryter må leies inn fra Båtsfjord. Elkem Tana AS har selv måtte dekke alle kostnader til isbryting som hver gang beløper seg til +/- kr 60.000. Sist i 2011 ble det brutt is 2 ganger med kostnad kr 120.000 eks. mva.) I tillegg kommer ventetillegg til båter dersom de må vente på isbryting.

Med bakgrunn i ovennevnte, der Elkem Tana selv har tatt alle utgifter for å sikre fremkommelighet i dette aktuelle sjøområdet der vi ikke kan se at kommunen har noen kostnader, mener vi det vil være sterkt urimelig å innføre den planlagte anløpsavgiften.

Dersom kommunen likevel ikke vil ta vår protest på innføring av den forslåtte anløpsavgiften til følge, mener vi kommunen også må stå ansvarlig for alle kostnader for å sikre fremkommelighet i dette aktuelle sjøområdet, som bla isbryting.

Vi stiller gjerne til møte med Tana kommune for å diskutere dette nærmere dersom dere finner behov for det.

Vurdering

Utredningen viser at kommunen kan innføre anløpsavgift ved anløp i alle havner i kommunen, også private havner.

Anløpsavgiften skal dekke kommunens kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i havne- og farvannsloven, og kostnader til tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder.

Fra Kystverkets veiledning om havne- og farvannsloven henter vi følgende:

”Utgangspunktet for kommunens forvaltningsansvar er havne- og farvannsloven § 9, 2. ledd som lyder: ”Kommunen skal sørge for sikkerhet og framkommelighet i havner og kommunens sjøområder”.

Konkretisering av kommunens ansvar følger av § 15 i samme lov: ”Myndighet etter loven skal sørge for at ferdsel i farvannet ikke hindres eller vanskeliggjøres. Myndigheten etter loven skal treffe vedtak om avsperring av områder i farvannet eller på land når det er nødvendig av hensyn til sikkerheten”.

Bestemmelsen gir kommunen en plikt til å holde sitt sjøområde farbart ved at det må reageres når det inntreffer hindringer eller ulemper som skaper vansker for skipstrafikken. Dette medfører:

- En plikt til å holde farvannet farbart innebærer i en viss utstrekning å holde oppsyn/inspisere og reagere ved behov.
- En plikt til å reagere ved forhold som kan hindre eller vanskeliggjøre ferdsel, for eksempel sørge for isbryting, fjerne drivende gjenstander og flytte oppankrede fartøy.

Når plikten inntreffer og hvor langt den går må avgjøres i det konkrete tilfellet, der blant annet farvannets beskaffenhet og type trafikk i farvannet mv. vil få betydning.”

Hvor langt inn mot land/kai kommunens sjøområde strekker seg må avklares mot strandeieres eiendomsrett ut i sjøen.

Tana kommune har ingen kommunale leder i sitt sjøområde, det finnes kun hoved- og bileder hvor ansvar for sikkerhet og framkommelighet ligger hos staten.

Tana kommune har gjort noen små investeringer for sikkerhet og framkommelighet i kommunens sjøområder. Det begrenser seg til bølgedempere i Sjursjok, Torhop og Smalfjord.

Dersom kommunen vedtar å innføre anløpsavgift skal kommunen hvert år foreta etterkalkulasjon som viser inntekt fra anløpsavgiften og de kostnader som skal dekkes av avgiften. Fordelig av kostnader skal være dokumentert og etterprøvbart. Anløpsavgiften skal ikke gi økonomisk overskudd. Kommunen kan fremføre overskudd og underskudd fra avgiftsregnskapet til påfølgende år. I løpet av en periode på 3-5 år skal ikke inntektene overstige kostnadene for årene samlet. Kostnadene til utøvelse av offentlig myndighet i henhold til Havne- og farvannsloven skal adskilles fra kostnadene til sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder.

I Tana er netto investering for sikkerhet og framkommelighet underkant av 260 000 som vil være avskrivningsgrunnlaget. Drift av disse (årlig vedlikehold) er stipulert til kr 25 000 pr havn pr år. Utredningen viser at kommunen selvkost er kr 125 000 i året.

Elkem Tana skriver i sin høringsuttalelse: *... mener vi kommunen også må stå ansvarlig for alle kostnader for å sikre fremkommelighet i dette aktuelle sjøområdet, som bla isbryting.* Selv om det ikke er gitt at kommunen skal dekke alle kostnadene med isbryting inn til Elkems kai, så må vi forvente å ta kostnadene i det som uomtvistelig er kommunens sjøområde vil bli belastet oss.

Anløp i havnene i Sjursjok og Torhop vil ikke bidra med anløpsavgift, det er hovedsakelig fiskebåter under 15 meter som anløper disse. Havna i Smalfjord anløpes av rutebåt og noen godssbåter som vil bidra med anløpsavgift.

Den aller største delen av anløpsavgiften vil komme fra båter som anløper havneanlegget til Elkem Tana AS i Austertana (88,9 % med samme tonnasjeavgift). Det vil si i den havnen hvor kommunen ikke har investert for sikkerhet og fremkommelighet og ikke har faste driftskostnader. I denne havna kan det oppstå behov for isbryting, sist gang kommunen hadde utgifter til isbryting var midt på nittitallet. Som høringsuttalelsen fra Elkem Tana viser så har de hatt betydelige kostnader med issbryting inn til sin kai i Austertana.

Det kan virke urettferdig at båter som anløper Austertana skal bidra mest til de årlige inntektene fra anløpsavgiften når kommunens kostnader for sikkerhet og fremkommelighet i den delen av kommunens sjøområde er tilnærmet null i et normalt driftsår.

Det er mulig å differensiere anløpsavgiften avhengig av *hvor mye* av farvannet fartøyene bruker. Det vil si at kommunene kan differensiere avgiften på bakgrunn av at det koster mindre å anløpe en havn som ligger i et område hvor kommunen har små kostnader til sikkerhet og fremkommelighet i farleden, mens det kan koste mer å anløpe en havn hvor kommunen har store kostnader til dette.

Dersom kommunen benytter seg av denne muligheten vil det er bli mindre inntekt fra båtene som anløper i Austertana som må kompenseres ved å øke må inntektene fra båter som anløper de øvrige havnene.

For å kreve inn anløpsavgiften må det etableres et regime for registrering av anløp, bruttotonnasje og fakturamottaker. Videre må det tilrettelegges for adskillelse av kostnader og inntekter i budsjett og regnskap.

Til sammenligning så tilrettelegger kommunen for sikkerhet og fremkommelighet langs vei uten å kreve avgift eller vederlag (bompenger, parkeringsavgift). Eksempler er døgnhvilplass for trailere som kommer transportnæringen til gode, tømstasjon for bobiler som kommer turistnæringen/handelsnæringen til gode, utbedring/asfaltering av veier som kommer transportnæringen og handelsnæringen til gode og tilrettelegging for parkering. Innføring av anløpsavgift som i hovedsak vil belaste transporten fra en industribedrift i Tana fremstille Tana som en lite næringsvennlig kommune.

Rådmannen synes inntektene fra en anløpsavgift er små (kostnader ekskl isbryting kr 125 000) i forhold til arbeidet som må nedlegges for å kreve inn inntektene. Dersom kommunen vedtar anløpsavgift forventer Elken Tana AS at kommunen dekker kostnadene for isbryting i Austertana og kanskje ventekostnadene for båter som skal til kai der. For å holde kostnadene til isbryting nede og unngå ventekostnader, må kommunen ha et regime for å vurdere isforholdene og iverksette isbryting i rett tid. Videre må kommunen sørge for å få registrert anløp, båtnavn, størrelse og eier slik at faktura kan sendes.

Med dagens bemanning og kompetanse har kommunen ikke eget mannskap som kan ta seg av inspeksjon og vurdering når tid isbryting skal iverksettes. Denne tjenesten må kjøpes og vil være med på å øke selvkosten ytterligere. Med til sammen 190 godsåtanløp er det en del registreringsarbeid som må gjøres, selv om noen båter er gjengangere vil det bli et stort antall faktura som skal gjennom systemet i kommunen. Belastningen på økonomiavdelingen vil bli større. I utredningen er det lagt inn en administrativ ressurs tilsvarende 5 % stilling, om det er tilstrekkelig må vurderes etter at ordningen har vart noen tid.

På den andre siden så vil alle inntekter for kommunen være kjærkommen i fremtiden. I et normalår er inntekten lav, men vil kunne økes etter ekstraordinære hendelser som isbryting og fjerning av hinder i sjøområdene.

Rådmannen anbefaler at det ikke innføres anløpsavgift i Tana.

Dersom anløpsavgift likevel innføres må det vedtas en forskrift. I utredningen ligger det et forslag til forskrift. I tillegg må avgiftssatsen vedtas.

Tana kommune

Utredning om kommunal forskrift for innkreving av anløpsavgift.

Bakgrunn:

Lov 17.4.2009 nr 19 om havner og farvann (havne – og farvannsloven) trådte i kraft 1.1.2010. I kjølvannet av den nye loven er det utarbeidet nye forskrifter som trådte i kraft 1.1.2012.

To av disse er:

Forskrift 20.12.2010 nr 1762 om kommunens beregning og innkreving av anløpsavgift.

Forskrift 201.12.2010 nr 1760 om saksbehandlingsgebyr etter lov om havner og farvann.

Dersom kommunen skal innføre anløpsavgift og saksbehandlingsgebyr, skal dette fastsettes i lokale forskrifter. Myndigheten til å fastsette forskriften er lagt til kommunen. Kommunen kan delegere sin myndighet så lenge det er i samsvar med kommuneloven og alminnelig forvaltningsrett.

Hva har stat og kommune ansvar for i sine områder?

Innledning

Havne- og farvannsloven legger forvaltningsansvar og myndighet til både staten (departementet) og kommunene. I de forskjellige bestemmelsene i loven som angir plikter og rettigheter er myndigheten enten angitt som ”myndigheten etter loven” eller det er angitt direkte hvem som har plikten/rettigheten; staten (departementet) eller kommunen.

Begrepet ”myndigheten etter loven” viser til den geografiske fordelingen av ansvar og myndighet mellom stat og kommune som fremgår av lovens §§ 7 og 9. Der det står ”myndigheten etter loven” må man derfor gå til lovens §§ 7 og 9 for å finne hvem som har myndigheten i det aktuelle området.

Der ”myndigheten etter loven” etter § 9 er kommunen, må man gå til forskrift 30. desember 2009 nr. 1477 om farleder (farledsforskriften) for å sjekke om man er innenfor hovedled eller biled, slik at det er staten som likevel er rett myndighet.

I *forvaltningsansvar og myndighet* ligger både den plikten myndigheten etter loven har til å utføre bestemte oppgaver i farvannet på eget initiativ, og plikten og retten til å behandle søknader om tiltak i sjø, fastsette reguleringer for bruk av farvannet mv.

Kommunens forvaltningsansvar og myndighet

Utgangspunktet for kommunens forvaltningsansvar er havne- og farvannsloven § 9, 2. ledd som lyder: *Kommunen skal sørge for sikkerhet og fremkommelighet i havner og i kommunens sjøområde.*

Plikten er generelt angitt og er utgangspunktet for kommunens ansvar i sitt sjøområde etter havne- og farvannsloven. I tillegg til at § 9, 2. ledd har en selvstendig betydning og vil gjelde der de øvrige pliktreglene eventuelt ikke passer, følger det nærmere innholdet i forvaltningsansvaret etter § 9 av konkrete pliktregler i loven.

Det er gjort unntak fra kommunens forvaltningsansvar for navigasjonsinstallasjoner. Det følger av havne- og farvannsloven § 19 at staten har overordnet ansvar for alle navigasjonsinstallasjoner uavhengig av plassering. Det presiseres i denne sammenheng at den nye havne- og farvannsloven ikke endrer på eksisterende eierforhold eller inngåtte avtaler om drift- og vedlikehold knyttet til navigasjonsinstallasjoner.

Pliktreglene som konkretiserer kommunens ansvar etter § 9, 2. ledd følger av §§ 15 og 40, 3. ledd som lyder:

§ 15. Uhindret ferdsel i farvannet mv.

Myndigheten etter loven skal sørge for at ferdselen i farvannet ikke hindres eller vanskeliggjøres.

Myndigheten etter loven kan treffe vedtak om avsperring av områder i farvannet eller på land når det er nødvendig av hensyn til sikkerheten.

Bestemmelsen gir kommunen en plikt til å holde sitt sjøområde farbart ved at det må reageres når det inntreffer hindringer eller ulemper som skaper vansker for skipstrafikken.

Dette medfører:

- en plikt til å holde farvannet farbart; innebærer i en viss utstrekning å holde oppsyn/inspisere og reagere ved behov
- en plikt til å reagere; ved forhold som kan hindre eller vanskeliggjøre ferdselen, for eksempel sørge for isbryting, fjerne drivende gjenstander, flytte oppankrede fartøy.

Kommunen hvor havnen ligger skal påse at havneanlegg og løsøre som brukes i havnevirksomheten, er i forsvarlig stand. Kommunen kan gi pålegg om forsvarlig istandsetting eller fjerning av løsøre og havneanlegg som nevnt i første punktum.

Hva som regnes som *havneanlegg* er definert i loven § 4, 5. ledd. Både private og offentlig eide anlegg er omfattet.

Kaiområder regnes ikke som offentlig vei hvis ikke områdene står i *beinveges samband med veg eller gate*, jf. lov 21.6.1963 nr. 23 om veg § 1, 2. ledd. (<http://lovdata.no/all/hl-19630621-023.html>)

I havnen må plikten etter havne- og farvannsloven § 40, 3. ledd videre måtte avgrenses mot Arbeidstilsynets tilsynsoppgaver i medhold av forskrift 10.11.1994 nr. 1053 om havnearbeid. (<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19941110-1053.html>) Videre må plikten avgrenses mot bygningsmyndighetenes tilsynsoppgaver og sikringsplikter.

Kommunens ansvar for farleder i sitt sjøområde

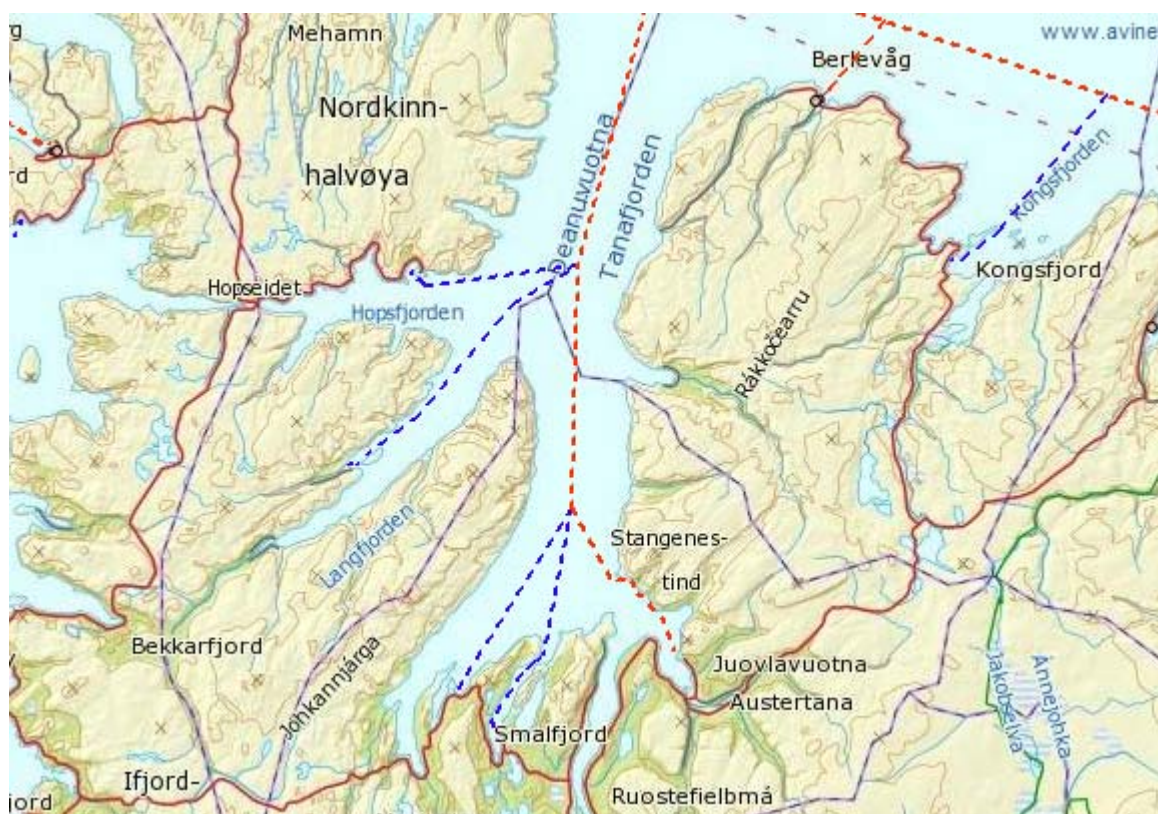
Staten har ansvaret og myndigheten i hovedleder og bileder, jf. havne- og farvannsloven § 7, 2. ledd og farledsforskriften.

Dette innebærer at det er kommunen som har ansvaret for eventuelle andre farledskategorier i sitt sjøområde. Dette ansvaret medfører **ikke** at kommunen har plikt til å etablere eller vedlikeholde farleder i sine sjøområder (for eksempel å opprettholde en viss dybde).

Plikten er i utgangspunktet begrenset til å sørge for at farledene er farbare, samt å regulere bruken av dem. Ansvarer går med andre ord ikke lenger enn det som følger av § 9, 2. ledd og § 15 for kommunens sjøområde ellers.

Der kommunen finner behov for ytterligere merking eller merking av nye områder, vil dette være søknadspliktig på vanlig måte til Kystverket.

Oversikt over hoved- og bileder i Tana

Farleder i Tanafjorden

Hovedled inn mot Austertana markert med stiplet rød linje

Biled inn mot Torhop markert med blå stiplet linje.

Biled inn Smalfjord markert med blå stiplet linje.

Kommunens organisering av farvannsforvaltningen – delegering

Hvordan kommunen velger å utføre oppgavene etter havne- og farvannsloven ligger innenfor kommunens råderett, og loven legger ingen hindringer i veien for at kommunen overlater myndigheten til et havnestyre eller annet organ for å ivareta farvannsforvaltningen. Det vil være kommuneloven og generell forvaltningsrett som eventuelt setter begrensninger for kommunens delegering.

Utgangspunktet etter havne- og farvannsloven er altså at kommunen kan delegere all myndighet etter loven. Se forøvrig lovens § 10, 1. ledd som sier at kommunen kan delegere til interkommunalt samarbeid og selskap.

Bestemmelsene om organisering av havner og havnevirksomhet står i havne- og farvannslovens kapittel 7.

Utgangspunktet når det gjelder organisering av havnene og havnevirksomheten, er at kommunen har full organisasjonsfrihet, innenfor kommune-, selskaps- og foretakslovgivningen. Dette følger av havne- og farvannsloven § 45 som lyder:

§ 45. Alminnelige regler

Kommunen kan velge organisasjonsform for egne havner, herunder etablere foretak til å forestå virksomheten i havnen, med mindre noe annet følger av § 46.

Kommuner og private kan delta i foretak hvis formål er investeringer, utvikling og drift av havnen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om organisering og forvaltning av havner og havnevirksomhet.”

Eksempler på organisasjonsformer:

- havneutvalg etter kommuneloven
- i teknisk etat
- kommunalt foretak (KF)
- aksjeselskap (AS), allmennaksjeselskap (ASA)
- interkommunalt selskap (IKS)

Kommunen kan altså selv velge hvilke organer som skal ivareta oppgaver og behandle saker etter havne- og farvannsloven, så lenge dette skjer i samsvar med kommuneloven og forvaltningsretten mv. Dette betyr også at kommunen kan sette bort drift av havn til private, jf. det følgende.

En naturlig følge og presisering av organisasjonsfriheten er at kommunen kan delta i foretak sammen med private dersom formålet med foretaket er investeringer, utvikling og drift av havnen, jf. havne- og farvannsloven § 45, 2. ledd.

Myndigheten etter havne- og farvannsloven er lagt til kommunen. Dette betyr at dersom kommunestyret ønsker at myndigheten etter loven skal ligge i et annet organ, så må kommunestyret delegere denne.

Som nevnt kan kommunestyret delegere myndigheten til interkommunalt selskap eller samarbeid, jf. havne- og farvannsloven § 10, 1. ledd. For øvrig vil forvaltningsretten være rammen for hvem kommunestyret kan delegere til. Det er for eksempel ikke tillatt å delegere myndighetsutøvelse til private med unntak av i svært begrensede tilfeller, jf. havne- og farvannsloven § 10, 1. ledd.

VEDERLAG OG ANLØPSAVGIFT

Ny ordning

Den nye havne- og farvannsloven innførte et nytt regime for avgifter og vederlag. Etter den gamle havne- og farvannsloven kunne kommuner med havnedistrikt velge å ta inn en rekke typer havneavgifter i tillegg til eller i stedet for ordinære vederlag.

Sammen med avviklingen av havnedistriktene, er også adgangen til å ta havneavgifter avviklet.

Kostnadene kommunene har til havnedrift og til å sikre fremkommelighet og sikkerhet i kommunens sjøområde for øvrig, skal dekkes gjennom vederlag (alminnelig prising) og anløpsavgift.

Begrunnelsen for avviklingen av havneavgiftene var for det første for å forenkle reguleringen på området. Videre ønsker myndighetene å fremme konkurransen mellom havnene.

Når det gjelder havnetilbudet i lokalsamfunn, mener departementet at det som utgangspunkt må bero på lokalpolitiske vurderinger hvilke tjenestetilbud som skal opprettholdes i de lokale havnene, og hvordan dette best kan finansieres.

Vederlag

Tanken bak den nye loven er at havnen skal dekke kostnadene sine først og fremst gjennom å ta betalt for de tjenestene havnen tilbyr. Dette fremgår av havne- og farvannsloven § 25 sett i sammenheng med § 42, 4. ledd. I § 25 står det at kommunen kan kreve anløpsavgift til dekning for bestemte kostnader så langt slike kostnader ikke kan dekkes inn ved betaling for tjenester som ytes i havnen.

I § 42, 4. ledd er det så tatt inn følgende bestemmelse:

Den som tilbyr havne- og transporttjenester fastsetter pris og andre forretningsvilkår. Departementet kan i forskrift fastsette prinsipper for prisfastsettelsen.

Uttrykket *pris* er ment å gi klart uttrykk for at prisingen av tjenester som ytes av kommunen og andre i havnen nå følger ordinære markedsmekanismer og vederlagssystem.

Den som forestår driften av de ulike tjenester i havnen kan i utgangspunktet fastsette vederlaget for tjenestene på markedsmessig grunnlag.

Vederlag for tjenester og ytelser knyttet til havnevirksomhet innkreves på privatrettslig grunnlag, og følger derfor alminnelige privatrettslige regler om sikkerhet, inndrivelse mv.

Prisfastsettelsen er videre underlagt de samme rettsregler og kontroll som annen prising i næringslivet.

Anløpsavgift

Generelt

Reglene om anløpsavgiften følger av havne- og farvannsloven § 25, og forskrift 20.12.2010 nr. 1762 om kommunenes beregning og innkreving av anløpsavgift (anløpsavgiftsforskriften), som trådte i kraft 1. januar 2012.

Dersom vederlagene havnen tar inn ikke dekker alle kostnadene, kan kommunen etter havne- og farvannsloven § 25 ta anløpsavgift.

Havne- og farvannsloven § 25 lyder:

§ 25. Anløpsavgift

Kommunen kan i forskrift bestemme at det for fartøy som anløper havn i kommunen, skal betales anløpsavgift til kommunen. Anløpsavgiften skal bare dekke kommunens kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i denne loven med forskrifter, samt kostnader til å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde, så langt slike kostnader ikke kan dekkes inn ved betaling for tjenester som ytes i havnen. I forskriften kan det også fastsettes rabattordninger.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om kommunens administrasjon av avgifter som nevnt i første ledd, herunder nærmere regler om hvilke kostnader slik avgift skal kunne dekke. Departementet kan i forskrift også oppstille andre rammer for det nærmere innholdet i forskrifter som gis i medhold av første ledd.

Departementet kan i forskrift bestemme at eiere eller operatører av havner eller havneterminaler skal innkreve anløpsavgift på vegne av kommunen mot særskilt godtgjørelse.

Bestemmelsene i § 23 tredje ledd gjelder tilsvarende for anløpsavgift etter første ledd.

Kommunal forskrift om anløpsavgift

Anløpsavgiften skal fastsettes av kommunen i forskrifts form. Hvilke formkrav som stilles til en forskrift fremkommer av forvaltningsloven § 38, med unntak av bestemmelsen om kunngjøring i Norsk Lovtidend, jf. forvaltningsloven § 38, 1. ledd, bokstav c). Det følger av I rundskriv G-149/92 om

kunngjøring i Norsk Lovtidend- regionale og lokale forskrifter m.v. pkt. 6 at det ikke er krav til at kommunale avgiftsforskrifter skal kunngjøres i Norsk Lovtidend.

Den enkelte kommune må selv kunngjøre slike forskrifter *i den lokale pressen, enten i hel tekst eller med kort omtale med opplysning om hvor en kan få forskriften.*

De kommuner som ønsker å innføre eller endre anløpsavgift for påfølgende år bør gjøre dette med virkning fra 1.januar, jf. anløpsavgiftsforskriften § 6.

Avgiftsplikt

I henhold til havne- og farvannsloven § 25 er det fartøy som skal betale anløpsavgift.

Med *fartøy* menes *enhver flytende innretning som kan brukes som transportmiddel, fremkomstmiddel, løfteinnretning, oppholdssted, produksjonssted eller lagersted, herunder undervannsfartøyer av enhver art*, jf. definisjonen i havne- og farvannsloven § 4.

I anløpsavgiftsforskriften § 2 er en rekke fartøy unntatt fra å betale anløpsavgift. Kommunen kan i sin forskrift om anløpsavgift fritta andre fartøy enn de som er nevnt, jf. anløpsavgiftsforskriften § 2 siste ledd. Et slikt fritak må fastsettes på et ikke-diskriminerende grunnlag, og i tråd med EU/EØS- reglene.

Fartøy som alltid er unntatt anløpsavgift er:

- fartøy med største lengde under 15 meter
- bergings- og isbryterfartøyer i forbindelse med berging og isbryting
- orlogsfartøy, norske og utenlandske
- Kystverkets fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet
- Sysselmannens på Svalbards tjenestefartøy og Norsk Polarinstitutt's fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet på Svalbard
- fartøy som anløper havn på grunn av skade eller nødstilstand og fartøyet ikke laster, losser eller tar om bord passasjerer

Det kreves videre i havne- og farvannsloven § 25 og anløpsavgiftsforskriften § 2 at fartøyet *anløper havn* i kommunen. Med anløp av havn menes her fartøy som går inn i havnens *område*, jf. definisjonen av havn i havne- og farvannsloven § 4:

Med havn menes i denne loven områder som er til bruk for fartøy:

- *som skal laste eller losse gods eller transportere passasjerer som ledd i sjøtransport eller annen næringsvirksomhet,*
- *har behov for landings- og liggeplasser mv. i forbindelse med utøvelse av fiskeri- og havbruksnæring,*
- *for øvrig har behov for oppankrings- eller liggeplasser eller lignende.*

Alle områder som hører til eller er funksjonelt knyttet til områder som nevnt i første punktum anses også som havn.

Ifølge følge forarbeidene defineres havnebegrepet ut fra en funksjonell tilnærming for å avgrense mot bla. fritidsbåthavner, naturlige havner og enkeltstående fortøyningsinstallasjoner. Det er havner som ivaretar interesser i det samlede transportnettverket, eller havner som bidrar til å ivareta nærmere bestemte offentlige interesser som er omfattet av lovens definisjon av havn, jf. ot.prp. nr. 75 s.37-38. Om fartøyet legger til kai eller legger til annet sted innenfor havnens område, er uten betydning, såfremt det har gått inn i havnens område.

Betalingsplikt utløses av ett anløp til én havn, uavhengig av om havnen er offentlig eller privat eid. Noe annet ville ført til en utilsiktet konkurransevridning mellom offentlige og private havner. Anløpsavgiften ilegges per anløp, men kun en gang per døgn, jf. anløpsavgiftsforskriften § 2. Fartøy som oppholder seg i havnen blir ikke pliktig å betale ny anløpsavgift før de forlater havnen og anløper på nytt.

Hvilke kostnader kan dekkes av anløpsavgiften?

Det følger av *Havne og farvannsloven § 25 og anløpsavgiftsforskriften § 3* at anløpsavgiften skal dekke kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i havne- og farvannsloven med forskrifter, og kostnader til tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde.

Kostnader knyttet til *utøvelse av offentlig myndighet* vil i denne sammenheng omfatte det å treffe enkeltvedtak og å gi forskrifter, samt nødvendig oppfølging av slike vedtak og krav som følger direkte av loven. Typiske avgjørelser som er utøvelse av offentlig myndighet er blant annet saksbehandling av søknader etter havne- og farvannsloven, pålegg etter lovens kapittel 5 og 10, og utarbeidelse av ordensforskrift.

Begrepet utøvelse av offentlig myndighet skal forstås på samme måte som i forvaltningsloven § 2. Det offentliges privatrettslige disposisjoner faller utenfor begrepet.

Det er kun kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i, eller i medhold av havne- og farvannsloven som kan belastes anløpsavgiften. Det vil si at myndighetsutøvelse etter annet regelverk, som blant annet forurensningsloven, plan- og bygningsloven osv. ikke kan belastes anløpsavgiften. Kostnader til oppgaver eller plikter som andre regelverk påfører kommunen, kan heller ikke belastes anløpsavgiften.

Kostnader til rapportering og føring av statistikk kan belastes anløpsavgiften så langt dette er en plikt som følger av havne- og farvannsloven, jf. for eksempel forskrift 17.8.1989 nr. 819 om opplysninger som skal gis av havnebrukere og private kaieiere og om kommunens plikt til å føre statistikk § 1.

Med *tilretteleggelse for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde* siktes det til alle de oppgaver som kommunen må sørge for i farvannet, inkludert havnebasseng. Kommunen må selv vurdere behovet for navigasjonsveiledning i kommunale leder og hvilke beredskaps- og oppsynsfunksjoner som følger av lovens krav.

Kostnader knyttet til sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde kan eksempelvis være kostnader til:

- navigasjonsinnretninger
- investeringer og vedlikehold i farleden
- fjerning av hindringer i farvannet, jf. havne- og farvannsloven § 15
- oppsynsfunksjoner
- isbryting
- opprensning og kontroll av ankerplasser
- oppsyn med trafikken i det kommunale sjøområdet
- tilsyn med at havneanlegg er i forsvarlig stand etter havne- og farvannsloven § 40, 3. ledd

Omkostninger ved ekstraordinære forhold kan dekkes, for eksempel fjerning av fartøy, men da bare den delen av kostnadene som ikke kan inndrives hos den ansvarlige.

Både kostnader som relaterer seg til offentlig myndighetsutøvelse og kostnader som relaterer seg til sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde må fordeles dersom de som utfører disse oppgavene også utfører oppgaver som ikke er knyttet til anløpsavgiften.

Utgifter til administrasjon, lønn mv. knyttet til utøvelse av offentlig myndighet og kostnader til tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde kan dekkes.

Der hvor det er aktuelt med felleskostnader til administrasjon, skal disse beregnes og fordeles slik at anløpsavgiften bare belastes med sin relative andel.

For å holde administrasjonskostnader nede, må kommunene tilpasse plasseringen og organiseringen av disse oppgavene til aktiviteten i den enkelte kommune, hva enten kommunen har et eget havnevesen eller funksjonene utøves gjennom for eksempel teknisk etat, i Tana Bygg- og anleggsavdelingen.

Avgiften er avgrenset mot saksbehandlingsgebyr og gebyr for gjennomføring av tilsyn, jf. havne- og farvannsloven §§ 6 og 54, og anløpsavgiftsforskriften § 3, 4.ledd.

Avgiften er også avgrenset mot kostnader som refunderes av andre. Slike utgifter skal dekkes gjennom de respektive gebyr/refusjoner.

Kommunen kan videre bare dekke inn kostnader i kommunens sjøområde. Dermed må avgiften avgrenses mot oppgaver som dekkes av de statlige ordninger gjennom kystavgiften og sikkerhetsgebyrer.

Anløpsavgiftsforskriften § 2 fastslår at avskrivning og renter regnes som en kostnad som dekkes av anløpsavgiften. Se *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester*, H-2140 fra januar 2003 for nærmere veiledning, og Forskrift om årsregnskap og årsberetning av 15.12.2000.

Ved fastsetting av avskrivningsgrunnlaget i kalkylen, skal historisk anskaffelseskostnad benyttes. Lineære avskrivninger som ble innført som prinsipp i kommunens regnskaper fra 2001 skal benyttes. Kalkulatorisk rente kan inngå i beregningsgrunnlaget i stedet for bankrente (ekstern rente) når kommunen har finansiert en investering med egne midler. Rentesatsen ved intern finansiering settes lik effektiv rente på norske statsobligasjoner med 3 års gjestående løpetid, med et tillegg på 1 prosent. Dette samsvarer med det som er anbefalt i Kommunal- og regionaldepartementets *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester*, H-2140 fra januar 2003. Avskrivninger og renter kan være både direkte kostnader i henhold til første ledd og felleskostnader i henhold til annet ledd.

Adgangen til å kreve anløpsavgift begrenses av § 25, 1. ledd, 2. punktum; så langt slike kostnader ikke kan dekkes inn ved betaling for tjenester som ytes i havnen.

Begrensningen innebærer ikke at et eventuelt overskudd på vederlagsytelsene automatisk innebærer reduksjon i anløpsavgiften. Havnen har for eksempel etter havne- og farvannsloven § 48 lov å benytte havnekapitalen til utbygging og utvikling, og kan således bygge seg opp investeringsmidler. En reduksjon i anløpsavgiften må i så fall vurderes i det konkrete tilfellet og i forhold til hvilke kostnadsbærere som inngår i vederlagsytelsene.

Beregning av avgift

Anløpsavgiften som ilegges skal beregnes på bakgrunn av fartøyets bruttotonnasje (BT), jf. anløpsavgiftsforskriften §§ 2 og 4. Det kan fastsettes en minimumsavgift istedenfor avgift beregnet på grunnlag av fartøyets BT.

Nivået på anløpsavgiften vil variere en del fra kommune til kommune, avhengig av investeringsnivå i kommunen, eventuelt kostnadsdeling med nabokommuner, farvannets beskaffenhet i kommunens sjøområder, antall havner og trafikkgrunnlag mv.

Etterkalkulasjon

Avgiften skal være kostnadsorientert og således ingen inntektskilde for kommunene, jf. anløpsavgiftsforskriften § 7, 2.ledd. Det skal derfor årlig foretas en etterkalkulasjon som viser inntekter og utgifter.

Avskrivninger og kalkulatorisk rente som eventuelt ikke er bokført i regnskapet, må legges inn i selvkostregnskapet. Det vil være naturlig at en slik etterkalkulasjon gjøres ved avslutning av det enkelte års regnskap eller like i etterkant av årsavslutningen.

Kommunen kan fremføre overskudd og underskudd fra avgiftsregnskapet til påfølgende år. Men i løpet av en periode på 3-5 år skal inntektene ikke overstige kostnadene, jf. anløpsavgiftsforskriften § 7. Det vil si at avgiften må justeres ved behov.

Finansdepartementets retningslinjer R-112/2006 vil kunne gi veiledning også i forhold til kommunens avgifter, samt Kommunal- og regionaldepartementets *retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester, H- 2140 fra januar 2003.*

Rabattordninger

Anløpsavgiftsforskriften § 5 åpner for at det kan fastsettes rabattordninger for anløpsavgiften. Rabatter skal forskriftsfestes, jf. havne- og farvannsloven § 25. Det er en forutsetning at slike rabatter fastsettes på et ikke-diskriminerende grunnlag, og i tråd med EU/EØS-retten. Hjemmelen åpner bl.a. mulighet for å fastsette måneds-, sesong- eller årsavgift i stedet for betaling for hvert anløp. Dette vil kunne gi innsparinger for fartøy i rutegående trafikk eller linjetrafikk med hyppige anløp. Det kan også fastsettes rabattordninger ut fra miljøkriterier.

Videre vil det være mulig å differensiere anløpsavgiften avhengig av *hvor mye* av farvannet fartøyene bruker. **Det vil si at kommunene kan differensiere avgiften på bakgrunn av at det koster mindre å anløpe en havn som ligger i et område hvor kommunen har små kostnader til sikkerhet og fremkommelighet i farleden, mens det kan koste mer å anløpe en havn hvor kommunen har store kostnader til dette.**

Det anbefales at rabattordningen baseres på klare, transparente kriterier der aktørene kan lese ut av forskriften hvor stor rabatten skal være. Eksempelvis ved at det oppgis en avgift for per år eller sesong, slik at fartøyet kan velge hva som lønner seg - å betale per anløp, per sesong, eller per år. Videre kan det for eksempel oppgis et avgiftsfradrag pga. miljøhensyn. Det skaper forutberegnelighet og den enkelte aktør slipper å lure på om andre har fått bedre betingelser enn en selv. Videre slipper forvaltningen å fatte enkeltvedtak (som kan påklages) i hver enkelt sak.

Innkreving av avgift og betalingsplikt

I utgangspunktet må kommunen innkreve avgiften selv, men i anløpsavgiftsforskriften § 10 har kommunen fått anledning til å gi forskrift om at eiere eller operatører av havner eller havneterminaler skal innkreve anløpsavgift på vegne av kommunen mot særskilt godtgjørelse.

Godtgjørelsen skal være egnet til å dekke kostnadene dette påfører, men den skal ikke gi fortjeneste hos dem som blir pålagt å innkreve anløpsavgiften, og kommunens valg om å ikke innkreve avgiften selv skal ikke påføre sjøtransporten unødvendig økte kostnader.

Anløpsavgiftsforskriften § 11 slår fast at rederen og agenten svarer solidarisk for anløpsavgiften. Det fremgår av havne- og farvannsloven § 25, 4. ledd at bestemmelsene i § 23, 3. ledd gjelder tilsvarende for anløpsavgiften. Paragraf § 23, 3. ledd lyder: *Rederen og agenten svarer solidarisk for avgifter etter paragrafen her. Det kan kreves, bl.a. som vilkår i tillatelse til å benytte tjenester som avgiftene skal dekke, at rederen eller agenten skal stille økonomisk sikkerhet for betaling av slike avgifter.*

Dette gir myndighetene en styrket mulighet for å sikre betaling av avgiftskravet. Adgangen til å kreve sikkerhet forutsettes anvendt på en ikke-diskriminerende måte.

Anløpsavgiften er etter havne- og farvannsloven § 55, 2. ledd omfattet av reglene som gir sjøpanterett for visse offentlige krav etter sjøloven § 51, 1. ledd nr. 2. Sjøloven § 51 nr. 2. gir panterett i skip for bl.a. "havne-, kanal- og andre vannveisavgifter og losavgifter". Utrykkene "kanal og andre vannveisavgifter" er meget generelle og omfatter både kystavgiften, anløpsavgiften og sikkerhetsgebyret.

Krav på anløpsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. havne- og farvannsloven § 55, 1.ledd. Forsinket betaling av avgiften utløser forsinkelsesrente, jf. bestemmelsens tredje ledd.

Tilsyn

Kystverket fører tilsyn med at bestemmelsene i anløpsavgiftsforskriften blir overholdt. Kystverket kan kreve at kommunen fremlegger avstemt regnskap og annen relevant dokumentasjon, jf. anløpsavgiftsforskriften § 8.

Kystverket anbefaler at kommunen sørger for at kostnader knyttet til anløpsavgiften identifiseres, og knyttes til henholdsvis sikker og god fremkommelighet i kommunens sjøområde, og offentlig myndighetsutøvelse. Den avgiftsfinansierte og den vederlagsfinansierte delen av virksomheten må holdes fullstendig adskilt.

Det bør fremkomme tydelig hvilke utgifter som er direkte henførbare, og hvilke som er fordelte administrative felleskostnader.

Ved kontroll av avgiften må det fremkomme forklaring på hvorfor den enkelte kostnaden belastes anløpsavgiften; eks. lønn.

Videre må beregningene som er gjort for å komme frem til sats per BT fremkomme. Dersom nye kostnader er tatt inn i avgiften i forhold til tidligere år bør også dette påpekes.

Klage

Det er ikke klagerett på den kommunale anløpsavgiftsforskriften, men det er klagerett på enkeltvedtak som treffes av kommunen, jf. anløpsavgiftsforskriften § 12, og reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Kystverkets hovedkontor er klageinstans.

Definisjonen av enkeltvedtak følger av forvaltningsloven § 2, 1. ledd c). Avgjørelsen om at noen skal betale avgift vil være utøvelse av offentlig myndighet, men ikke alltid et enkeltvedtak. Fastsettelse av avgift for den enkelte vil kunne følge automatisk av reglene fastsatt i kommunal forskrift, og avgjørelsen vil da ikke være et enkeltvedtak. Etterfølgende korreksjon av avgiften kan derimot være et enkeltvedtak dersom dette forutsetter en eller annen form for individuell vurdering av eierens betalingsplikt. Også der et refusjonskrav avslås fullstendig, vil avslaget være et enkeltvedtak. Den som har betalt avgift må ha krav på å få realitetsbehandlet et krav på refusjon.

Havneavgifter - unntak

Departementet kan etter søknad fra en kommune gi tillatelse til at kommunen dekker kostnader og utgifter til kommunal havnedrift gjennom havneavgift. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utforming av havneavgiften.

Bestemmelsen retter seg mot kommunalt eide havner som er av mindre betydning for å oppnå lovens formål om effektiv havnevirksomhet og sjøtransport, og er en unntaksadgang fra utgangspunktet om alminnelig prising av havnenes tjenester.

Bestemmelsen ivaretar mindre kommunale havners behov for at vederlag sikres med sjøpant etter sjølovens bestemmelser.

Lokale forhold i Tana

Tana kommune har følgende havner: Austertana, Smalfjord, Sjursjok og Torhop. De kommunale investeringer for å fremme sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder begrenser seg til utlegging av bølgedempere i Sjursjok og Torhop. Bølgedemper i Smalfjord legges ut i år. Driften begrenser seg til vedlikehold av bølgedemperne.

Kommunen krever vederlag for tjenester i sine havneområder, utleie av plass ved kai og flytebrygge og strømuttak. Vederlagene for leie av bryggeplass inkluderer renovasjon og i begrenset grad vannleveranse.

Austertana

I kommunens sjøområde har Elkem Tana AS eget havneanlegg som brukes til utskipning av kvartsitt. Av havnene i kommunen er dette den som har størst trafikkgrunnlag. Tana kommune har ingen installasjoner i dette sjøområdet. En sjelden gang er det nødvendig med isbryting i innseilingen til havnealegget til Elkem Tana AS, siste gang det skjedde var på nittitallet (to ganger). Det er kun båter i tjeneste for Elkem Tana AS som anløper denne delen av kommunens sjøområde.

Smalfjord

I dette sjøområdet finnes det kun privat eide kaier og flytebrygge. Havnen anløpes av personbåtrute og godsbåter. Havnen er beskyttet av bølgedemper som er lagt, og vedlikeholdes av Tana kommune (legges høsten 2013).

Sjursjok

I dette sjøområdet er det et privat kaianlegg hvor det landes fisk og kongekrabbe. Brukes hovedsaklig av fiskeflåten. I tillegg har kommunen lagt ut flytebrygge for fiskeflåten og private båter. Havnen er beskyttet av bølgedemper som er lagt, og vedlikeholdes av Tana kommune.

Torhop

I dette sjøområdet er det en havn som omfatter både kommunal og privat virksomhet. Kommunen har tre kai som brukes av fiskeflåten, i tillegg til flytebrygge for fiskebåter og private båter. I tillegg er det en privat flytebrygge etablert innenfor det kommunale kaiområdet. Havnen er beskyttet av bølgedemper som er lagt, og vedlikeholdes av Tana kommune.

Avgiftberegning

Inntekstgrunnlag

Ut fra båtstørrelsen som benytter havnene vil det være båtene som anløper havna i Smalfjord og Austertana som gir grunnlag for innkreving av anløpsavgift. Havnene i Sjursjok og Torhop benyttes hovedsakelig av fiskeflåten med båtstørrelser under 15 meter.

Smalfjord

Havnen har omlag 155 anløp av rutegående hurtigbåt i året. I tillegg er det om lag 15 anløp med godsbåt med størrelse 1200 BT.

Austertana

I 2012 var det 175 anløp av båter i størrelsen 1100 – 7 500 BT. Det ble skipet ut 850 000 tonn kvartsitt.

Torhop

Ingen faste anløp av godsbåter, havna benyttes hovedsakelig av fiskebåter under 15 meter.

Sjursjok

Ingen faste anløp av godsbåter, havna benyttes hovedsakelig av fiskebåter under 15 meter.

Kostnader

Avskrivningsgrunnlag

Kommunens investeringer i sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder begrenser seg til bølgedempere i Sjursjok, Torhop og Smalfjord.

Netto avskrivningsgrunnlag er:

Sjursjok: 94 500,-

Torhop: 67 500

Smalfjord: 94 500,- (anslått beløp, regnskap ferdig høsten 2013)

Samlet investering: 256 500,-

Med avskrivningstid på 20 år blir årlig avskrivning 12 825,-. Rentekostnaden berignes til 9 000,-.

Driftskostnader

Vedlikeholdskostnader på bølgedemperne beregnes til 25 000,- pr bølgedemper pr år.

Kostnader til administrasjon, innkreving av anløpsavgift etc beregnes til 5 % av en stilling, samlet kostnad kr 30 000,-. For å holde innkrevningskostnadene nede må antall utsendelser av faktura begrenses.

Budsjettert selvkost: kr 126 825,-.

Drift av kommunal kai og flytebrygger er holdt utenfor.

Beregning av anløpsavgift:

Austertana: 175 anløp x 4300 BT = 735 000 BT

Smalfjord: 15 anløp x 1200 BT = 18 000 BT

155 anløp x 500 BT = 77 500 BT

Samlet tonnasje: 830 500 BT

Gjennomsnittlig anløpsavgift: kr 0,16 pr BT

Kommunal forskrift

Formkravene til kommunale forskrifter er gitt av Forslag til forskrift for Tana er som følger:

LOKAL FORSKRIFT OM ANLØPSAVGIFT FOR TANA KOMMUNE

Ikrafttredelse: 1.1.2014

Gjelder for: Tana kommune

Hjemmel: LOV-2009-04-17-19-§25, FOR-2010-12-20-1762

Vedtatt av Tana kommunestyre i sak xx/yy den

INNHold

- § 1. Virkeområde
- § 2. Avgiftsplikt
- § 3. Kostnader som dekkes av anløpsavgiften
- § 4. Beregning av anløpsavgiften
- § 5. Regulativ for anløpsavgift
- § 6. Opplysningsplikt
- § 7. Ansvarsforhold
- § 8. Klage
- § 9. Ikrafttredelse

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret i Tana den DATO med hjemmel i lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 25, og forskrift av 20. desember 2010 nr. 1762 om kommunenes beregning og innkreving av anløpsavgift.

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder for kommunen som beregner og innkrever anløpsavgift med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 25. Forskriften regulerer beregning og innkreving av slik avgift.

§ 2 Avgiftsplikt

Fartøy som anløper havn i kommunen skal betale anløpsavgift til kommunen.

Anløpsavgiften skal ilegges per anløp. Med et anløp menes en inn- og utseiling til havn. Ved flere anløp til havn i løpet av samme døgn, ilegges avgift kun en gang. Et døgn beregnes fra ankomst.

Unntatt fra plikt til å betale anløpsavgift er:

- 1) Fartøy med største lengde under 15 meter
- 2) Bergings- og isbryterfartøyer i forbindelse med berging og isbryting
- 3) Orlogsfartøy, norske og utenlandske
- 4) Kystverkets fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet
- 5) Fartøy som anløper havn på grunn av skade eller nødtilstand og fartøyet ikke laster, losser eller tar om bord passasjerer
- 6) Sysselmannen på Svalbards tjenestefartøy og Norsk Polarinstitutt's fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet på Svalbard

§ 3 Kostnader som dekkes av anløpsavgiften

Anløpsavgiften skal bare dekke kommunens kostnader knyttet til sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde, samt utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i eller i medhold av havne- og farvannsloven.

Dette kan være kostnader til navigasjonsinnretninger, investeringer og vedlikehold i farleden. Fjerning av hindring i farvannet, oppsynsfunksjoner, isbryting og fastsettelse og håndhevelse av ordensforskrifter.

Felleskostnader til administrasjon skal beregnes og fordeles slik at anløpsavgiften bare belastes sin relative andel av felles kostnadene.

§ 4 Beregning av anløpsavgiften

Anløpsavgiften beregnes på bakgrunn av fartøyets bruttotonnasje (BT) slik den er angitt i fartøyets målebrev som er i henhold til Den internasjonale konvensjonen om måling av fartøyer av 1969.

Dersom fartøyets BT ikke fremgår av målebrevet, fastsettes denne av kommunen, basert på beregning av BT for tilsvarende fartøy.

§ 5 Regulativ for anløpsavgift

Alle fartøy med unntak av de som er nevnt i § 2 1-6 betaler anløpsavgift etter oppsatt regulativ og prislister. Avgiftsregulativ og prislister på vederlag vedtas årlig av kommunestyret.

Rabatt kan gis i henhold til gjeldene avgiftsregulativ. Rabattordninger fastsettes av administrasjonen i kommune.

§ 6 Opplysningsplikt

Kommune kan kreve kopi av dokumentasjon for å kunne oppfylle offentlige statistikkkrav.

Havnebrukere og private kai eiere plikter å gi kommunen de opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å kontrollere, beregne og innkreve anløpsavgift.

§ 7 Ansvarsforhold

Rederen og agenten svarer solidarisk for anløpsavgiften, jf. Lov om havner og farvann, § 25 fjerde ledd. Skyldig anløpsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav som kommune har mot reder har panterrett i skipet etter reglene om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

Ved forsinket betaling av anløpsavgift svares forsinkelsesrente etter Lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Kommunen kan gi forskrift om at eiere eller operatører av havner eller havneterminaler som er organisert som eget rettssubjekt, skal innkreve anløpsavgift på vegne av kommunen mot særskilt godtgjørelse til dekning av kostnadene ved innkrevingen.

§ 8 Klage

Enkeltvedtak som treffes etter forskriften kan påklages etter bestemmelsene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker. Kystverkets hovedkontor er klageinstans for vedtak fattet av kommunen.

§ 9 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	124/2013	04.12.2013
Kommunestyret	81/2013	18.12.2013

Ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS

Vedlegg

- 1 Utkast til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS
- 2 Informasjon - Utkast til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS
- 3 Utkast til ny selskapsavtale Fkrev IKS

Saksprotokoll saksnr. 124/2013 i Formannskapet - 04.12.2013

Behandling

Det ble reist spørsmål om habilitet for Karen Inga Vars (V) som er kommunenes representant i selskapet, og til Tone O. Kollstrøm (H) som sitter i styret i selskapet. Formannskapet erklærte enstemmig Vars og Kollstrøm som habil i saken da dette er et heleid kommunalt selskap.

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som formannskapets innstilling:

Kommunestyret i Tana godkjenner forslag til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret i Tana godkjenner forslag til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS.

Rådmannens forslag til vedtak

Kommunestyret i Tana godkjenner forslag til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS.

Saksopplysninger

I forbindelse med restruktureringsprosessen i Finnmark kommunerevisjon IKS er det utarbeidet forslag til ny selskapsavtale som må godkjennes i eierkommunene.

Det vises til vedlegg i saken med forslag på ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS.

Vurdering

Viser til vår mail av 26. juni d.å. hvor utkast til ny selskapsavtale var vedlagt som foreløpig informasjon i påvente av at fire av eierne skulle ta stilling til om de ville fortsette i Finnmark kommunerevisjon IKS. I dag har Båtsfjord kommune, Nesseby kommune og Finnmark fylkeskommune gjennom positive vedtak i kommunestyrene og fylkestinget vedtatt å fortsatt kjøpe regnskaps- og forvaltningsrevisjonstjenester fra selskapet. Sør-Varanger kommunestyre vil behandle spørsmålet i kommunestyret i slutten av november d.å.. På den annen side har kommunen allerede vedtatt den nye selskapsavtalen.

Vi vil med dette be om at de øvrige eierne tar selskapsavtalen opp til behandling innen årsskiftet.

Med vennlig hilsen

Jack Sture Muotka
Daglig leder

FINNMARK KOMMUNEREVISJON IKS

Fra: Muotka, Jack Sture

Sendt: 26. juni 2013 15:49

Til: Postmottak - FFK; Berlevåg kommune(Ekstern); Båtsfjord kommune(Ekstern); Gamvik kommune (Ekstern); Lebesby kommune(Ekstern); Nesseby kommune(Ekstern); Sør-Varanger kommune(Ekstern); Tana kommune(Ekstern); Vadsø kommune(Ekstern); Vardø kommune(Ekstern)

Kopi: 'arne.pedersen@trollnet.no'

Emne: Informasjon - Utkast til ny selskapsavtale for Finnmark kommunerevisjon IKS

Vedlagt følger oversendelsesbrev og forslag til ny selskapsavtale.

Eventuelle spørsmål kan rettes til undertegnede eller styreleder Arne Pedersen.

Med vennlig hilsen

Jack Sture Muotka
Daglig leder

Tlf.: 45 23 26 18

Epost : jsm@fkrev.no eller jsm@ffk.no

FINNMARK KOMMUNEREVISJON IKS

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

Likelydende brev til :

(Se vedlagte adresseliste)

FORSLAG TIL JUSTERT SELSKAPSAVTALE

I forbindelse med restruktureringsprosessen i Finnmark Kommunerevisjon IKS er det utarbeidet forslag til ny selskapsavtale. Representantskapet behandlet saken i møte 22.04.2013 som sak 0007/13 og fattet slikt vedtak :

Forslag til ny selskapsavtale vedtas.

Avtaleutkastet oversendes med dette til foreløpig orientering i påvente av at Sør-Varanger kommune, Båtsfjord kommune og Finnmark fylkeskommune tar endelig stilling til om de fortsatt skal være tilknyttet Finnmark Kommunerevisjon IKS. Det er ventet at slik avklaring foreligger innen utgangen av oktober d.å..

Vadsø, 25. juni 2013

Arne Pedersen
Styreleder

Jack Sture Muotka
Daglig leder

Vedlegg : Utkast til selskapsavtale

Post/-forretningsadresse
Finnmark kommunerevisjon IKS
Brodtkorbs gate 1
9950 Vardø

Telefon
78 98 86 72
Telefaks
78 98 83 23

e-post
post@fkrev.no
Web
www.fkrev.no

Bankkonto
4930.13.28949

Foretaksregisteret
971 539 917

Likelydende brev til :

Finnmark fylkeskommune,
Sør-Varanger kommune,
Vadsø kommune,
Vardø kommune,
Båtsfjord kommune,
Berlevåg kommune,
Tana kommune,
Nesseby kommune,
Gamvik kommune,
Lebesby kommune

Forslag og utkast til

SELSKAPSAVTALE FOR FINNMARK KOMMUNEREVISJON IKS

§ 1 SELSKAPET

Selskapets navn er Finnmark Kommunerevisjon IKS.

Eierne av selskapet er Berlevåg kommune, Båtsfjord kommune, Finnmark fylkeskommune, Gamvik kommune, Lebesby kommune, Nesseby kommune, Sør-Varanger kommune, Tana kommune, Vadsø kommune og Vardø kommune.

Selskapet har sitt hovedkontor i Vardø kommune.

§ 2 FORMÅL

Selskapet skal tilby forvaltnings- og regnskapsrevisjon samt veiledning for eierkommunene, deres kommunale foretak og interkommunale selskaper hvor kommunerevisjonen kan være revisor.

Selskapet kan utnytte ledig kapasitet gjennom å tilby revisjons- og veiledningstjenester til andre.

Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler eller delta i andre selskaper som bidrar til å utvikle selskapets tjenester til det beste for Finnmark Kommunerevisjon IKS og dets deltakerkommuner.

Selskapet har ikke erverv til formål.

§ 3 DELTAKERNES INNSKUDD OG EIER- OG ANSVARSANDEL

Deltakernes innskudd ved etablering og dagens eierandel er som følger:

	Deltaker	Innskudd	Eier- og ansvarsandel
1	Berlevåg kommune	Kr. 54 500,-	1/10
2	Båtsfjord kommune	Kr. 54 500,-	1/10
3	Finnmark fylkeskommune	Kr. 163 750,-	1/10
4	Gamvik kommune	Kr. 54 500,-	1/10
5	Lebesby kommune	Kr. 54 500,-	1/10
6	Nesseby kommune	Kr. 54 500,-	1/10
7	Sør-Varanger kommune	Kr. 109 250,-	1/10
8	Tana kommune	Kr. 54 500,-	1/10
9	Vadsø kommune	Kr. 109 250,-	1/10
10	Vardø kommune	Kr. 54 500,-	1/10

§ 4 REPRESENTANTSKAPET

Deltakerkommunene oppnevner én representant til representantskapet og representantskapet består av 10 deltakere med minst like mange varamedlemmer.

Innkalling til ordinære representantskapsmøter skal skje med minst 4 ukers varsel og skal inneholde saksliste. Innkalling med saksliste sendes deltakerkommunene med tilsvarende frist.

§ 5 STYRET OG DAGLIG LEDER

Selskapets styre består av 3 medlemmer.

Styrets medlemmer velges av representantskapet for to år.

Selskapet ledes av en daglig leder som følge de retningslinjer og pålegg som styret gir. Daglig leder meddeler prokura.

§ 6 OPPTAK AV LÅN

Selskapet kan ta opp lån innenfor en samlet ramme på kr. 500 000,-.

§ 7 REGNSKAP OG REVISJON

Regnskap skal føres etter kommunale regnskapsprinsipper og fastsettes av representantskapet.

Selskapets revisor velges av representantskapet.

§ 8 UTTREDEN

Den enkelte deltaker kan med et års skriftlig varsel si opp sin deltakelse i selskapet.

Ved uttreden plikter den uttredende deltaker å innfri sin andel av fremtidige forpliktelser knyttet til de ansatte selskapet har forpliktelser for på tidspunktet for utmelding fra selskapet.

§ 9 TVISTER

Dersom det oppstår tvist mellom deltakerne om fortolkningen eller gjennomføringen av denne avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger.

Dersom forhandlinger ikke fører frem innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening, eventuelt annen godkjent mekler, skal benyttes.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	122/2013	04.12.2013
Kommunestyret	82/2013	18.12.2013

Søknad om driftstilskudd / egenandel til forprosjekt "Nye IFU 2015"

Vedlegg

1 Aksjonæravtalen IFU

Saksprotokoll saksnr. 122/2013 i Formannskapet - 04.12.2013

Behandling

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som formannskapets innstilling:

1. Kommunestyret i Tana kommune slutter seg til ideen om forprosjekt «Nye IFU 2014», og setter av kroner 200.000 til prosjektet i budsjettet for 2014. IFU får oppdraget med å utarbeide prosjektplan og søke ekstern finansiering.
2. Kommunestyret ber rådmannen jobbe sammen med IFU om gjennomføring av forprosjekt «Nye IFU 2015

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret i Tana kommune slutter seg til ideen om forprosjekt «Nye IFU 2014», og setter av kroner 200.000 til prosjektet i budsjettet for 2014. IFU får oppdraget med å utarbeide prosjektplan og søke ekstern finansiering.
2. Kommunestyret ber rådmannen jobbe sammen med IFU om gjennomføring av forprosjekt «Nye IFU 2015

Rådmannens forslag til vedtak

1. Kommunestyret i Tana kommune slutter seg til ideen om forprosjekt «Nye IFU 2014», og setter av kroner 200.000 til prosjektet i budsjettet for 2014. IFU får oppdraget med å utarbeide prosjektplan og søke ekstern finansiering.
2. Kommunestyret ber rådmannen jobbe sammen med IFU om gjennomføring av forprosjekt «Nye IFU 2015 »

Saksopplysninger

Saksutredningen som følger er utarbeidet av daglig leder i IFU Aina Borch og godkjent av styret i IFU.

Indre Finnmark Utviklingsselskap AS (IFU) ber Tana kommune slutte seg til forprosjekt "Nye IFU 2015 " og sette av kr 200.000 i budsjettet for 2014. Beløpet er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett for 2014.

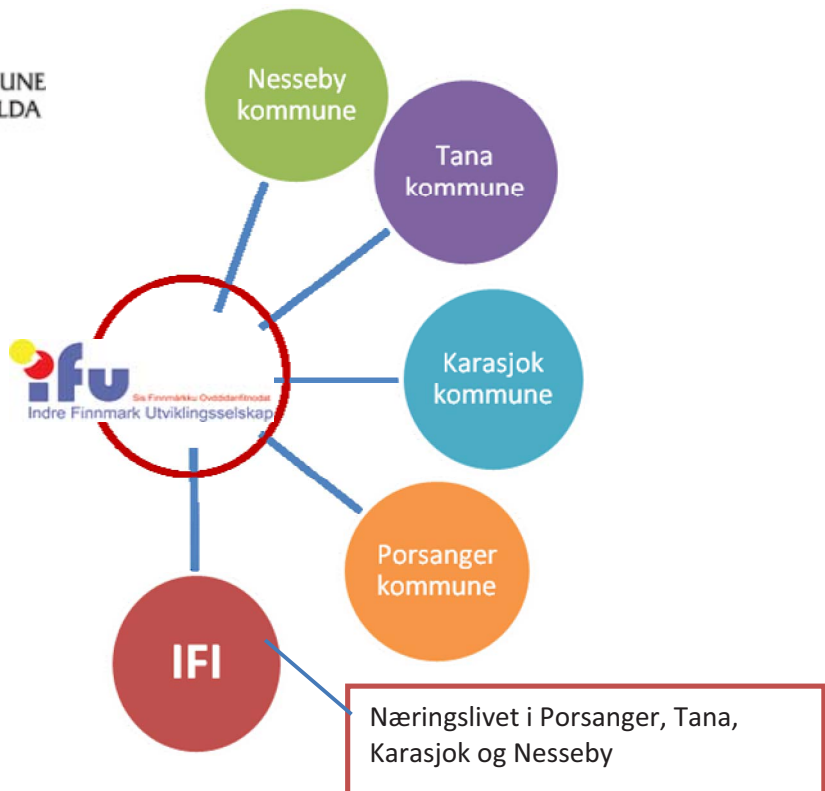
Bakgrunn

Indre Finnmark Utviklingsselskap AS (IFU) ble etablert i 2002 som et samarbeid mellom kommunene Karasjok, Nesseby, Porsanger og Tana og med bakgrunn i omstillingsprogrammet for Indre Finnmark. Mangelen på risikokapital og kompetanse på forretningsdrift var to av de viktigste innsatsfaktorene som manglet i disse kommunene og en så behovet for en regional aktør for å bidra til næringsutvikling i Indre Finnmark.

Indre Finnmark Investeringselskap AS (IFI) ble deretter etablert i 2003 med en egenkapital på 4 millioner kroner. I 2004 inngikk IFI en avtale med Finnmark Fylkeskommune om å forvalte 10 millioner kroner fordelt gjennom overskuddet av salget av FFR. IFI er et datterselskap av IFU, og skal på forretningsmessig grunnlag bidra til økt utvikling og verdiskaping i virkeområdet til IFU. IFI har som målsetting å bidra med risikovillig kapital, kompetent eierskap, nettverksbygging og strategiske allianser for det regionale næringsliv. IFI har samme styre og daglige leder som IFU.

Aksjonæravtalen mellom kommunene regulerer kommunens opptreden som eiere, og da også samarbeidet mellom de fire kommunene. Avtalen legger til grunn en langsiktig økonomisk avtale, for å sikre forutsigbarhet. Dersom en kommune ønsker å fratre selskapet, er dette mulig under gitte forutsetninger. Det er også verdt å nevne at kommunene i 2002 hadde en ambisjon å trekke inn andre eiere.

Illustrasjonen under viser dagens organisering av IFU.

IFU og IFI har gjennom de ti årene som har gått vært en viktig profesjonell aktør i nærmarkedet som blant annet har bidratt på følgende områder:

- ≠ Styrerådgiver
- ≠ Kursarrangør innenfor viktig forretningsområder
- ≠ Støttespiller for småbedrifter
- ≠ Aktiv utvikler av næringslivet i kommunen
- ≠ Bidrar med risikovillig kapital
- ≠ Knytter næringslivet sammen gjennom forskjellige utviklingstiltak i kommunen

I løpet av perioden 2004 – 2012 har IFU tilført bedrifter i regionen til sammen 6.3 millioner kroner i ansvarlige lån eller aksjekapital gjennom IFI-fondet. I løpet av årene har IFI-fondet solgt seg ut med til sammen 2.4 millioner kroner, og en har tapsført til sammen 5 millioner kroner. Disse bedriftene har hatt behov for risikokapital i en oppstarts- eller utviklingsfase. Kommunenes interesse og involvering i enkeltprosjekter har vært betydelig. Erfaringene viser også at de grunninvesteringene som er gjort i enkeltprosjekter, har beredt grunnen til at nye bedrifter har kunnet etablere sine virksomheter.

I dag har IFI-fondet til sammen 3.9 millioner kroner og «FFR-fondet» 7.5 millioner kroner disponibelt. Dette er friske penger, som næringslivet i regionen kan få tilgang til gjennom aksjekapital.

IFI er pr i dag inne som deleier i 10 bedrifter, med en aksjekapital på til sammen 1.933.000. Disse fordeler seg på kommunene

≠ Porsanger	4 bedrifter (+ tilsagn Snuhavn)
≠ Karasjok	3 bedrifter (+ tilsagn reinslakteri)
≠ Tana	1 bedrift
≠ Nesseby	2 bedrifter

I tillegg til å bidra med risikokapital, bistår blant annet IFU selskapene med å finne riktig styrekompetanse.

IFU blir finansiert gjennom driftstilskudd fra kommunene og management honorar fra IFI-fondet og Fylkeskommunens «FFR-fond» som IFI fikk ansvar for i 2004. Fram til 2010 var driftstilskuddet på kr 400 000 pr kommune og IFU hadde et godt handlingsrom innenfor denne finansieringen. Fra 2010 reduserte kommunene driftstilskuddet til IFU til kr 200 000. Dette er ikke tilstrekkelig for å kunne drive IFU og IFI på en god måte.

Styret har derfor kjørt flere prosesser for å finne en ny, fremtidsrettet modell for IFU. En har involvert eierne, fylkeskommunen og Sametinget i en løsning der en har hatt et ønske om at IFU i større grad kan bli en ressurs og være en sentral aktør i arbeidet med næringsutvikling også i fremtiden.

Det er utarbeidet en forretningsplan/modell, som har fått sin tilslutning i styret og er presentert for eierne. Dette er et stort og ambisiøst prosjekt med en total ramme på 3.6 millioner kroner. Forutsetningen for å lykkes, er at kommunen går inn med en andel á 400.000 hver, samt en betydelig andel fra Finnmark Fylkeskommune og Sametinget. Tilbakemeldinger fra FFK og Sametinget er at de vanskelig kan gå inn i prosjektet som omsøkt, det ble derfor tatt en beslutning om å trekke denne og jobbe frem en ny modell basert på forretningsideen. Målet er å finne en løsning til beste for selskapet og eierne, som kan gi en forutsigbar og stabil drift.

Skissen til forprosjekt «Nye IFU 2015 » tar utgangspunkt i forretningsplanen, men er tilpasset ny informasjon og tilbakemeldinger fra eierne, FFK og Sametinget. Skissen tar utgangspunkt i de utfordringer selskapet mener er viktig å jobbe med for å få til en god utvikling i kommunene og på tvers av kommunegrensene. På grunn av tidsaspektet opp mot politisk behandling, må detaljene i en prosjektpå planen utarbeides på et senere tidspunkt.

Styret i IFU ønsker gjennom forprosjekt «Nye IFU 2015 » å bidra til å oppnå en ny og bedre organisering av næringsutviklingsarbeidet i kommunen – sammen med næringsavdelingene i kommunene. Modellen en har jobbet med tar utgangspunkt i at IFU har en ansatt i hver kommune, dette kan gjerne være hele eller deler av en stilling i det kommunale systemet.

Kommunene kan med andre ord velge å gå inn med frisk kapital eller «arbeidende» kapital. På denne måten gis kommunene handlingsrom til å velge enten å tilføre friske penger inn til IFU, eller tilføre hele eller deler av en stilling i Nye IFU-fellesskapet. Det vil ikke være noen motsetning i at vedkommende også har sin tilknytning eller arbeidsforhold i kommunen. Et samarbeid gjennom Nye IFU på tvers av kommunegrensene vil bringe de som jobber med næringsutvikling sammen i en «felles næringsavdeling» for kommunene. Dette vil samtidig avlaste kommunenes næringsfond og administrasjon.

Styret i IFU vil foreslå for eierne å kjøre et todelt forprosjekt i 2014 der en jobber med å reorganisere IFU. Dette må gjøres sammen med de kommunale næringsavdelingene, og en målsetting er å vurdere hvordan kommunene kan bruke Nye IFU som verktøy til å etablere et kraftsenter for næringsutvikling i Indre Finnmark. Det er et mål at Nye IFU skal gi et godt og bredt tilbud innen veiledning og kompetanse for det etablerte næringslivet og etablerere.

Nye IFU skal fortsatt være kommunenes verktøy for næringsutvikling, og skal ha fokus på følgende oppgaver:

- ≠ Veiledning både for etablerere og etablerte bedrifter.
- ≠ Risikokapital

- ≠ Økt og konkret kompetanse i næringslivet og hos etablerere
- ≠ Bedre oppfølging og dermed større effekt av offentlige nærings- og utviklingsinvesteringer i regionen
- ≠ Nettverks- og alliansebygging

Nye IFU skal også tilby aktivt eierskap gjennom IFI, noe som skal bidra til at bedriftene i regionen blir mer robust og får tilført kapital sammen med riktig styrekompetanse. Det vil også være naturlig i denne prosessen å vurdere om en skal invitere med flere på eiersiden.

Det som er nytt er at IFU i tillegg initierer et forprosjekt der en i 2014 jobber med

1. Å bygge en felles plattform mellom næringsavdelingene i eierkommunene. Dette må gjøres i tett dialog og samarbeid med næringsavdelingene i kommunene. Gjennom en slik plattform på tvers av kommunegrensene etableres en «felles næringsavdeling». Målsettingen er å løfte arbeidet med næringsutvikling i regionen, bygd på samarbeid, kompetansedeling og nettverksbygging. Det er foreløpig mange løse tråder i modellen, det vil derfor være avgjørende å kjøre et forprosjekt for å finne de beste løsningene basert på erfaringer i kommunene. Kommunene kan søke fylkesmannen om tilbakeholdte skjønnsmidler til en slik strukturendring. I dette ligger ivaretagelse av en god førstelinjetjeneste i kommunen, jfr delprosjekt 1 beskrevet under.
2. Å vurdere mulighetene for etableringen av en samisk næringshage etter egen modell, enten som selvstendig enhet eller i samarbeid med en av de eksisterende næringshagene i fylket. Et forprosjekt kan søkes finansiert gjennom fylkeskommunen og Sametinget. Det er ikke gitt at et forprosjekt vil avstedkomme realiseringen av en næringshage, men det vil etter alt å dømme være verdt et forsøk.

Etablering av en næringshage for Indre Finnmark som strekker seg over 4-5 kommuner vil ha mange fordeler. Det vil kunne

- gi nye muligheter over kommunegrensene for en mer helhetlig næringsutvikling
- trekke på kompetanse fra flere miljøer
- danne nettverk over kommunegrensene
- koordinere kompetanseutviklingstiltak
- bistå næringslivet i forbindelse med rekruttering av kompetent arbeidskraft
- få til tettere samarbeid mellom næringslivet og FoU miljøene i alle kommunene
- gi bedre veiledning og rådgivning

Næringshagen vil bli en betydelig næringsutviklingsaktør i kommunene og bli en viktig næringsutviklingsorganisasjon i Finnmark. Om man får til å etablere en næringshage vil dette være et løft for næringsutviklingen i IFU-kommunene. Næringshagen kan gå mer aktivt inn i kommunenes næringsutviklingsarbeid og skape et miljø for bedrifts og næringsutvikling. Det er mulig å knytte de som jobber med næringsutvikling i kommunene tettere opp mot næringshagen og utvide samarbeidet på næringsutvikling over kommunegrensene på en helt ny måte. En interkommunal næringshage vil i større grad kunne møte de utfordringene som næringslivet i kommunene har. I tillegg vil en næringshage utløse midler fra SIVA, Sametinget og fylkeskommunen. Både fylkeskommunen og Sametinget er positive til et forprosjekt for

å avklare mulighetene for å etablere en næringshage, da begge ser mulighetene for å bruke næringshagen aktivt i næringsutviklingen.

Det er verdt å nevne at IFU har jobbet for en fusjon med Gaisa Næringshage, som nå er lagt ned. Av ulike årsaker fikk en ikke realisert dette da. Dette utelukker ikke at det fortsatt kan finnes muligheter for å komme inn i SIVAS næringshageprogram, enten på selvstendig grunnlag eller som en satellitt av en av de eksisterende næringshagene i Finnmark. Sistnevnte kan gi muligheter for et større samarbeid og nettverk utover regionenes grenser.

Økonomi i forprosjekt «Nye IFU 2015 »

I budsjettet som følger under er det lagt inn en serviceavgift/egenandel fra kommunene på kroner 200.000. Det foreslås søkt tilsvarende pr kommune fra fylkesmannen til et forprosjekt til etablering av dette samarbeidet, da det kan sees på som en strukturendring – gjennom en oppbygging av et samarbeid omkring næringsutviklingsarbeidet i kommunene. I tillegg foreslås det til sammen 800.000 fra FFK/Sametinget. Det er også mulig å jobbe med andre samarbeidspartnere for å finansiere deler av prosjektet. Det viktigste er å ha en grunnfinansiering på plass, slik at det er mulig å ha normal drift i IFI, samt kjøre et forprosjekt for å avdekke mulighetene for et samarbeid mellom kommunene og en eventuell næringshageetablering.

Budsjett forprosjekt «Nye IFU 2015 »

<i>Inntekter:</i>	2014
Serviceavtale kommunene	800
Prosjekttilskudd Finnmark Fylkeskommune	500
Prosjekttilskudd Sametinget	300
Tilbakeholdte skjønnsmidler Fylkesmannen	800
Management honorar IFI og FFK	250
SUM SALGSINNTEKTER	2 650
<i>Faste kostnader:</i>	
Driftskostnader til hovedprosjekt og delprosjekter, inkl lønnskostnader, husleie, forsikring mv	2 200
Styrehonorar	200
Reiser	250
SUM FASTE KOSTNADER	2 650
DRIFTSRESULTAT (Dekningsbidrag – faste kostnader)	0

Vurdering

Kommunenes involvering er viktig for Nye IFU. Ettersom kommunene er eiere og oppdragsgivere, er det opp til kommunene å ta en endelig beslutning om veivalg og retning videre.

Dersom Nye IFU skal leve opp til målet om å være et verktøy for næringsutvikling i Indre Finnmark er det avgjørende at alle eierne/kommunene er mer involvert og at en får på plass et tettere samarbeid med Finnmark fylkeskommune, Sametinget, Innovasjon Norge, Universitetet i Tromsø, VRI Finnmark, m.fl. Samtlige kommuner har saken oppe til behandling i sine kommunestyrer.

Kommuneøkonomi og behovet for prioriteringer i alle ledd er kanskje den største utfordringen eierne står overfor når en skal prioritere å tilføre IFU nye midler hvert år. Dette er en stor utfordring for IFU, da det skaper uforutsigbarhet i forhold til drift av selskapet. Kommunene har i tillegg ulike behov og kapasitet lokalt i forhold til hva de kan ønske seg ut av IFU. Alle er tydelige på at det må skje noe mer, og at en avgjørende faktor er at det blir tilført stillinger i hver kommune. En ansatt er krevende i et så stort geografisk område. Porsanger har sagt opp avtalen fra 30. juni 2013, men valgt å videreføre den ut 2013. De har vært tydelige på at det er avgjørende at IFU får ekstern finansiering for at de skal være med videre. De andre kommunene er innstilt på å være med videre, men mye er fortsatt uavklart, så det er vanskelig å ta endelig stilling til størrelse på serviceavgift. IFU har pr i dag ingen ekstern finansiering bekreftet, men vil jobbe videre med dette i forprosjekt «Nye IFU 2015».

Hva skjer med fondene dersom en kommune trekker seg ut eller IFU avvikles?

IFU forvalter «FFR-fondet» for Finnmark fylkeskommune, og forvaltningsavtalen regulerer en gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder. Vi vet ikke om FFK vil trekke fondet tilbake dersom en av kommunene trekker seg ut. Men det vil være naturlig at avtalen sies opp dersom en velger å avvikle IFU i sin helhet.

Når det gjelder IFI-fondet, ble fondet tilført midler av Kommunal og Arbeidsdepartementet i sin tid. Det ser ikke ut til å være knyttet krav om tilbakebetaling til denne tilførselen, det vil derfor være rimelig å anta at kommunene ved en eventuell avvikling kan dele avkastningen. Dersom en av eierne velger å trekke seg ut, vil det ikke være rimelig å forvente at parten får med sin andel, dersom IFU/IFI består etter opprinnelig intensjon.

Et alternativ til forprosjekt «Nye IFU 2015 » som er beskrevet over er å ta ned driften av IFU til et minimum, der forvaltning av IFI-fondene er eneste geskjeft. I dag har IFI-fondet til sammen 3.9 millioner kroner og «FFR-fondet» 7.5 millioner kroner disponibelt. Dette er friske penger, som næringslivet i regionen kan få tilgang til gjennom aksjekapital. Alle eierne er enige om at dette er penger vi nødig vil forsvinner. En minimumsdrift vil uansett koste eierne noe i form av styrehonorar, saksbehandling til styret, markedsføring av IFI-fondet, reisekostnader, mv. En kan anslå en total kostnad rundt 750.000 kroner dersom dette blir realiteten fremover, noe som vil utgjøre en andel på kroner 125.000 pr kommune.

Ett tredje alternativ for eierne å vurdere er å avvikle IFU-samarbeidet i sin helhet.

Begge de to sistnevnte alternativene må utredes nærmere, og styret vil jobbe videre med disse alternativene dersom eierne ber om det. Det kan likevel være på sin plass at kommunestyrene drøfter dette, dersom en ser det som aktuelle problemstillinger.

AKSJONÆRAVTALE
mellom
kommunene Karasjok, Porsanger, Tana og Nesseby
vedrørende eierskapet i
Indre Finnmark Utviklingsselskap AS

Inngått 24.april 2002

1. FORMÅL

Denne avtalen skal regulere kommunenes opptreden som eiere av selskapet Indre Finnmark Utviklingsselskap AS.

2. SELSKAPETS FORRETNINGSIDÉ

Indre Finnmark Utviklingsselskap (IFU) skal ha som sitt viktigste formål å få fram flere, bedre og mer lønnsomme forretningsmessige prosjekter i indre Finnmark. Kommunene skal sikre selskapet en tilstrekkelig økonomisk plattform for å løse denne oppgaven, i form av driftsmidler. I dette ligger også ansvaret for at andre offentlige aktører gir et tilstrekkelig økonomisk bidrag.

Selskapets samlede driftskostnader skal på denne måten dekkes av det offentlige, slik at ansatte i IFU kan yte gratis rådgivning/veiledning i de bedrifter/prosjekter IFU går inn i. Det er kun når selskapet påtar seg større prosjektoppgaver utenfor sitt primære ansvarsområde at IFU kan ta seg betalt for sine tjenester.

Kommunene forplikter seg til å hindre en utvikling hvor IFU tvinges til å etablere egne inntjeningskrav. IFU skal ikke drive ordinær konsulentvirksomhet.

3. EIERFORUMETS ROLLE

På generalforsamlingen møter ordfører i hver av de fem kommunene, og representanter fra eventuelle andre aksjonærer.

I forbindelse med ordinær generalforsamling skal det gjennomføres en samling med et såkalt eierforum. Eierforumet består av generalforsamlingens medlemmer. Dersom det avtales særskilt kan eierne delta med flere representanter i eierforumets møte. Hensikten med eierforumet er tredelt:

1. Foreta en oppsummering/evaluering av selskapets arbeid siste periode eller siste år, sett fra selskapets og eiernes side.
2. Drøfte selskapets framtidige strategi og hovedprioriteringer.
3. Drøfte samarbeidsrelasjonene mellom selskapet og kommunene, og mellom selskapet og andre sentrale samarbeidspartnere.

Eierforumet er et rådgivende forum og har ikke instruksjonsmyndighet overfor selskapets styre.

Styret har anledning til å sammenkalle eierforumet på andre tidspunkter enn ved ordinær generalforsamling.

4. KOMMUNENES EIERPOSISJON

Ved oppstarten av selskapet er det kun kommunene i indre Finnmark ved Porsanger, Karasjok, Tana og Nesseby som er aksjonærer. Kommunene har en felles ambisjon om å trekke inn flere eiere på sikt. Dette kan både være private interessenter/selskaper og andre offentlige organisasjoner.

Selskapets styre skal tilrettelegge denne prosessen i henhold til vedtektene, mens generalforsamlingen tar endelig stilling til godkjenning av ny aksjonærer. Det forutsettes enstemmighet om slik spørsmål. Eierutvidelsen kan skje som aksjeemisjon eller ved salg av aksjer fra dagens eiere.

En eierutvidelse skal ikke endre styrkeforholdet mellom de fem kommunene. De skal fortsatt ha like eierandeler. Det forutsettes videre at kommunene aldri i sum skal eie mindre enn 51% av aksjene i selskapet. Dersom en kommune velger å gå ut av selskapet skal de gjenværende kommunene forplikte seg til å kjøpe opp den uttreddende kommunens aksjer med like andeler.

5. LANGSIKTIG ØKONOMISK AVTALE

Selskapets økonomiske plattform er avhengig av mange offentlige aktører. Dersom en enkelt kommune gjør avvikende vedtak vil dette ha konsekvenser for alle de andre. For å sikre en ryddig og forutsigbar prosess, er kommunene enige om følgende:

- Dagens økonomiske bidrag til selskapet fra den enkelte kommune skal stå fast i minimum 4 år, dvs. minimum til utgangen av år 2005.
- Dersom en enkelt kommune får problemer med sitt engasjement, skal det raskt innkalles til møte i selskapets styre og eierforumet, for om mulig å avklare situasjonen.
- Dersom en enkelt kommune ønsker å fratre selskapet, er dette mulig, men med følgende konsekvenser:
 - Selskapets lokale kontor i aktuelle kommune nedlegges ved utgangen av første årsskifte.
 - Kommunen dekker sine økonomiske forpliktelser fram til første årsskifte, men minimum i 6 måneder.

6. EVALUERING

Selskapet styre er ansvarlig for at det gjennomføres nødvendig evaluering av selskapets virksomhet, og eierforumet benyttes som rådgivende forum i denne sammenheng.

I tillegg skal det innen 1.juli 2005 gjennomføres en større evaluering av selskapets virksomhet og resultater. Denne evalueringen skal gjennomføres av en ekstern og uavhengig virksomhet/person, og skal danne grunnlaget for en eventuell ny avtale mellom kommunene, og mellom selskapet og andre samarbeidspartnere og finansører.

7. INVESTERINGSSKAP

Kommunene har en felles ambisjon om at det etableres et investeringsselskap med base i indre Finnmark. Et slikt selskap vil utgjøre en nødvendig støttespiller for Indre Finnmark Utviklingsselskap AS.

8. GENERELT

Kommunene skal tilstrebe å opptre som gode eiere. Det innebærer at det stilles resultatkrav til selskapet, men at selskapets styre og ledelse har ansvaret for å velge hvordan resultatene skal skapes. I tillegg til å stille klare resultatkrav skal det legges vekt på å skape allmen oppslutning og tillit til selskapets virksomhet. Kommunene må evne å se helheten i selskapets virksomhet, det vil si nytten selskapet har for hele indre Finnmark.

Karasjok, 24/04- 2002

Thore Sundfær
Ordfører i Nesseby kommune

Bjørn Söderholm
Ordfører i Porsanger kommune

Ingrid Smuk Rollstad
Ordfører i Tana kommune

Kjell Sæther
Ordfører i Karasjok kommune

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	83/2013	18.12.2013

Økonomiplan 2014 - 2017 og budsjett 2014 TKE KF

Vedlegg

- 1 Økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 TKE KF

Styrets forslag til vedtak

Forslaget til økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 innebærer følgende for Tana kommunale eiendomsselskap KF:

1. Vedlagte økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 vedtas.

Saksopplysninger

Det henvises til forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak kapittel 2 (krav om budsjett og økonomiplan).

Vurdering

Det henvises til vedlagte økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 for nærmere vurderinger.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

ØKONOMIPLAN 2014-2017 OG BUDSJETT 2014 TKE KF

Vedtatt av kommunestyret i Tana den 18.desember 2013

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

Innhold

BAKGRUNNSINFORMASJON	3
Planverk.....	3
Politiske styringsdokument	3
Foretakets formål (vedtektenes § 2)	3
Boligmasse	4
Lånemasse	4
Ikke planlagte investeringer	4
Samarbeidspartnere	5
Nærmere om Husbankens virkemidler	5
KOSTRA.....	5
ØKONOMIPLAN 2014-2017 OG BUDSJETT 2014	6
Budsjettkommentarer – investeringer.....	6
Budsjettkommentarer – drift	7
FORETAKS DOKUMENTER	8
Vedtekter	8
Planlagt periodisk vedlikehold (PPV)	8
Prisliste.....	9
Strategiplan – rullering.....	9
Visjon	10
Formål.....	10
Organisering	10
Markedet.....	10
Boliger	10
Økonomi	11
Utfordringer fremover.....	11
Boligplan 2014-2017	11
Retningslinjer og ordensregler for utleie	11
SAKSUTREDNING OG VEDTAK	12

BAKGRUNNSINFORMASJON

Planverk

Planverket i Tana kommune er hierarkisk oppbygd, med kommuneplan, kommunale delplaner, temaplaner, økonomiplaner og virksomhetsplaner. Det skal være sammenheng og samsvar mellom de ulike nivåene i planverket.

Alt planarbeid i kommunen bygger på **kommuneplanen**. Kommuneplanen tar for seg de overordnede strategier som kommunen skal styres etter, i et tolvårs perspektiv. Sentrale verdier i kommuneplanen er knyttet til bærekraftig utvikling, mangfold, kvaliteten på kommunens tjenester, velferd og individuell mestring, folkehelse og trygt bysamfunn.

Det utarbeides **kommunale delplaner** og **strategiske temaplaner** for ulike fagområder i kommunen. Slike planer har også et overordnet, strategisk perspektiv, men går dypere enn kommuneplanen og angir retningsvalg og viktige strategier for fagområdet.

Økonomiplanen er den overordnede operative delen av kommunens planhierarki. Det er gjennom økonomiplanen (som har et fireårs perspektiv) og gjennom årsbudsjettet at intensjonene i kommuneplanen og i strategiske temaplaner realiseres gjennom bystyrets vedtak.

Den økonomiplan bystyret vedtar i november er grunnlaget for utarbeidelse av **virksomhetsplaner** i den enkelte virksomhet for det kommende budsjettåret. Gjennom virksomhetsplanene operasjonaliseres bystyrets vedtak i konkrete tiltak i virksomhetene.

Politiske styringsdokument

TKE KF legger sin virke ut fra følgende politiske styringsdokument:

- Foretakets vedtekter
- Løpende vedtak av kst i Tana kommune
- Foretakets budsjett og økonomiplan og annet planverk
- Boligplan 2010-2013
- Sentrale styringsdokument (Stortinget, Husbanken etc)

Foretakets formål (vedtektenes § 2)

Foretakets § 2 lyder som følgende:

”Foretakets formål er å føre opp og forvalte kommunale eiendommer. Foretaket har ikke økonomisk erverv til formål.”

Selv om foretaket ikke har økonomisk erverv til formål, mener foretaket selv av kostnadseffektivitet og optimal allokering av fellesskapets knappe ressurser skal ligge til grunn. Eventuelle overskudd som foretaket genererer bør gå til å føre opp nye boliger og til forvalte eksisterende kommunale eiendommer. For å oppnå rett motivasjonsfaktor med å få flere til å bygge egne boliger, må kommunen dessverre være prisledende hva angår prisen på boliger. Men, kommunen må fortsatt være god på å stimulere private utbyggere med

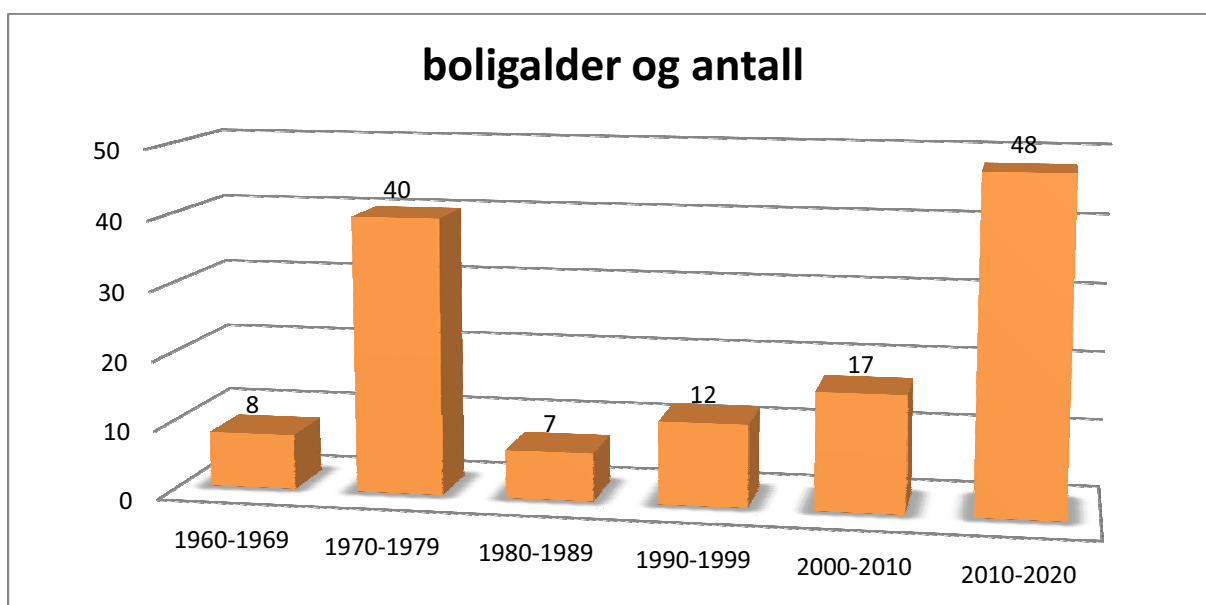
Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

virkemidler fra blant annet Husbanken (bruk av Husbankens låne- og tilskuddsordninger). Vi må heller ikke glemme virkemidlet "bostøtte" som medfinansiering til prisledende leiepriser.

Boligmasse

TKE KF har per august 2013 ca 6400 m² boligmasse å forvalte og utleie fordelt på ca 102 boenheter. Disse boenheter er ordinære boliger for utleie, trygde for eldre, serviceboliger for vanskeligstilte, psykiatriboliger og annet. I tillegg vil foretaket få ferdigstilt ytterligere 8 boenheter for vanskeligstilte i 2014. Tana kommune ferdigstiller i løpet av 2014 22 omsorgsboliger i Tanabru.

Foretaket har avtale med Tana kommune om markedsføring og salg av flerbrukshallen. Foretaket bistår utleie for Tana kommune hvor dette er behov.

Lånemasse

TKE KF vil ved utgangen av 2013 ha en lånemasse på ca 33 millioner kroner. Det budsjetteres med ca 1,3 millioner kroner i lånevdrag i 2014. Det er planlagt låneopptak som gjør at foretaket vil ha ca 41 millioner kroner i lånemasse ved utgangen av 2014.

Ikke planlagte investeringer

Det er over året vurdert flere prosjekt som ikke har funnet vei inn i økonomiplanen. Her nevnes for eksempel hybler for skoleungdom og flere trygdeboliger for eldre. Tiltak under utfasing av fossilt brensel¹ for oppvarming vurderes slutført. Det er enda noen boenheter som gjenstår.

¹ Tana kommune klimaplan

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

Samarbeidspartnere

Foretaket har etablert flere samarbeidsparter over flere år, her Tana kommune naturligvis. Vi har også Tana Arbeidsservice AS og Husbanken. Videre har vi Fylkesmannen i Finnmark og Helse og sosialdirektoratet gjennom tilskuddsmidler. Foretaket anser alle sine samarbeidsparter som viktige og riktige i forhold til § 2 i våre vedtekter.

Nærmere om Husbankens virkemidler

Husbankens virkemidler er i prinsippet støtte, lån, kompetanse og tilskudd. For å nevne noen, kan disse ikke glemmes:

Grunnlån	Boligtilskudd utleieboliger	Investeringsstilskudd
Startlån	Bostøtte	Kompetansetilskudd
Boligtilskudd etablering	Utrednings- og prosjekteringstilskudd	Informasjon og veiledning

Ved inngåelse av husleiekontrakt opplyses det om leietaker bør vurdere muligheten om å søke om bostøtte som medfinansiering av husleiebetaling.

KOSTRA

I forhold til løpende KOSTRA tall, ligger Tana kommune under sammenlignbare kommuner hva angår antallet kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere.

Tabell:

Kilde: http://www.ssb.no/kostra/stt/index.cgi?nivaa=1&regionstype=kommune								
Dekningsgrad								
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere								NYE
								KOSTRATAI
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
2002 Vardø	3	3	4	4	4	4	4	4
2003 Vadsø	23	23	37	37	47	46	46	46
2022 Lebesby	39	40	44	45	45	51	49	47
2023 Gamvik	23	24	24	31	31	33	29	26
2024 Berlevåg	20	17	19	16	16	16	18	19
2025 Deatnu Tana	33	35	30	30	30	30	31	36
2027 Unjarga Nesseby	35	33	46	36	48	49	49	52
2028 Båtsfjord	9	11	22	27	51	51	50	49
2030 Sør-Varanger	10	10	9	10	13	13	11	23
Gj.snitt Finnmark	24	20	25	24	25	25	26	27
Landet							20	20

Tana kommune vil gjøre et lite byks oppover i 2014/2014 mot 41-42 boliger per 1000 innbyggere i 2014/2015. Det har vært en økning på 20% siden 2010.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

ØKONOMIPLAN 2014-2017 OG BUDSJETT 2014

Økonomiplan 2014 – 2017 og budsjett 2014 inkluderer drift av samtlige kommunale boliger i Tana kommune i henhold til vedtak i kommunestyret. Det er tatt utgangspunkt i vedtatte strategiplan som sier at vi skal ha hensiktsmessige boliger på lang sikt. Fokusområder er derfor oppføring, salg og vedlikehold av boliger. For de boligene som krever større og omfattende vedlikehold, er det et prinsipp at de skal selges fremfor utbedres.

Tidligere års mindreforbruk settes av til fond for prosjekter. Det vil i 2014 bli utført oppgraderinger som finansieres av fondet.

Budsjettkommentarer – investeringer

Art	Regnskap 2012	Reg budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
00 lønn inkl sos utg	0	0	0	0	0	0
01 varer og tjenester som erstatter kom.tj.produskjon	76 202	0	0	0	0	0
02 varer og tjenester som erstatter kom.tj.produskjon	6 782 593	8 150 000	13 450 000	500 000	500 000	500 000
etter styrets vurderinger (fond)		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
lyngveien 14-15 utfasing olje (lån)		700 000	0	0	0	0
maskevarreveien 4 (fond)		200 000	0	0	0	0
boliger for vanskeligstilte (lån)		6 600 000	8 400 000	0	0	0
uforutsett renovering (fond)		150 000	0	0	0	0
flerbrukssenteret (ub.lånem og lån)		0	4 550 000	0	0	0
enebolig til flermannsbolig, utgår (lån)		0	0	0	0	0
03 tj. som erstatter egenproduksjon	111 758	0	0	0	0	0
04 overføringer	2 397 545	0	0	0	0	0
05 Finansutg/-transaksjoner	5 011 461	3 000 000	0	0	0	0
ekstr.ord.låneavdrag (ubrukte lånemidler)		3 000 000	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	14 379 559	8 150 000	13 450 000	500 000	500 000	500 000
06 salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
07 refusjoner	0	0	0	0	0	0
08 overføringer	-2 565 000	0	0	0	0	0
09 finansinntekter/-transaksjoner	-11 814 559	-8 150 000	-13 450 000	-500 000	-500 000	-500 000
SUM IVESTERINGSINNTEKTER	-14 379 559	-8 150 000	-13 450 000	-500 000	-500 000	-500 000
* SUM ANSVAR 7000 - INVESTERING	0	0	0	0	0	0

Det var tidligere planlagt at i 2012 skulle det bygges boliger tilpasset for små familier og enslige. Dette ble i sin tid skrinlagt på grunn av høy lånemasse. I tillegg kom vedtak om ny bygging av boliger for vanskeligstilte i 2013 som gjorde at låneopptak i foretak vil nærme seg maksimal låneramme. Slike føringer gir normalt ikke rom for nye låneopptak i perioden. Primo 2013 er lånemassen ca 41 millioner kroner. Det er dog satt inn nye låneopptak på 3 millioner kroner til ombygging av Flerbrukssenteret i 2014. Det planlegges ombygging til enkle hybler. Dette er for å imøtekomme antatt behov for boenheter for flyktninger.

Foretaket har dog disponible fond tilgjengelig, og foretaket har lagt inn disse fond som grunnlag for renoverings- og oppgraderingsprosjekter. Det settes av inntil ½ million kroner årlig her. Det legges opp til at styret i foretaket treffer sine beslutninger om hvilke utleieobjekter/prosjekter som berører at dette årlig i januar/februar.

Det er planlagt å vurdere avhending av 1 bolig hvert år framover i økonomiplanperioden. Dette skal få ned gjennomsnittsalderen på vår boligmasse, samt salgene skal gå til medfinansiering av nybyggeprosjekter eller fondsavsetninger.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

Budsjettkommentarer – drift

Art	Regnskap	Reg budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>flat 2,5% årlig vekst art 00-04, -1/2% på art 06, -3% art 08</i>						
00 lønn inkl sos utg	0	652 000	669 000	686 000	704 000	722 000
01 varer og tjenester som erstatter kom.tj.produskjon	1 937 566	1 886 000	1 984 000	2 034 000	2 085 000	2 138 000
02 varer og tjenester som erstatter kom.tj.produskjon	559 008	847 000	1 019 000	1 045 000	1 072 000	1 099 000
03 tj. som erstatter egenproduksjon	1 511 810	421 000	432 000	443 000	455 000	467 000
04 overføringer	254 105	0	0	0	0	0
05 Finansutg/-transaksjoner	5 612 798	2 467 000	2 410 000	2 386 000	2 363 000	2 340 000
Avsetning til investeringsfond for nybygg		39 000	75 000	142 000	125 000	57 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	9 875 287	6 312 000	6 589 000	6 736 000	6 804 000	6 823 000
06 salgsinntekter	-5 422 782	-5 837 000	-6 104 000	-6 265 000	-6 347 000	-6 379 000
07 refusjoner	-2 958 886	0	0	0	0	0
08 overføringer	-490 734	-475 000	-485 000	-471 000	-457 000	-444 000
09 finansinntekter/-transaksjoner	-2 297 283	0	0	0	0	0
bruk av vedlikeholdsfond		0	0	0	0	0
SUM DRIFTSSINTEKTER	-11 169 685	-6 312 000	-6 589 000	-6 736 000	-6 804 000	-6 823 000
* SUM ANSVAR 7000 - DRIFT	-1 294 398	0	0	0	0	0

Netto driftsresultat

1,14 %

2,11 %

1,84 %

0,84 %

Budsjettet for 2014 inkluderer drift av kommunale boliger og det er planlagt utleiegrad i 2014 som normalt. Det planlegges ikke stor renovering av eksisterende boligmasse pt. I tillegg blir det vurdert økning på enkelte boliger i henhold til gjengsleie. Dette gjelder boliger som tidligere ikke har vært omfattet av økning i henhold til gjengsleie. Det er budsjettet med ett årsverk til daglig leder.

Eiendomsselskapet har avtale med Tana kommune om kjøp av vaktmester-, brannvern-, og regnskapstjenester iht egen samarbeidsavtale. Det er budsjettet med 3-6 styremøter i 2014. Utgifter er budsjettet med en flat økning på 2,5 % med enkelte årskorrigeringer.

Budsjettet for 2014 viser 1,14% netto driftsresultat, og er i nedre del av anbefalt nivå (*fra TBU*) på 1% til 3% for et økonomisk forsvarlig budsjett.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

FORETAKS DOKUMENTER

Vedtekter

Vedtatt av kommunestyret 29.06.2006, 07.12.2006, 15.12.2010, 22.06.2011 og 20.06.2013.

1. Foretakets navn

Foretakets navn er Tana kommunale eiendomsselskap KF. Foretaket er en del av Tana kommune.

2. Foretakets formål

Foretakets formål er å føre opp og forvalte kommunale eiendommer. Foretaket har ikke økonomisk erverv til formål.

3. Forretningskontor

Foretakets forretningskontor er i Tana kommune.

4. Foretakets styre

Styret representerer foretaket utad. Det inngår avtaler på kommunens vegne innenfor foretakets formål.

Styret skal bestå av minst tre medlemmer, herunder en leder og en nestleder, og velges av kommunestyret selv. Styret bør fortrinnsvis bestå av personer som ikke er innvalgt i formannskapet, og kommunestyret velger selv om det skal velges varamedlemmer. Valgperioden for styremedlemmer er to år, medlemmene har sin funksjonstid inntil nye er valgt. Ordfører har møte- og talerett i styret.

5. Annet

Foretaket følger de kommunale regnskapsbestemmelsene. Vedtektene kan bare endres av kommunestyret selv. Styret innstiller i saker til kommunestyret. Styret kan anskaffe eiendommer og bygninger. Styret kan avhende eiendommer som forvaltes av foretaket.

6. Låneopptak

Tana kommunale eiendomsselskap KF kan ta opp lån på inntil kr 45 mill.

Planlagt periodisk vedlikehold (PPV)

De normale forutsetninger som skal på plass før planlagt periodisk vedlikehold kan skrives, er følgende;

- Tilstandsanalyse
- Takst
- Visuell kontroll

Innholdet i PPV bygges opp med;

- Bygning	- Tilstandsbeskrivelse
- Bygningsdel	- Tiltak
- Bruk av NS-koder jfr NS3451	- Begrunnelse
- Konstruksjon	- Aktivitet
- Mengde	- Kostnad

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

- Siste vedlikehold
- Tidsangivelse for gjennomføring

PPV (plan) er normalt satt opp med et tidsperspektiv på 10 år, hvor de 3 første årene angis i detaljer. Planen skal revideres hvert 3. år. TKE KF's PPV er ikke lagt opp med normale forutsetninger.

En utarbeidelse av PPV for TKE KF er svært kostnadskrevende, og vil ikke være formålstjenelig når det uansett ikke kan avsettes tilstrekkelig med ressurser for gjennomføring av tiltak (kost-nytteverdi). De fleste boenhetene er ikke bygd etter revidert/gjeldende teknisk forskrift, og det anses ikke heller som formålstjenelig å oppgradere eldre boliger til nevnte forskrift.

TKE KF gjennomfører overflatisk, visuell og el-kontroll ved utflytting av leietakere. Dersom det er avvik fra tidspunkt ved innflytting, vurderes det fra gang til gang tiltak. Dersom det oppstår avvikende situasjoner underveis, ageres det også i fra TKE KF's side med oppfølging.

Fagsystemet FAMAC (bygg- og eiendomsdrift) benyttes til avviksregistrering, og for fortløpende registrering av aktivitet knyttet til de enkelte bygg. I tillegg legges inn stipulerte og faktiske kostnader her. FAMAC kan også benyttes til FDV og PPV. Det bemerkes at særskilte brannobjekter skal ha eget opplegg.

TKE KF's forenklete PPV bygges opp rundt fagsystemet FAMAC. Det avsettes årlige vedlikeholdsmidler i budsjettet med basis i tidligere erfaringstall fra avlagte regnskap.

Forenklet PPV gjennomføres normalt ved inn-/utflytting for alle utleieenheter. Forenklet PPV kan også gjennomføres ved innrapporterte avvik. Særskilte brannobjekter følger eget opplegg.

Kort sagt: Forenklet PPV etableres om nødvendig ved inn-/utflyttinger og ved løpende avviksregistreringer i FAMAC. Særskilte brannobjekter følger eget opplegg.

Prisliste

Innslagsprisene følger prisvekst og økningen på løpende husleiekontrakter følger bestemmelsene i husleieloven.

Strategiplan – rullering

Tana kommunale eiendomsselskap er et kommunalt foretak (KF), og dermed en del av Tana kommune. Selskapet rapporterer direkte til kommunestyret, og består av et styre og en daglig leder. Som kommunalt foretak gjelder kommunelovens bestemmelser om kommunalt foretak.

Denne strategiplan har til hensikt å si noe om hvor selskapet vil ut fra en nå situasjon og noen år fremover. Hva som er viktige fokusområder, og hvilke overordnede mål som skal være retningsgivende og styrende fremover. Strategiplanen er ment å være et handlingsorientert dokument, og for å få til dette er det avgjørende at den henger sammen med andre planer i kommunen.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

Visjon

”Markedsorientert og kostnadseffektiv forvaltning av kommunale eiendommer”.

Formål

I vedtektene heter det at Tana kommunale eiendomsselskap KF skal føre opp og forvalte kommunale eiendommer.

Utgangspunktet for opprettelse av eiendomsselskapet var formidling av kommunale boliger. Dette dreier seg om omsorgsboliger, trygdeboliger, psykiatriboliger, boliger for psykisk utviklingshemmede, ungdomsboliger og andre kommunale boliger.

I årene fremover er hovedbeskjeftigelsen fortsatt boligforvaltning, men andre områder innen eiendomsforvaltning er også aktuell. Strategiplanen vil derfor i sin helhet ha boligforvaltning som utgangspunkt.

Foretaket skal ivareta eieransvaret for alle kommunale boliger, og sikre at kommunen på lang sikt har en portefølje av hensiktsmessige boliger i henhold til vedtatte kommunale planer.

Målet er å tilby trygge boliger som har en normal bostandard, tilfredsstillende markedets behov, og har et riktig prisnivå.

- en kostnadseffektiv eiendomsforvaltning uten økonomisk erverv som formål
- nødvendig vedlikehold for å ivareta realverdien av eiendom
- samarbeid med involverte parter
- kjøp, salg og oppføring av boliger

Organisering

Det meste av driftsoppgavene utføres av Tana kommune, i tillegg ivaretas driftsoppgaver av eksterne leverandører. Ved kjøp av eksterne tjenester forholder selskapet seg til lov om offentlige anskaffelser. Kjøp av tjenester reguleres av inngåtte avtaler. Samarbeidsavtale mellom eiendomsselskapet og Tana kommune regulerer de ulike driftsoppgavene.

Eiendomsselskapet legger vekt på å ha rett kompetanse i forhold til de oppgaver som skal utføres.

Markedet

Tana kommunale eiendomsselskap leier ut til Tana kommune og til privatpersoner. Eiendomsselskapet vil i samarbeid med Tana kommune, og i henhold til vedtatte planer tilby nødvendige boliger.

Boliger

Eiendomsselskapet forholder seg til vedtatte planer ift antall boliger som det i årene fremover er behov for. Kommunens boligplan vil være førende for nybygg, kjøp og salg av boliger, dette avgjøres av styret og finansiering skjer iht punkt 6 i vedtektene.

Deanu gielda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

Økonomi

Selskapet har ikke økonomisk erverv til formål. I dette ligger at husleieinntekter skal dekke de faktiske utgifter og fremtidig vedlikehold på totalnivå. Vedtatt budsjett og økonomiplan er retningsgivende.

For å opprettholde verdien av boligmassen og for å sikre økonomistyring, vil følgende punkter være sentrale:

- Vedlikehold ved behov for opprettholdelse av standard iht PPV.
- Husleie som samsvarer med markedspris i forhold til standard og beliggenhet. Med dette menes at prisnivået ikke skal være markedsledende, men heller ikke vesentlig lavere enn sammenlignbare boliger i området. Disse prinsippene vil være førende når eiendomsselskapet fastsetter husleie.
- Det er viktig for eiendomsselskapet at boligene har en normal bruk og slitasje, og det vil derfor bli foretatt oppfølging av bruk av boliger.
- Profesjonell håndtering av husleieavtaler og andre avtaler.

Utfordringer fremover

Utfordringer vil alltid ha rot i vedtatte politiske styringsdokumenter. Kort sammenfattet vil TKE KF anser foretaket at den står over følgende utfordringer, med tilhørende valg og tilrettelegging:

utfordring	valg	tilrettelegging
Behov for flere boenheter (gjelder for "alle")	Bygge flere boliger Bruke eksisterende boenheter til å øke antallet boenheter totalt	Prosjektene nye boliger Prosjektene bruksendringer av eksisterende boliger
Kostnadseffektiv FDV	Få ned gjennomsnittsalderen ved å selge eldre boliger over 40 år (og ultimo 30-årene) Økonomisk buffring av vedlikeholdsbehov Renovering av x boenheter årlig Bruk av UngJobb	Salgsinntekter benyttes som egenkapital til neste nybyggeprosjekt Øke avsetningene til vedlikeholdsfond (overføring av overskudd til fond) Øke avsetningene til vedlikeholdsfond Utvendig vedlikehold legges til sommeren
Universell utforming	Følges opp	Inn i neste boligplan

Boligplan 2014-2017

Rullering av Boligplan 2010-2013 som danner grunnlaget for boligplan 2014-2017 gjennomføres i løpet av 2013. Hovedmål fra Boligplan ligger som førende for TKE KF.

Retningslinjer og ordensregler for utleie

Det er per tiden ikke behov for revidering av dagens retningslinjer for utleie.

Deanu gieldda - Tana kommune

Tana kommunale eiendomsselskap KF

SAKSUTREDNING OG VEDTAK

Vedlegg

Økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 TKE KF

Forslag til vedtak

Forslaget til økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 innebærer følgende for Tana kommunale eiendomsselskap KF:

1. Vedlagte økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 vedtas.

Saksopplysninger

Det henvises til forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak kapittel 2 (krav om budsjett og økonomiplan).

Vurderinger

Det henvises til vedlagte økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014 for nærmere vurderinger.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	123/2013	04.12.2013
Kommunestyret	84/2013	18.12.2013

Budsjett 2014 og Økonomiplan 2014 - 2017

Vedlegg

- 1 Budsjett 2014 rådmannens forslag -
korrigert versjon 041213

Saksprotokoll saksnr. 123/2013 i Formannskapet - 04.12.2013**Behandling**

Saken ble behandlet etter PS 126/2013.

Rådmannen har 04.12.13 korrigert noe i sitt forslag til budsjett og økonomiplan. Ny versjon utdelt i møtet.

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som vedtak i saken:

Tana kommunes årsbudsjett for kommende budsjettår med konsekvensjustert budsjett, innarbeidede tiltak i budsjettforslaget (kap 3) og nettorammer for resultatenheter i kap 3.1 vedtas med et mindreforbruk på 1 230 429. Følgende forutsetninger legges til grunn:

1. Investeringsbudsjett (kap 4) kr 56 657 500 eksklusive momskompensasjon. Bevilgninger til nybygg/ nyanlegg og nyanskaffelser gjøres overførbare. Til finansiering av tiltakene i investeringsbudsjettet i budsjettåret søkes opptatt lån på til sammen inntil kr 35 628 500. Ubrukte lånemidler ved årets slutt reduserer lånets størrelse. Lånenes avdragstid fastsettes til en gjennomsnittlig vektet avdragstid på 30 år.
2. Det kommunale skattøret og formueskatten for budsjettåret skal være lovens maksimalsatser.
3. Kommunale avgifter og priser på kommunale tjenester økes slik:
 - ≠ Gebyrer for plan-, delings og byggesaker i henhold til eget gebyrregulativ.
 - ≠ Gebyrer og betalingssatser for pleie- og omsorgstjenester ihht eget gebyrregulativ.

- ≠ Gebyrer med selvkostberegning økes/eller reduseres etter faktisk endring.
 - ≠ Andre gebyrer: Økes med 3 % (økning) med mindre annet er sagt.
 - ≠ Tana kommunale eiendomsselskap fastsetter endring i leiepriser for boliger og andre objekter de forvalter.
4. Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr 644 165 fra 1. jan i budsjettåret. Dette utgjør 77 % av stortingsrepresentantenes faste årlige godtgjørelse kr 836 579.
 - 5 Eiendomsskatt
 - 5.1 Hjemmelen for utskriving av eiendomsskatt er Eiendomskatteloven §§ 2 og 3.
 - 5.2 I medhold av eiendomskatteloven §§ 3 og 4 videreføres i budsjettåret utskriving av eiendomsskatt i hele kommunen.
 - 5.3 Eiendomsskattesatsen er 3 promille.
 - 5.4 For boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet gjelder et bunnfradrag på 300 000 kroner av takstverdi.
 - 5.5 Regler for tilordning av bunnfradrag for bolig og fritidseiendommer etter eiendomskattelovens § 11 annet ledd fremgår av KST-sak 87/2009 og 4/2010 (årsbudsjett 2010/økonomiplan 2010-2013).
 - 5.6 Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter, jf KST-sak 7/2008.
 - 5.7 Eiendomsskatten utskrives i fire terminer og innkreves sammen med de kommunale gebyrene.
 - 5.8 I medhold av eiendomskatteloven § 7 bokstav b fritas bygning som har historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomskatteloven § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. I tillegg er følgende kategorier bygg fritatt for eiendomsskatt:
 - ≠ Barnehager og skolebygninger
 - ≠ Museer og kunstgalleri
 - ≠ Idrettsbygninger og helsestudio
 - ≠ Kulturhus
 - ≠ Bygning for religiøse aktiviteter
 - ≠ Helsebygninger
 - ≠ Fengsels og beredskapsbygning
 - ≠ Skogs- og utmarkskoie, gamle og fiskehytter
 - 6 Tana kommunes bruk av tospråklighetsmidler avgjøres av oppvekst- og kulturutvalget.
 - 7 Budsjett for kontroll og tilsynsordning for vedtas slik kontrollutvalget har innstilt.
 - 8 Tana kommune tar opp lån til videre utlån, startlån med kr 2 500 000.
 - 9 Tana kommune tar opp driftskreditt på 20 millioner
 - 10 Rådmannen gis fullmakt til å igangsette en konkurranseutsetting av forprosjekt for ny skole ved Tana bru etter formannskapetets innstilling den 4. desember. Konkurransen utlyses med forbehold om endelig godkjenning i kommunestyret 18. desember.

Økonomiplanvedtak:

Tana kommunes økonomiplan for 2014-17 med tiltak i kapittel 3 og netto ramme per resultatenhet vedtas med et budsjettert mindreforbruk for årene:

- 2014: mindreforbruk kr. 1 230 429,-
- 2015: mindreforbruk kr. 3 766 826,-
- 2016: mindreforbruk kr. 3 160 162,-
- 2017: mindreforbruk kr. 3 673 054,-

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Tana kommunes årsbudsjett for kommende budsjettår med konsekvensjustert budsjett, innarbeidede tiltak i budsjettforslaget (kap 3) og nettorammer for resultatenheter i kap 3.1 vedtas med et mindreforbruk på 1 230 429. Følgende forutsetninger legges til grunn:

1. Investeringsbudsjett (kap 4) kr 56 657 500 eksklusive momskompensasjon. Bevilgninger til nybygg/ nyanlegg og nyanskaffelser gjøres overførbare. Til finansiering av tiltakene i investeringsbudsjettet i budsjettåret søkes opptatt lån på til sammen inntil kr 35 628 500. Ubrukte lånemidler ved årets slutt reduserer lånets størrelse. Lånenes avdragstid fastsettes til en gjennomsnittlig vektet avdragstid på 30 år.
2. Det kommunale skattøret og formueskatten for budsjettåret skal være lovens maksimalsatser.
3. Kommunale avgifter og priser på kommunale tjenester økes slik:
 - ≠ Gebyrer for plan-, delings og byggesaker i henhold til eget gebyrregulativ.
 - ≠ Gebyrer og betalingssatser for pleie- og omsorgstjenester ihht eget gebyrregulativ.
 - ≠ Gebyrer med selvkostberegning økes/eller reduseres etter faktisk endring.
 - ≠ Andre gebyrer: Økes med 3 % (økning) med mindre annet er sagt.
 - ≠ Tana kommunale eiendomsselskap fastsetter endring i leiepriser for boliger og andre objekter de forvalter.
4. Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr 644 165 fra 1. jan i budsjettåret. Dette utgjør 77 % av stortingsrepresentantenes faste årlige godtgjørelse kr 836 579.
- 5 Eiendomsskatt
 - 5.1 Hjemmelen for utskriving av eiendomsskatt er Eiendomskatteloven §§ 2 og 3.
 - 5.2 I medhold av eiendomskatteloven §§ 3 og 4 videreføres i budsjettåret utskriving av eiendomsskatt i hele kommunen.
 - 5.3 Eiendomsskattesatsen er 3 promille.
 - 5.4 For boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet gjelder et bunnfradrag på 300 000 kroner av takstverdi.
 - 5.5 Regler for tilordning av bunnfradrag for bolig og fritidseiendommer etter eiendomskattelovens § 11 annet ledd fremgår av KST-sak 87/2009 og 4/2010 (årsbudsjett 2010/økonomiplan 2010-2013).
 - 5.6 Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter, jf KST-sak 7/2008.
 - 5.7 Eiendomsskatten utskrives i fire terminer og innkreves sammen med de kommunale gebyrene.
 - 5.8 I medhold av eiendomskatteloven § 7 bokstav b fritas bygning som har historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomskatteloven § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. I tillegg er følgende kategorier bygg fritatt for eiendomsskatt:
 - ≠ Barnehager og skolebygninger
 - ≠ Museer og kunstgalleri
 - ≠ Idrettsbygninger og helsestudio

- ≠ Kulturhus
 - ≠ Bygning for religiøse aktiviteter
 - ≠ Helsebygninger
 - ≠ Fengsels og beredskapsbygning
 - ≠ Skogs- og utmarkskoie, gamle og fiskehytter
- 6 Tana kommunes bruk av tospråklighetsmidler avgjøres av oppvekst- og kulturutvalget.
 - 7 Budsjett for kontroll og tilsynsordning for vedtas slik kontrollutvalget har innstilt.
 - 8 Tana kommune tar opp lån til videre utlån, startlån med kr 2 500 000.
 - 9 Tana kommune tar opp driftskreditt på 20 millioner
 - 10 Rådmannen gis fullmakt til å igangsette en konkurranseutsetting av forprosjekt for ny skole ved Tana bru etter formannskapetets innstilling den 4. desember. Konkurransen utlyses med forbehold om endelig godkjenning i kommunestyret 18. desember.

Økonomiplanvedtak:

Tana kommunes økonomiplan for 2014-17 med tiltak i kapittel 3 og netto ramme per resultatenheter vedtas med et budsjettert mindreforbruk for årene:

- 2014: mindreforbruk kr. 1 230 429,-
- 2015: mindreforbruk kr. 3 766 826,-
- 2016: mindreforbruk kr. 3 160 162,-
- 2017: mindreforbruk kr. 3 673 054,-

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommunes årsbudsjett for kommende budsjettår med konsekvensjustert budsjett, innarbeidede tiltak i budsjettforslaget (kap 3) og nettorammer for resultatenheter i kap 3.1 vedtas med et mindreforbruk på 1 230 429. Følgende forutsetninger legges til grunn:

1. Investeringsbudsjett (kap 4) kr 56 657 500 eksklusive momskompensasjon. Bevilgninger til nybygg/ nyanlegg og nyanskaffelser gjøres overførbare. Til finansiering av tiltakene i investeringsbudsjettet i budsjettåret søkes opptatt lån på til sammen inntil kr 35 628 500. Ubrukte lånemidler ved årets slutt reduserer lånets størrelse. Lånenes avdragstid fastsettes til en gjennomsnittlig vektet avdragstid på 30 år.
2. Det kommunale skattøret og formueskatten for budsjettåret skal være lovens maksimalsatser.
3. Kommunale avgifter og priser på kommunale tjenester økes slik:
 - ≠ Gebyrer for plan-, delings og byggesaker i henhold til eget gebyrregulativ.
 - ≠ Gebyrer og betalingssatser for pleie- og omsorgstjenester ihht eget gebyrregulativ.
 - ≠ Gebyrer med selvkostberegning økes/eller reduseres etter faktisk endring.
 - ≠ Andre gebyrer: Økes med 3 % (økning) med mindre annet er sagt.
 - ≠ Tana kommunale eiendomsselskap fastsetter endring i leiepriser for boliger og andre objekter de forvalter.
4. Ordførers godtgjørelse fastsettes til kr 644 165 fra 1. jan i budsjettåret. Dette utgjør 77 % av stortingsrepresentantenes faste årlige godtgjørelse kr 836 579.
- 5 Eiendomsskatt
- 5.1 Hjemmelen for utskrivning av eiendomsskatt er Eiendomskatteloven §§ 2 og 3.

- 5.2 I medhold av eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 videreføres i budsjettåret utskriving av eiendomsskatt i hele kommunen.
- 5.3 Eiendomsskattesatsen er 3 promille.
- 5.4 For boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet gjelder et bunnfradrag på 300 000 kroner av takstverdi.
- 5.5 Regler for tilordning av bunnfradrag for bolig og fritidseiendommer etter eiendomsskattelovens § 11 annet ledd fremgår av KST-sak 87/2009 og 4/2010 (årsbudsjett 2010/økonomiplan 2010-2013).
- 5.6 Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter, jf KST-sak 7/2008.
- 5.7 Eiendomsskatten utskrives i fire terminer og innkreves sammen med de kommunale gebyrene.
- 5.8 I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b fritas bygning som har historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. I tillegg er følgende kategorier bygg fritatt for eiendomsskatt:
- ≠ Barnehager og skolebygninger
 - ≠ Museer og kunstgalleri
 - ≠ Idrettsbygninger og helsestudio
 - ≠ Kulturhus
 - ≠ Bygning for religiøse aktiviteter
 - ≠ Helsebygninger
 - ≠ Fengsels og beredskapsbygning
 - ≠ Skogs- og utmarkskoie, gamle og fiskehytter
- 6 Tana kommunes bruk av tospråklighetsmidler avgjøres av oppvekst- og kulturutvalget.
- 7 Budsjett for kontroll og tilsynsordning for vedtas slik kontrollutvalget har innstilt.
- 8 Tana kommune tar opp lån til videre utlån, startlån med kr 2 500 000.
- 9 Tana kommune tar opp driftskreditt på 20 millioner
- 10 Rådmannen gis fullmakt til å igangsette en konkurranseutsetting av forprosjekt for ny skole ved Tana bru etter formannskapetets innstilling den 4. desember. Konkurransen utlyses med forbehold om endelig godkjenning i kommunestyret 18. desember.

Økonomiplanvedtak:

Tana kommunes økonomiplan for 2014-17 med tiltak i kapittel 3 og netto ramme per resultatenhet vedtas med et budsjettert mindreforbruk for årene:

2014: mindreforbruk kr. 1 230 429,-

2015: mindreforbruk kr. 3 766 826,-

2016: mindreforbruk kr. 3 160 162,-

2017: mindreforbruk kr. 3 673 054,-

Saksopplysninger

Budsjettdokumentet viser til et salderingsbehov for 2014 på nær 12 millioner kroner inkludert reserver og mindreforbruk. I økonomiplanperioden øker salderingsbehovet med ytterligere 1 million mot 2017.

Administrasjonen har utarbeidet forslag til tiltak og investeringer. Tiltakene fremgår av budsjettdokumentet. Beskrivelse av tiltakene fremgår i vedlagte tiltaksrapporter.

Årlig vedtak for eiendomsskatt er innbakt i budsjettvedtaket. I eiendomsskatteloven § 7 er det en oppstilling av eiendommer som kommunestyret helt eller delvis kan fritta fra eiendomsskatt;

- a) *Eigedom åt stiftinger eller institusjoner som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten.*
- b) *Byging som har historisk verde.*
- c) *Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygninga vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.*
- d) *Bygning og grunn i visse luter av kommunen*

Kommunestyrets vedtak om fritak i eiendomsskatten i sak 33/2008 er innarbeidet i forslag til vedtak.

I følge kommunelovens § 50, punkt 1, kan kommunen ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet.

I følge kommunelovens § 50, punkt 5, kan kommunen inngå avtale om likviditetstrekkrettighet. Dette må være oppgjort ved årsslutt. Tidligere har det ikke vært krav om å ha dette med i vedtaket. Fra 2014 krever banken at dette skal vedtas årlig.

I følge kommunelovens § 50, punkt 6, kan kommunen ta opp lån til videre utlån. Det er et vilkår at mottaker ikke driver næringsvirksomhet og at midlene skal nyttes til investeringer.

Kontroll og tilsynsordning

Kommunal – og regionaldepartementet har gjennom en egen arbeidsgruppe jobbet med tiltak for å styrke kommunenes egenkontroll. Det er lagt frem en rapport etter denne gjennomgangen som inneholdt 85 anbefalinger “tilrådningar for styrkt eigenkontroll i kommunane”. Det kan i denne forbindelse være naturlig å trekke frem anbefalingene 73 og 76, hvor det heter:

Tilråddning 73: Kommunestyra må setje av tilstektelege ressursar til kontrollutvalet sitt arbeid, mellom anna rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Tilråddning 76: Kommunestyra må forstå og ta ansvar for å leggje til rette for ein velfungerande eigenkontroll. Dette handler og om tilstrekkelige løyvingar.

Som følge av fremtidig utgiftsvekst, som for en stor del skyldes investeringstakten, er det en stor utfordring å tilpasse det fremtidige kostnadsnivået.

Redaksjonelt er de sentrale oppstillingene i budsjettdokumentet i kapittel tre for driftsbudsjettet og i kapittel fire for investeringsbudsjettet. Forskrift om årsbudsjett og økonomiplan stiller krav til standardoppstillinger over budsjettet. Disse fremkommer i kapittel fem.

ÅRSBUDSJETT
2014
ØKONOMIPLAN
2014-2017

Rådmannens forslag

Innhold

1	Rammebetingelsene.....	3
1.1	Regjeringens politikk for kommunesektoren (utdrag fra kommuneprop.)	3
1.2	Lokale budsjettforutsetninger	3
1.3	Dokumenter i budsjettet	4
2	Budsjett kommentarer - driftsbudsjettet.....	5
2.1	Salderingsbehovet for 2014 og i økonomiplanperioden 2014-2017.....	5
2.2	Politiske utvalg og godtgjørelser	7
2.3	Trossamfunn	8
2.4	Administrasjon og ledelse	9
2.5	Undervisning og barnehage.....	10
2.6	Helse-, pleie- og omsorgstjenester.....	13
2.7	Utviklingsavdelingen.....	16
2.8	Bygg- og anleggsdrift	17
2.9	Anleggsdrift.....	18
2.10	Rammetilskudd, finanser	24
3	Forslag til driftsbudsjett	30
4	Forslag til investeringsbudsjett	33
5	Obligatoriske oversikter til drift og investering	42
5.1	Hovedoversikt drift.....	42
5.2	Hovedoversikt investering.....	43
5.3	Budsjettskjema 1A	44
5.4	Budsjettskjema 2A.....	45

1 Rammebetingelsene

1.1 Regjeringens politikk for kommunesektoren (utdrag fra kommuneprop.)

Regjeringen legger opp til realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2014 på mellom 6 og 6½ mrd. kroner. Av veksten i samlede inntekter legges det opp til at mellom 5 og 5½ mrd. kroner er frie inntekter. Dette tilsvarer en realvekst i frie inntekter på mellom 1,6 og 1,8 pst.

Den varslede inntektsveksten må ses i sammenheng med konsekvenser av den demografiske utviklingen for kommunesektoren. Beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) indikerer at kommunesektoren kan få merutgifter i 2014 på om lag 3,3 mrd. kroner knyttet til den demografiske utviklingen. Departementet anslår at om lag 2,8 mrd. kroner må finansieres av frie inntekter. Anslagene er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen, og er gitt disse forutsetningene et uttrykk for hva det vil koste kommunesektoren å bygge ut tjenestetilbudet for å holde tritt med befolkningsutviklingen. Det understrekes at anslagene er usikre.

Den foreslåtte inntektsveksten legger til rette for styrking av det kommunale tjenestetilbudet. Eventuelle effektiviseringsgevinster som kommuner og fylkeskommuner oppnår, vil de i sin helhet beholde. Det vil kunne bidra til ytterligere styrking av tjenestetilbudet.

Bosetting og integrering av nyankomne flyktninger i kommunene blir i hovedsak finansiert gjennom integreringstilskuddet, som i 2013 utgjør i alt 5,1 mrd. kroner. Regjeringen vil i statsbudsjettet 2014 foreslå en realøkning av integreringstilskuddet med 250 mill. kroner.

Kommunene melder at mangel på boliger er et hinder for bosetting av flyktninger. Tilskudd til utleieboliger er et viktig virkemiddel for å øke antall egnede utleieboliger for vanskeligstilte. Regjeringen vil i statsbudsjettet 2014 foreslå en reell økning av tilsagnsrammen med 66,7 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til en foreslått økning av tilsagnsrammen med 33,3 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013.

Økt integreringstilskudd og økt tilskudd til utleieboliger innebærer en bedring av kommunenes rammevilkår for bosetting av flyktninger. Midlene kommer i tillegg til den varslede veksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2014. Dette bygger opp under avtalen inngått mellom regjeringen og KS i april 2013 for å bosette flere flyktninger i kommunene.

Inntektsveksten for 2014 som varsles i denne proposisjonen er regnet fra anslått inntektsnivå i 2013 i revidert nasjonalbudsjett 2013, jf. kap. 3. Det innebærer at regjeringen nå varsler et *nivå* på kommunesektorens inntekter i 2014. Dersom anslaget for nivået på kommunesektorens inntekter i 2013 endres når statsbudsjettet legges fram i oktober, vil inntektsveksten for 2014 som nå varsles kunne bli endret.

1.2 Lokale budsjettforutsetninger

Følgende er lagt til grunn i budsjetteringsarbeidet:

Budsjettet for neste år tar utgangspunkt i dagens aktivitetsnivå, alle vedtatte tiltak og regulert lønnsnivå for i år (konsekvensjustert budsjett).

- Anslag for frie inntekter er hentet fra KS sin beregningsmodell (Børre Stolp).
- Kostnadsvekst på inntil 2,0 %.

- Salgsinntekter og gebyrer budsjettet med økning på 3 % med unntak av vann, avløp, renovasjon, byggesaker eller andre som reguleres av egne lover eller gebyrregulativ.
- Prosjektinntekter budsjetteres etter tilsagn eller anslag.
- En reserve på 4,6 millioner til lønnsøkninger i 2014.
- Refusjon sykepenger er budsjettet på den enkeltes ansvarsområde dersom det er forutsigbart.
- Lånerente: 2014: 2,5 %

1.3 Dokumenter i budsjettet

I tillegg til dette dokumentet er følgende informasjon utarbeidet:

Hva	Hvor
Konsekvensjustert budsjett	Kap 2 i dette dokumentet
Rådmannens forslag til driftsbudsjett	Kap 3 i dette dokumentet
Rådmannens forslag til investeringer	Kap 4 i dette dokumentet
Obligatoriske oversikter (drift, investering)	Kap 5 i dette dokumentet
Tiltak i driftsbudsjettet – detaljert	Kommunens hjemmeside
Tiltak i investeringsbudsjettet – detaljert	Kommunens hjemmeside
Gebyrregulativet	Kommunens hjemmeside
Andre dokumenter	Kommunens hjemmeside

2 Budsjett kommentarer - driftsbudsjettet

2.1 Salderingsbehovet for 2014 og i økonomiplanperioden 2014-2017

Det er ønskelig å beregne et mindreforbruk ("overskudd") på 2-3 mill for å ha reserver til uventede hendelser og situasjoner i løpet av året. Virksomhetenes budsjetter er gjennom flere år beregnet med små marginer. Dette innebærer at det er sannsynlig at noen av virksomhetene vil møte utfordringer som ikke kan løses innenfor de vedtatte rammene.

For å finne salderingsbehovet har vi brukt konsekvensjustert budsjett korrigert for tiltak vedtatt for 2013 med ettårvirkning eller ulik virkning i senere år. Salderingsbehovet før effekten av investeringer fremkommer slik:

	2014	2015	2016	2017
Korrigert konsekvensjustert budsjett	9,9 mill	9,5 mill	10,1 mill	10,8 mill
Mindreforbruk (overskudd)/reserve	2,0 mill	2,0 mill	2,0 mill	2,0 mill
Salderingsbehov	11,9 mill	11,5 mill	12,1 mill	12,8 mill

Der kommunen kan oppnå størst utgiftsreduksjon er gjennom hvordan tjenestene organiseres og utføres, dvs. strukturen på tjenestene som leveres. Det kan også oppnås utgiftsreduksjon ved å redusere og eller kutte bort tjenester som leveres (hva som ytes), eks. ungdomsklubb, kinodrift, festivalstøtte, gatelys mm. Men denne typen reduksjoner er langt fra nok til å saldere budsjettet og kan ikke gjøres for lovpålagte tjenester.

Tabellen under viser hvordan utgifter og inntekter i konsekvensjustert budsjett er fordelt på virksomhetene:

Konsekvensjustert budsjett - hele 1000						
	R2012	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Hele kommunen						
Utgifter	316 045	279 509	291 769	291 959	292 529	293 179
Inntekter	- 316 041	- 279 509	- 281 881	- 282 426	- 282 426	- 282 426
Netto	4	0	9 888	9 533	10 103	10 753
1-1 Politisk-adm ledelse						
Utgifter	40 070	36 702	36 965	36 915	36 865	36 865
Inntekter	- 8 388	- 3 487	- 3 378	- 3 378	- 3 378	- 3 378
Netto	31 682	33 215	33 587	33 537	33 487	33 487
Politisk virksomhet						
Utgifter	4 462	5 660	5 339	5 339	5 339	5 339
Inntekter	- 265	- 656	- 200	- 200	- 200	- 200
Netto	4 196	5 004	5 139	5 139	5 139	5 139
Trossamfunn						
Utgifter	3 196	3 634	3 553	3 503	3 453	3 453
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Netto	3 196	3 634	3 553	3 503	3 453	3 453
Informasjon og Service						
Utgifter	20 361	15 804	16 537	16 537	16 537	16 537

Inntekter	- 5 830	- 2 466	- 2 523	- 2 523	- 2 523	- 2 523
Netto	14 531	13 338	14 013	14 013	14 013	14 013
Adm ledelse						
Utgifter	2 937	2 203	2 081	2 081	2 081	2 081
Inntekter	- 580	0	0	0	0	0
Netto	2 357	2 203	2 081	2 081	2 081	2 081
Økonomi						
Utgifter	5 789	5 536	5 646	5 646	5 646	5 646
Inntekter	- 1 207	- 365	- 655	- 655	- 655	- 655
Netto	4 582	5 170	4 991	4 991	4 991	4 991
Personal						
Utgifter	3 325	3 867	3 810	3 810	3 810	3 810
Inntekter	- 505	0	0	0	0	0
Netto	2 819	3 867	3 810	3 810	3 810	3 810
1-2 Undervisning og barnehage						
Utgifter	66 318	57 279	62 898	62 808	62 808	62 808
Inntekter	- 18 984	- 12 033	- 11 295	- 11 295	- 11 295	- 11 295
Netto	47 334	45 245	51 603	51 513	51 513	51 513
Grunnskoler						
Utgifter	51 646	43 453	48 788	48 698	48 698	48 698
Inntekter	- 14 033	- 9 151	- 8 459	- 8 459	- 8 459	- 8 459
Netto	37 613	34 302	40 329	40 239	40 239	40 239
Losa og voksenopplæring						
Utgifter	2 805	1 329	1 357	1 357	1 357	1 357
Inntekter	- 2 851	- 1 266	- 1 551	- 1 551	- 1 551	- 1 551
Netto	- 46	64	- 194	- 194	- 194	- 194
Barnehager						
Utgifter	11 866	12 497	12 753	12 753	12 753	12 753
Inntekter	- 2 100	- 1 617	- 1 285	- 1 285	- 1 285	- 1 285
Netto	9 767	10 880	11 468	11 468	11 468	11 468
1-3,4 Helse-, pleie- og omsorgstjenester						
Utgifter	74 341	75 191	76 129	76 129	76 129	76 129
Inntekter	- 19 392	- 16 561	- 15 892	- 15 892	- 15 892	- 15 892
Netto	54 949	58 630	60 237	60 237	60 237	60 237
Helsetjenester						
Utgifter	20 539	20 443	20 831	20 831	20 831	20 831
Inntekter	- 8 068	- 6 430	- 7 207	- 7 207	- 7 207	- 7 207
Netto	12 472	14 013	13 624	13 624	13 624	13 624
Pleie og omsorgstjenester						
Utgifter	53 802	54 747	55 298	55 298	55 298	55 298
Inntekter	- 11 325	- 10 131	- 8 685	- 8 685	- 8 685	- 8 685
Netto	42 477	44 617	46 613	46 613	46 613	46 613
1-5 Hjelpetjenester						
Utgifter	40 098	38 615	40 208	40 208	40 208	40 208
Inntekter	- 15 435	- 11 875	- 10 525	- 10 525	- 10 525	- 10 525
Netto	24 663	26 740	29 683	29 683	29 683	29 683
Hjelpetjenester						
Utgifter	15 961	16 208	16 826	16 826	16 826	16 826

Inntekter	- 2 189	- 836	- 1 186	- 1 186	- 1 186	- 1 186
Netto	13 772	15 372	15 639	15 639	15 639	15 639
Botjenesten						
Utgifter	24 137	22 406	23 382	23 382	23 382	23 382
Inntekter	- 13 246	- 11 039	- 9 339	- 9 339	- 9 339	- 9 339
Netto	10 891	11 368	14 044	14 044	14 044	14 044
1-6 Miljø og næring						
Utgifter	10 909	8 442	8 623	8 623	8 623	8 623
Inntekter	- 6 173	- 2 685	- 2 301	- 2 301	- 2 301	- 2 301
Netto	4 736	5 757	6 322	6 322	6 322	6 322
Utviklingsavdelingen						
Utgifter	10 909	8 442	8 623	8 623	8 623	8 623
Inntekter	- 6 173	- 2 685	- 2 301	- 2 301	- 2 301	- 2 301
Netto	4 736	5 757	6 322	6 322	6 322	6 322
1-6 Kultur						
Utgifter	5 557	5 000	5 129	5 129	5 129	5 129
Inntekter	- 2 337	- 909	- 886	- 886	- 886	- 886
Netto	3 220	4 091	4 243	4 243	4 243	4 243
1-7 Bygningsdrift						
Utgifter	19 510	19 187	19 562	19 562	19 562	19 562
Inntekter	- 4 481	- 4 054	- 5 874	- 6 419	- 6 419	- 6 419
Netto	15 030	15 134	13 688	13 143	13 143	13 143
Bygningsdrift						
Utgifter	19 510	19 187	19 562	19 562	19 562	19 562
Inntekter	- 4 481	- 4 054	- 5 874	- 6 419	- 6 419	- 6 419
Netto	15 030	15 134	13 688	13 143	13 143	13 143
1-8 Anleggsdrift						
Utgifter	18 527	18 253	19 015	19 045	19 215	19 215
Inntekter	- 15 317	- 14 809	- 15 217	- 15 217	- 15 217	- 15 217
Netto	3 210	3 444	3 797	3 827	3 997	3 997
Anleggsdrift						
Utgifter	18 527	18 253	19 015	19 045	19 215	19 215
Inntekter	- 15 317	- 14 809	- 15 217	- 15 217	- 15 217	- 15 217
Netto	3 210	3 444	3 797	3 827	3 997	3 997
1-9 Rammetilskudd finans						
Utgifter	40 714	20 841	23 240	23 540	23 990	24 640
Inntekter	- 225 533	- 213 097	- 216 511	- 216 511	- 216 511	- 216 511
Netto	- 184 820	- 192 256	- 193 272	- 192 972	- 192 522	- 191 872
Utgifter og inntekter felles						
Utgifter	40 714	20 841	23 240	23 540	23 990	24 640
Inntekter	- 225 533	- 213 097	- 216 511	- 216 511	- 216 511	- 216 511
Netto	- 184 820	- 192 256	- 193 272	- 192 972	- 192 522	- 191 872

2.2 Politiske utvalg og godtgjørelser

Det er kun foretatt justering av kostnadene til faste godtgjørelser til ordfører, varaordfører, utvalgsledere og utvalgsnestledere. De øvrige poster holdes på dagens nivå.

Posten "Til FSK disposisjon" er budsjettert under ansvar 9050. Det er lagt inn 103 000 til politikeropplæring.

Utgifter til kontrollutvalg og revisjon er budsjettert etter anvisning fra kontrollutvalget under ansvar 1020 med til sammen 845 395. Her er det også tatt høyde for økte kostnader for våre medlemmer i kontrollutvalget.

Beskrivelse	R 2013	B2013	B2014
Sekretariat - Kontrollutvalgan	103 630	105 318	152 630
Revisjon - Finnmark kommunerevisjon	484 148	498 648	603 120
Øvrig	43 757	83 780	89 645
SUM	631 535	687 746	845 395

Viktige avtaler/utgifter (årlige beløp):

* Kontingent KS: 166 000

* Direkteoverførte møter: 15 000

Godtgjørelse ordfører og varaordfører økt med vel 23 000 ihht reguleringen av stortingsrepresentantenes satser. De øvrige postene er i hovedsak justert ihht prisstigning. Det er foretatt interne justeringer på enkelte budsjettposter ihht årets regnskap. Økte kostnader på 15 000 ift direkteoverførte møter pga økt lagringsbehov for tidligere møter og utvidet plattform.

2.2.1 1030 – Valg og partistøtte

Det er ikke valg i 2014, kapitlet er redusert til kun å omfatte partistøtten som er vedtatt i reglementet

2.3 Trossamfunn

Overføringene til fellesrådet er høyere enn gjennomsnittet i Finnmark. Det er lagt inn en prisvekst på 69 000 til fellesrådet i konsekvensjustert budsjett. Konsekvensjustert budsjett er i tillegg korrigert med 150 000 som ble gitt til fellesrådet for å planlegge ny kirke som engangsbeløp i 2013.

Fellesrådet har sendt følgende informasjon til kommunen:

Polmak og Tana kirkelig fellesråds behov for økning i driftsutgifter 2014:

1. Lønns- og prisvekst 3 %	kr 152.000
2. Etablering av barne- og ungdomsklubb i menighetshusets kjeller	kr 60.000
Samla behov for økning i rammeoverføring	kr 212.000

Begrunnelse:

Polmak og Tana kirkelig fellesråds brutto driftsutgifter er kr 5 050 800 i 2013. Lønns- og prisvekst i 2014 beregnes til 3 % hvilket utgjør behov for økning på kr 152 000.

Det søkes om kr 60 000 til klargjøring av menighetshusets kjeller for etablering av barne- og ungdomsklubb. Klubben vil kunne utfylle dagens kommunale tilbud, og være tilgjengelig også for barn under 15 år. Dagens menighetssal kan ikke benyttes til formål hvor det kreves særskilt tilrettelegging med lyskaster, TV skjermer, datamaskiner, biljardbord og andre bordleker og spill. Prosjektet skal planlegges i samarbeid med barn, ungdom, foreldre og foresatte. Omsøkt bevilgning skal benyttes til innkjøp/montering av vinduer og belysning.

Melding til kommunestyret vedrørende plankostnader for kirke ved Tana bru.

Formannskapet har gitt tilsagn om tomt til framtidig kirke og park i tilknytning til menighetshuset. I vedtaket fremgår at fellesrådet må synliggjøre planer for området innen 5 år. På bakgrunn av dette søkte fellesrådet om kr 350 000 og fikk kr 150 000 til oppstart av planprosess i 2013. Bevilgningen er benyttet til kjøp av faglig bistand og utlysning av plan- og design konkurranse for kirke ved Tana bru. Utlysningen er kansellert fordi premiestørrelsen kr 100 000 er oppfattet som for lav, beløpet burde vært minimum 3 til 5 ganger større. I tillegg kommer kr 800 000 i utgifter til jury og oppfølging arkitekt som vinner av konkurransen. Fellesrådet ønsker å følge opp formannskapets vedtak mht synliggjøring av planer for kirke og park, men har per i dag ikke økonomi til dette.

2.4 Administrasjon og ledelse

"Administrasjon og ledelse" omfatter informasjons- og serviceavdelingen, rådmannens stab, økonomiavdelingen og personalavdelingen.

2.4.1 12xx – Informasjons- og serviceavdelingen

Ansvar 1200 Fellestjenester

Dekker kostnader for fellesløsninger som saksbehandling, kommunale websider, samt kontorekvisita for tjenester lokalisert på rådhuset, miljøbygg og Kunnskapens hus.

Kostnader i forhold til tjenesteytingsavtalen mellom kirkelig fellesråd og Tana kommune dekkes også i vesentlig grad over budsjettkapitlet.

Kostnader knyttet til Turistinformasjon videreføres i henhold til vedtatt tiltak.

Viktige avtaler (årlige kostnader):

- * Custom publish (web-løsningen): 65 600
- * Meltwater nyhetsticker: 45 000
- * Ergo Sakarkiv: 165 000
- * IKA, Medlemskap og arkivdepot 175 000

Ansvar 1202 Serviceavdeling

har en bemanning på 6 årsverk og har ansvar for intern og ekstern informasjon, politisk sekretariat, post og arkiv og sentralbord. Dette budsjettområdet dekker kostnadene til avdelingen.

Ansvar 1210 IT drift

inkluderer felles drift med Nesseby, Øfas, SEG og Digforsk. Tjenesten er aktiv i interkommunale samarbeidsløsninger, der vi drifter sosial og barnverns-løsninger for Lebesby, Gamvik, Berlevåg og Båtsfjord. Samarbeidet med Nesseby inkluderer finansieringen av de tekniske løsningene og personalkostnadene til en av IT-konsulentene. IT drift har vært attraktiv som praksisplass for elever fra LOSA og fra IKT-driftsfag fra videregående.

Viktige avtaler (årlig kostnad):

- * Lisenskostnader, per pc: skole 2500, adm 5000, sikker sone 7500 (pga lisenser på to soner)
- * HP san-, Citrix-, blade-, VmWare-løsninger: 360 000
- * Backup, sikkerhet med mer: 430 000
- * Internett: 445 000
- * Leasingbil: 43 000

Ansvar 1230 Samisk språkutvikling

Tidligere har administrasjonen utarbeidet detaljerte oversikter over hvordan tospråklighetsmidlene tenkes brukt. Sametinget har endret retningslinjene for beregning av tospråklighetsmidler. Språkplanen er rullert og avtale med sametinget er etablert. Det vises til denne planen og avtalen for informasjon om kommunens bruk av tospråklighetsmidler.

Ansvar 1240 Studiesenter.

Tana studiesenter har et bredt og varierende tilbud som spenner seg fra rene fagkurs til høyskolekurs. Vi er inne i vårt tredje år med lærerutdanning.

Viktige avtaler (årlig kostnad):

* Medlemsavgift studiesenteret: 75 000

* Studiodrift: 92 000

Ansvar 1250 Biblioteket

Har 1,5 årsverk. Biblioteket har også ansvaret for å drive utlån av fritids- og aktivitetsutstyr som kommunen fikk tildelt gjennom eksterne midler.

Ansvar 1260 Landbruksvikar.

Tjenesteområdet er bemannet med en 100% stilling, som også fungerer som sekretær for disputvalget. Kostnadene på kapitelet er økt som følge av reduserte overføringer fra Fylkesmannens landbruksavdeling.

Ansvar 1270 Tana kino

Det er satt av en bruttoramme på 154 000 til kinodrifta. Det ble investert i 3D-løsning høsten 2012. Kommunen samarbeider med Lions Club for å avvikle kinoforestillinger.

2.4.2 15xx – Administrasjon og ledelse

Reduksjonen skyldes mindre til utdanning og reiser. Ellers ingen vesentlige endringer.

2.4.3 16xx – Økonomiavdelingen

Engasjementstilling som ble innvilget ved budsjett 2013 er tatt ut av budsjettet.

Bemanninga som er lagt inn i konsekvensjustert budsjett er slik: Økonomisjef, økonomirådgiver, skattededarbeider, regnskapsansvarlig, regnskap/fakturascanning, fakturering, 1,5 årsverk lønn. Til sammen 7,5 årsverk. I tillegg er det lagt inn en stilling fram til august 2014 som følge av vedtak om ekstra bemanning for innføring av nytt økonomisystem.

Resultatet etter rettssaken med Evry er ikke klart når dette skrives. Kommunen har krevd 1,7 mill + saksomkostninger på inntil halv mill. Evrys motkrav er dekking av sine saksomkostninger.

2.4.4 180x – Personalavdelingen

Budsjettet for personalavdelingen er regulert med prisstigning på 2 % og faktisk lønnsøkning.

2.5 Undervisning og barnehage

I budsjettforslaget er det lagt inn videreføring av dagens drift med de endringer som følger av elev- og barnetall samt lovpålagte tilretteleggingstiltak for barn og unge med spesielle behov. Tallene for 2013 er hentet fra gjeldende budsjett 2013. Det må gjøres oppmerksom på at tallene for 2013 er ca 1,6 millioner mindre enn det som var meningen, dette som følge av at lønnsinnsparinger gjennomført i 2012 også gikk til å reduserer budsjettet i 2013, enda dette allerede var innbakt i konsekvensjustert budsjett. Derfor er budsjettet for 2013 faktisk over 1,5 millioner lavere i nominelle kroner enn budsjettet for 2012. Pris- og lønnsøkningen gjør

forskjellen enda mye større. Dette forklarer mesteparten av økningen på 6,45 millioner fra 2013-budsjettet til konekvensjustert budsjett for 2014.

Ansvar	Beskrivelse	2013	2014	Endring
2000	Ledelse	1 068 380	775 498	-292 882
2100	Grunnskole og sfo, felles	2 094 423	2 941 047	846 624
2110	Austertana oppvekstsenter	5 889 751	6 421 365	531 614
2120	Boftsa oppvekstsenter	7 482 804	8 148 297	665 493
2130	Seida skole	9 705 866	11 141 480	1 435 614
2140	Deanu sameskuvla	5 341 197	8 166 811	2 825 614
2150	Sirma oppvekstsenter	2 719 881	2 824 788	104 907
	Grunnskoler	34 302 302	40 419 286	6 116 984
2200	Losa	397	-166	-563
2500	Voksenopplæring	63 159	-194 065	-257 224
	Losa og voksenopplæring	63 556	-194 231	-257 787
2400	Barnehager - fellestiltak	449 607	193 000	-256 607
2440	Private barnehager	5 467 641	6 123 691	656 050
2460	Tanabru barnehage	4 962 339	5 150 868	188 529
	Barnehager	10 879 587	11 467 559	587 972
	SUM	45 245 445	51 692 614	6 447 169

2.5.1 Ledelse og felleskapitlet for skole

Disse kapitlene finansierer pedagogisk rådgiver ved rådhuset, fellestiltak skolene, herunder kompetanseheving, lisenser og vedlikehold av skolefaglige dataprogram og ekskursjoner. Fra høsten 2014 vil ordningen med valgfag på ungdomstrinnet også gjelde 10.trinn. Alle skolene har felles opplegg når det gjelder valgfag, og kostnadene ved dette er finansiert av felleskapitlet. I tillegg er det her budsjettet kostnader som kommunen er forpliktet til å dekke ved Tana Montessoriskole, nemlig skoleskyss og spesialundervisning.

I budsjettet for 2014 er det også lagt inn hel stilling som tospråklighetspedagog, noe kommunestyret tidligere har vedtatt opprettet selv om ingen er tilsatt i denne stillingen ennå.

Tidligere har det her vært lagt inn kostnader til skolegang for elever fra Tana som er fosterhjemsplassert i andre kommuner. Tana kommune har her foruten å dekke generelle utgifter måttet betale kostnader til spesialundervisning og assistenter dersom disse elevene har behov for dette. I likhet med i år ser det heller ikke ut til at vi neste år vil ha fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner, og det er derfor ikke satt av penger til dette i budsjettet.

2.5.2 Skolene

Elevtallet i grunnskolen i Tana fortsetter å synke, og dette vil bare tilta i årene som kommer.

Elevtallsutvikling	2008/09	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Austertana	48	34	25	26	24	24
Boftsa	59	51	46	48	47	43
Seida	136	140	142	132	132	121
Sameskolen	69	76	81	84	80	78

Sirma	19	13	13	11	11	10
SUM	331	308	307	301	292	276

Kostnadene ved å drive skole er i stor grad knyttet til klassetallet. Selv om elevtallet går ned, betyr ikke dette at klassetallet automatisk går ned. Etter de gamle klassesdelingsreglene skulle elevtallet ikke overstige 28 på barnetrinnet og 30 på ungdomstrinnet. Når to trinn er sammen i samme klasse, skal ikke elevtallet overstige 24, når tre trinn er sammen ikke mer enn 18 og fire eller flere trinn sammen ikke flere enn 12 elever. En skole som har 12 eller færre elever, skal etter dette være udelt.

Antall klasser etter gruppedelingsreglene	2008/09	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Austertana	5	3	3	2	2
Boftsa	5	3	4	4	3
Seida	8	8	8	7	6
Sameskolen	5	5	5	5	5
Sirma	2	2	1	1	1
SUM	25	21	20	19	17

Elevtallet ved de ulike skolene fordelt på trinn ser ut til å bli slik fra neste høst av:

Skole/trinn	Austertana	Boftsa	Seida	Sameskolen	Sirma	SUM
1.trinn	3	6	7	7	1	24
2.trinn	1	5	11	4	1	22
3.trinn	4	4	6	11	0	25
4.trinn	4	4	8	8	1	25
5.trinn	2	2	9	9	1	23
6.trinn	1	2	11	8	0	22
7.trinn	3	3	12	6	2	26
8.trinn	3	6	10	8	1	28
9.trinn	2	3	23	9	2	39
10.trinn	1	8	24	8	1	42

Som det går fram av tabellene over, er nedgangen i elevtallet dramatisk, særlig for Seida skole.

Økningen på 2,8 millioner for Deanu sámeskuvla har sammenheng med feilen som var lagt inn i budsjettet for 2013, men også at det er lat inn 1,5 stilling for tilrettelegging av barn som begynner på skolen høsten 2014. Dette er utgifter som til nå har blitt belastet barnehagen.

I tillegg har timer til spesialundervisning ved skolen økt betraktelig som følge av vedtak gjort i juni 2013 etter tilrådinger fra PP-tjenesten.

Skolefruktordningen for ungdomstrinnet opphører fra neste skoleår.

Under kommentardelen for investeringer er alternativene for investeringer i skolebygg beskrevet. Behovet for nye lokaler i Seida er presserende, vi vil måtte påregne reaksjoner fra blant annet Arbeidstilsynet dersom vi ikke gjør noe.

Det inviteres til to beslutninger;

- Skal det bygges nye lokaler i Seida eller ved Tana bru?
- Hvor skal bassengdriften være?

2.5.3 Barnehagene

Utgiftene på felleskapittelet er redusert, noe som først og fremst skyldes at prosjektstillingen som barnehagekonsulent går ut ved nyttår. I stedet er det lagt inn som forslag til eget tiltak å forlenge denne stillingen. Økningen til private barnehager skyldes at prosentsatsen for tilskudd til private barnehager i forhold til kostnadene ved kommunale barnehager er økt fra 92 % til 96 %. Regjeringen har foreslått å øke dette tilskuddet til 98 %. Samtidig har det vært en økning i grunnlaget denne satsen regnes ut fra siden lønnskostnadene i kommunale barnehager har blitt større som følge av svær andel av assistenter som har tatt fagbrev. Dette bidrar samtidig til å heve kvaliteten i barnehagene våre. Regjeringen har foreslått å fastsette maksimalprisen i barnehage til 2 405 per måned og 26 455 per år for heltidsplass.

Barnehagedekningen i kommunen ser nå slik ut:

Barnehagedekningen	1-5 år	3-5 år	1-2 år
Tana oktober 2013	95,3 %	100 %	87,2 %
Tana november 2012	90%	97,5 %	77,5 %
Tana november 2011	90 %	93,7 %	84,3 %
Tana oktober 2010	89,8 %	100 %	76,8 %
Tana oktober 2009	79,7 %	91,9 %	59,6 %
Hele landet	90,1 %	96,7 %	80,2 %

2.6 Helse-, pleie- og omsorgstjenester

2.6.1 3xxx Helsetjenester

Budsjettet er omtrent uendret fra 2013. Det er lagt inn lønnsøkninger på 561 tusen. I tillegg er inntektene korrigert opp i forhold til faktiske inntekter 2014.

2.6.2 40XX Pleie- og omsorg

Budsjett for PLO tar utgangspunkt i pågående omstrukturering av tjenestene med omlegging til økte hjemmetjenester, jf etablering av heldøgns omsorgstjenester i omsorgsbolig ved Tana bru og tilsvarende nedlegging av 2 institusjoner.

Overgangen til tredobling av antallet omsorgsboliger (fra 11 til 33 boliger) innebærer en betydelig overgang fra vederlagsbetaling til kostnadsdekning ved egenbetaling og husleie.

Husleiesatsene for de nye omsorgsboligene er satt til kr 110 pr kvm. Dette dekker våre kostnader til renter og avdrag, drift og vedlikehold av boligene. Leiekostnadene som fordeles beboerne omfatter kun de arealer som betjener brukernes funksjoner. Arealer til kontorlokaler, tekniske rom, dagsenterfunksjoner og lignende er ikke medtatt som husleiefinansierte arealer.

	BO ENHET	ANDEL F-AR		FDV				
	BO BTA	833,8	TOT	oppvarming	pris m ²	pris	TOT	
O-bolig nr 1	35,3	34,4	69,7	523	110	kr 7 666	kr 8 189	
O-bolig nr 2	46,6	45,4	92,0	690	110	kr 10 122	kr 10 812	
O-bolig nr 3	30,2	29,4	59,5	447	110	kr 6 550	kr 6 996	
O-bolig nr 4	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 5	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 6	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 7	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 8	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 9	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 10	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 11	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 12	37,8	36,8	74,7	560	110	kr 8 212	kr 8 772	
O-bolig nr 13	47,7	46,5	94,3	707	110	kr 10 370	kr 11 077	
O-bolig nr 14	48,1	46,9	95,0	712	110	kr 10 445	kr 11 157	
O-bolig nr 15	55,0	53,7	108,7	815	110	kr 11 958	kr 12 773	
D-bolig nr 1	37,2	36,3	73,5	551	110	kr 8 088	kr 8 639	
D-bolig nr 2	37,2	36,3	73,5	551	110	kr 8 088	kr 8 639	
D-bolig nr 3	35,3	34,4	69,7	523	110	kr 7 666	kr 8 189	
D-bolig nr 4	35,3	34,4	69,7	523	110	kr 7 666	kr 8 189	
D-bolig nr 5	35,6	34,7	70,4	528	110	kr 7 740	kr 8 268	
D-bolig nr 6	35,6	34,7	70,4	528	110	kr 7 740	kr 8 268	
D-bolig nr 7	36,0	35,1	71,0	533	110	kr 7 815	kr 8 348	

I tillegg til husleieprisen er det under budsjettvedlegget betalingssatser, gebyrer og avgifter, medtatt reviderte satser for ulike tjenester vi tilbyr til våre ulike brukergrupper. Dette dreier seg bl a om abonnementsordning for kjøp og ombringing av mat, sengetøy, vask av privat tøy, og lignende. I tillegg er det i samme regulativ foreslått satser for hjemmetjenester, korttidsopphold etc. Disse satsene er nå justert slik at de samsvarer med statens satser som justeres i forbindelse med Stortingets behandling av budsjettproposisjonen.

2.6.3 2.6.3 4000 Pleie- og omsorg – fellestiltak

Fast lønn konsulent budsjettet i 3 måneder, deretter avlønning fra kap. 4040.

Div. fellesutgifter som opplæringsmidler for hele pleie og omsorgstjenesten, bruk- og avtalekostnader for dataprogrammer som Profil, MinVakt, kostnader i forbindelse med elektronisk samhandling, Ergogroup o.l.

2.6.4 4010 Austertana eldresenter

Budsjettet for Austertana eldresenter og omsorgssone omfatter 3 måneders drift inntil flytting til ny omsorgsbolig ved Tana bru.

2.6.5 4020 Polmak alders og sykehjem

Driften er budsjettet for tre måneder, på grunn av planlagt flytting til nye omsorgsboliger 1.4.14. De endringer på lønn som er gjort er økning 20% lederstilling. Dette grunnet ny organisering, og ekstra oppgaver knyttet til dette. Vederlag er budsjettet for 10 faste beboere jmfr antall pr 18/9.2013.4030

2.6.6 Sykehjemmet

Aktivitør budsjettert kun for 3 måned, resten budsjetteres av Tana omsorgsboliger som følge av omorganisering. Budsjettert økning assisterende avdelingssykepleier 0,2 årsverk. Hjelpepleier stilling 0,75 årsverk omgjort til sykepleierstilling. Vederlag redusert fra 16 til 15 brukere. Dette som følge av vedtatt omorganisering. Det er vedtatt 13 plasser fra april 2014, men det kan bli utfordrende å komme ned til det nivået. Enkelte poster er regulert ift regnskap 2013.

2.6.7 4040 Hjemmetjenesten

Budsjettet er basert fra prognosetall i regnskapet pr 08/2013, i tillegg stipulert i h.t. ny organisering fra 01.04.14. Personalressursene er budsjettert i henhold til forslag i bemanningsplan som gjelder hjemmetjenesten og driftsmessige endringer som fremkommer her. De 3 første månedene er som i 2013 mens fra 1.4.14 trer ny organisering i verk. For hjemmetjenestene betydning er endring med en færre hjemmetjenesterute (omsorgsboligen utgår og betjenes av omsorgssenteret), i tillegg utgår nattevakttruten, som også skal betjenes fra omsorgssenteret. Dagsenteret driftes av hjemmetjenesten i det nye omsorgssenteret.

Følgende endringer er tatt hensyn til i ny organisering:

- * Aktivitørstilling i 100% (arbeider i 80%) overført fra Sykeavdeling/Polmak.
- * Overtar leasingavtale for kommunal bil fra Austertana eldresenter.
- * Endring i ledelsesstrukturen.
- * Økt stilling som hjemmehjelper i ca 25%.
- * Nattevaktstillinger utgår og overføres omsorgstjenesten.
- * Det planlegges endring i hjemmetjeneste-rutene i forhold til omsorgssenteret.
- * Det foreslås endring i betalingssatsene for hjemmetjenestene.

2.6.8 4050 Rehabiliteringstjenester

Rehabiliteringstjenesten er en botjeneste for funksjonshemmede beboere i egne hjem. Budsjettet har stort sett endring i forhold til prisstigning innen lønn og variable kostnader.

Det er ingen endring i brukertallet som betjenes ved dette kapitlet.

2.6.9 4060 Omsorgsboligene

Tallene som er brukt er basert på regnskap fra dagens hjemmebaserte tjenester og institusjonsdrift fra Polmak og Austertana. Betalingssatser er tatt fra betalingssatsene som er brukt i abonnementssystemet baserer seg på dokumentet: Organisering kjøkkentjenester, forslag betalingssatser. Det er tenkt at hjemmehjelperne skal lønnes fra hjemmetjenestene, men at leder i Omsorgsboligen skal ha personalansvar.

Tallene er omregnet til 9 måneders drift, altså fra og med 1.4.2014.

Det er likevel tall som har størrelser som det likevel skulle ha vært budsjettert for 12 mnd.

Dette gjelder følgende poster: 115001 og 115002 kursavgifter og opplæringstiltak for ansatte. Grunnen er at eventuelle kurs ikke starter før senere på året, og at det i tillegg vil måtte brukes en del midler på at ansatte fra de to institusjonene skal smelte sammen til en kultur. 119560 Lisenser, pga sen fakturering.

Personalressursene er budsjettert etter dokumentet: Forslag til bemanningsplaner. Det er budsjettert med ekstra bemanning i en mnd fra og med dagen hvor man flytter beboere fra institusjonene til nye omsorgsboliger. Kostnader for selve flyttedagen er ikke tatt med, da denne

prosessen pr dags dato ikke er ferdig planlagt. Det ventes ikke at dette vil omfatte kostnader av særlig betydning for budsjettet.

2.6.10 50x0 Hjelpetjenester

Hjelpetjenesten består nå av områdene 5000 Hjelpetjenester - ledelse og fellestiltak, 5010 Pedagogisk/psykologisk rådgivning, 5020 Sosial rådgivning og sosial hjelp (tjeneste for funksjonshemmede), 5030 Barnevern, 5040 Rusvern, 5050 Psykisk helsevern, 5070 Tana arbeidsservice. I barneverntjenesten vil det alltid være en risiko for at det må gjøres omsorgsovertakelser som ikke er budsjettet.

Under ansvar 5000 er det lagt inn Tilskudd til Norasenteret med 613 000, og tilskuddet til Lions med kr 25 000.

Det er utarbeidet tiltak for bosetting av flyktninger. Det er usikkerhet knyttet til tallene, vi vet per i dag ikke hvem som kommer eller hvilken nasjonalitet. Kommunestyret har vedtatt å ta i mot inntil 15 flyktninger. I et tenkt tilfelle kan det være at IMDI finner at det vil være gunstig å bosette familier slik at alle boligene brukes optimalt. Da vil politisk nivå bli konferert med tanke på muligheten for å realisere en slik gunstig sammensetning av nye innbyggere, selv om det innebærer flere enn kommunestyret har vedtatt.

2.6.11 5060 Botjenesten - Pleie og omsorgsforvaltning

En feil ved budsjetteringen for 2013 er rettet opp i år, og feilbudsjetterte inntekter er korrigert. Dette har ført til at ansvarets netto har økt med 2,7 mill.

Kommunen har en tvist med annen kommune om bostedsadresse for ressurskrevende bruker. Utfallet av saken er ikke klart når dette skrives. Dersom kommunen får medhold i behandlingen hos fylkesmannen, vil feilen i regnskapet begrenses til 3,1 mill i dobbeltførte inntekter. Denne feilen er korrigert slik at den ikke gjentas i 2014.

Dersom utfallet av tvisten er at vi og vår advokat har tolket regelverket feil, vil vi i stedet måtte tilbakeføre inntekter på 8 millioner for 2012 og 2013.

2.7 Utviklingsavdelingen

2.7.1 6000 Miljø- og næring – ledelse og felles

Redusert utgift skyldes bortfall av engasjementer.

2.7.2 6010 Næringsutvikling og rådgivning

Utviklingsavdelingen har igjen overtatt oppgaven med å forvalte næringsfondene. Dette var en oppgave som i et par år har tilhørt økonomiavdelingen. Det er budsjettet med 200 000 i årlig tilskudd til IFU under dette ansvaret. Det er ikke budsjettet med utgifter til næringshage eller ekstern førstelinjetjeneste for næringsrådgiving.

2.7.3 6030 Landbruk

Avdelingen selger etter avtale med den enkelte kommune tjenester til kommunene Berlevåg, Nesseby og Vardø. Avdelingen forvalter statens tilskudd til veterinærtjenesten for kommunene Tana, Nesseby, Vadsø og Vardø.

2.7.4 6040 Miljøvern

Økt utgift skyldes bortfall av prosjektinntekter fra vannområdeforvaltningen. Gebyrregulativets bestemmelser om fallvilt er tatt ut. Dette fordi fallvilt må kontrolleres av veterinær før det kan selges som menneskelig føde. Kostnadene til veterinær må i så fall dekkes av kommunen. Det er dermed ikke aktuelt å selge fallvilt som mat.

2.7.5 6050 Arealplanlegging, byggesak og oppmåling

Økt utgift skyldes bemanning i ny stillingsressurs som arealplanlegger som er bevilget for 3 år. Det foreslås ikke økninger i avgiftene til utskrifter av kart og lignende. For byggesaksbehandling og oppmåling foreslås ordinær prisvekst på 3%.

Prisene for kjøp av festet tomt er endret til prisnivået for nye tomter, de gamle prisene var beregnet med bakgrunn i gamle tomter.

2.7.6 6100 Kultur ledelse og felles

Det er lagt inn kr. 40.000 i arrangementstilskudd for Samefolkets dag og 17. mai.

En medarbeider går av med pensjon 27. januar 2014. Det er en 50% stilling. Det er foreslått å ikke tilsette etterfølger i stillingen.

2.7.7 6110 Kulturskole

Avgått regjering hadde foreslått å innføre kulturskoletimen. Dette ble tatt ut av den nye regjeringen.

Dersom barneteatret får fast tilskudd fra sametinget, vil dette innebære at de ikke lengre trenger å søke prosjektstøtte fra sametinget til oppsetningene.

2.8 Bygg- og anleggsdrift

2.8.1 Bygningsdrift

Bygningsavdelingen driver aktiv bemanningstilpasning når stillinger blir ledige ved at stillingenes størrelse tilpasses behovet. Som ledd i dette er det foreslått som tiltak å redusere antall vaktmesterstillinger når det nye omsorgssenteret tas i bruk. Ettersom en vaktmester slutter ved årsskiftet er reduksjonen mulig uten oppsigelser.

Den gamle bygningsmassen i kommunen krever mer og mer vedlikehold, slik situasjonen er nå blir vedlikeholdsetterlepet større for hvert år. De nye byggene krever også mer ressurser selv om de er nye. Ventilasjonsanlegg krever serviceavtaler, heiser skal ha årlig kontroll, alarmanlegg har faste årlige kostnader osv. Disse kostnadene kommer vi ikke utenom og det går på bekostning av øvrig vedlikehold.

2.8.2 7000 Bygningsdrift - ledelse og felles

Prosjektleders lønn budsjetteres i driftsbudsjettet med 100 % internsalg til investeringsprosjekter, slik at prosjektleders lønn i sin helhet belastes investeringsprosjektene. Det samme gjelder deler av tømmerstillingen.

Refusjon fra TKE er i henhold til avtale budsjettert med en inntekt på kr 420 000. Avtalen med Finnud som gjelder Innkjøpssirkelen budsjetteres på dette ansvaret med 105 000.

2.8.3 7020 Skole- og barnehagebygg

Ved Seida skole er inneklimaet i ungdomsskolefløyen ikke tilfredsstillende, samtidig som lærerfløyen er i en gammel bygningsmasse som ikke kan brukes uten større renovering. Dersom det ikke fattes vedtak om rehabilitering eller ny skole, må det iverksettes omfattende tiltak for å utbedre forholdene i dagens lokaler.

Kommunen leier lokaler (gymsal) i Sirma og Austertana. I dette ansvaret er det en rekke løpende serviceavtaler.

2.8.4 7025 Kunnskapens hus

DigForsk leier lokaler i bygget, leieinntekt kr 125 550 pr år. Kontrakten indeksreguleres med 60 % av økningen i konsumprisindeksen, første gang 1.12.2012. Det finnes i tillegg en del løpende serviceavtaler for bygget.

2.8.5 7010 Omsorgssenter

Det er opprettet eget ansvar for det nye omsorgssenteret ved Tana bru. Driftskostnader og inntekter er budsjettet med virkning fra og med april måned. Det er budsjettet med vaktmester i 50 % stilling og renhold i en 100 % stilling.

2.8.6 7030 Helse- og sosialbygg

På dette ansvaret budsjetteres alle bygg som benyttes innen helse- og omsorg, bortsett fra det nye omsorgssenteret. Deler av Flerbrukssenteret brukes som base/kontor for hjemmetjenesten fram til april måned. Etterbruk av disse lokalene vurderes før hjemmetjenesten flytter til det nye omsorgssenteret som bygges. Det som peker seg ut er bruk som hybler og små leiligheter.

Det er budsjettet med drift av Polmak sykehjem og Austertana eldresenter til og med mars 2014. Det er en del løpende serviceavtaler under dette ansvaret også.

2.8.7 7035 Tana helsesenter

Den bygningsmessige driften av Tana helsesenter skjer i regi av Helse finnmark. I henhold til avtale fordeles kostnadene mellom helseforetaket og kommunen. Deler av den kommunale delen av bygget leies ut til Nav og Finnmark fylkeskommune (tannklinikk).

Leieavtale med NAV ble inngått i 2008 med 10 års varighet. Årlig leiebeløp er 354 500, beløpet reguleres hvert 3 år etter overtakelsen med 80 % av endringen i konsumprisindeksen. Antatt leieinntekt i 2012 kr 380 000. Leietaker betaler også for energi og renhold.

Tannhelsetjenesten har en tidsubegrenset bruksrettavtale inngått i 2009 for lokalene de bruker. Finnmark fylkeskommune betaler 9,6 % av løpende driftskostnader og vedlikeholds- og utbedringskostnader som gjelder den del av eiendommen som Tana kommune eier. Denne avtalen vil utgå når Tannhelsetjenesten har bygd eget bygg i Tanabru. Kommunen forsikrer selv sin del av bygget.

2.8.8 7040 Administrasjons- og kulturbygg

Ansvarsstedet inkluderer rådhuset, miljøbygget og flerbrukshallen. Deler av miljøbygget leies ut til SEG og NRK. Det er en del løpende serviceavtaler under dette ansvaret også.

2.9 Anleggsdrift

Anleggsavdelingen har fem fagarbeiderstillinger og en arbeidsleder. Hovedarbeidsområdet er drift av vann- og avløpsanleggene. Medarbeiderne engasjeres også i investeringsprosjektene i løpet av sommersesongen. Lønnsutgiftene overføres til investeringsprosjektene for den tiden driftspersonalet arbeider på investeringsprosjektene.

Fra og med desember 2013 er alle stillinger besatt. En medarbeider er over 62 år og har inngått avtale om seniortiltak og har fire dagers arbeidsuke. Bortfallet av arbeidskapasiteten (20 % stilling) er ikke kompensert til avdelingen.

2.9.1 8010 Løyper i utmark

Merking av scooterløyper utføres av driftspersonellet i BA. Hovedkostnadene i dette ansvaret gjelder leasing og forsikring av snøskutere/ATV og innkjøp av materiell til løypemerking. For noen løyper kjøpes det tjenester for merking.

2.9.2 8020 Idrettsanlegg

På dette ansvaret budsjetteres alle kostnader og inntekter for kommunens idrettsanlegg. Dvs flerbrukshallen, kunstgressbanen og lysløypa. Tana kommunale eiendomsselskap er ansvarlig for utleie av flerbrukshallen. Inntektene fra utleie fordeles etter inngått avtale med 20 % til kommunen og 80 % til TKE.

2.9.3 8030 Offentlige plasser og torg

For å drifte offentlige parker og torg har kommunen inngått avtale med Tana Arbeidsservice AS. Fra kommende sesong tas det sikte på å utvide avtalens omfang. Inkludert i avtalen er renhold og ettersyn av samtlige toalett som kommunen har ansvaret for, fra Langnes/Høyholmen i nord til Laksjok i sør.

2.9.4 8030- 8070 Selvkostområdet vann, avløp og renovasjon (VAR) og feiing

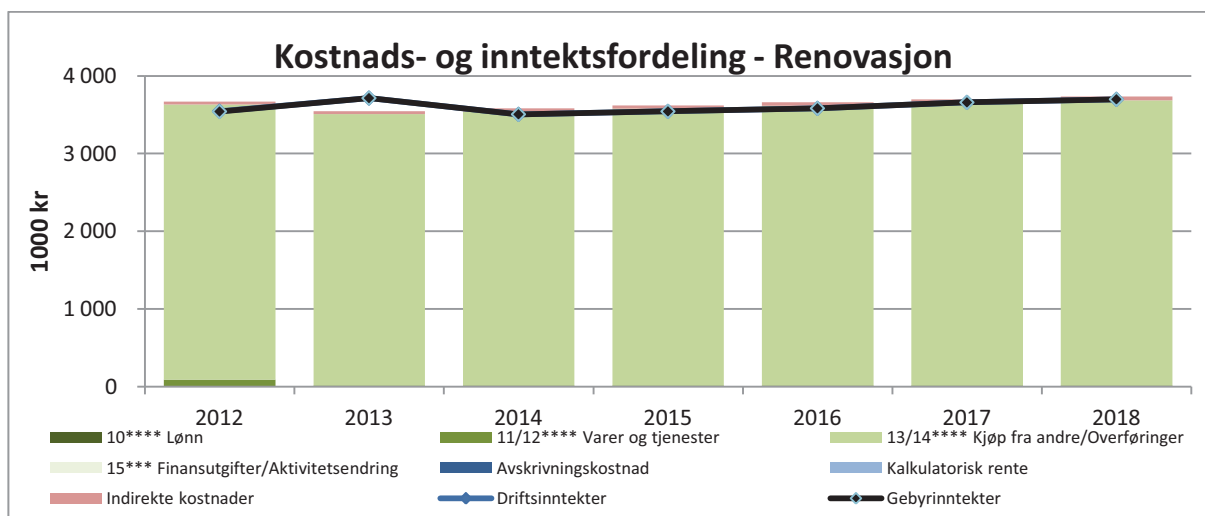
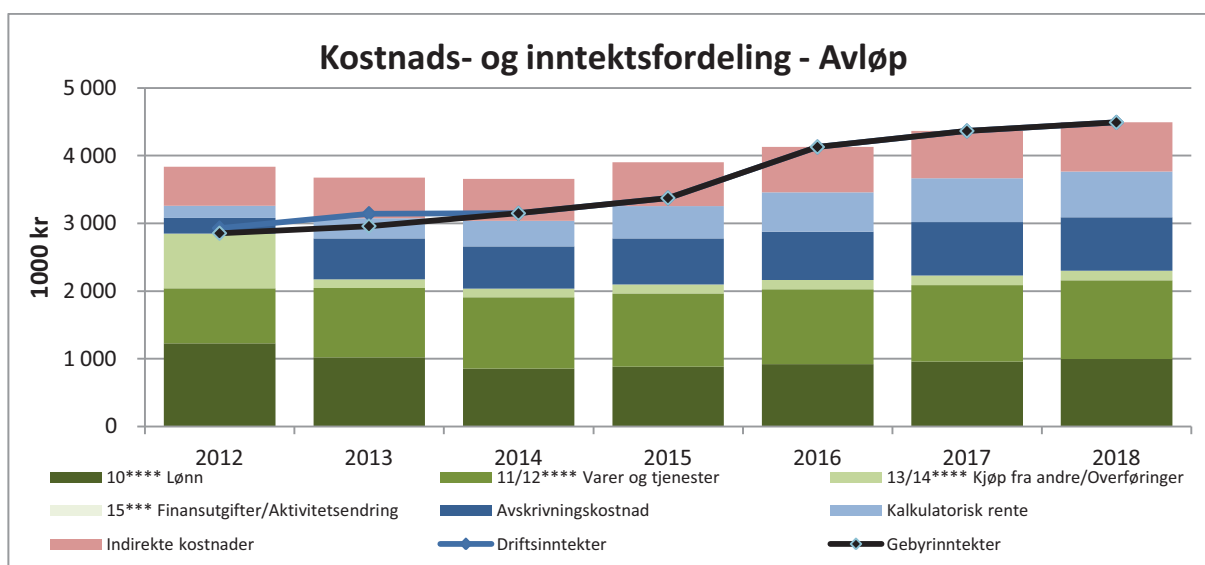
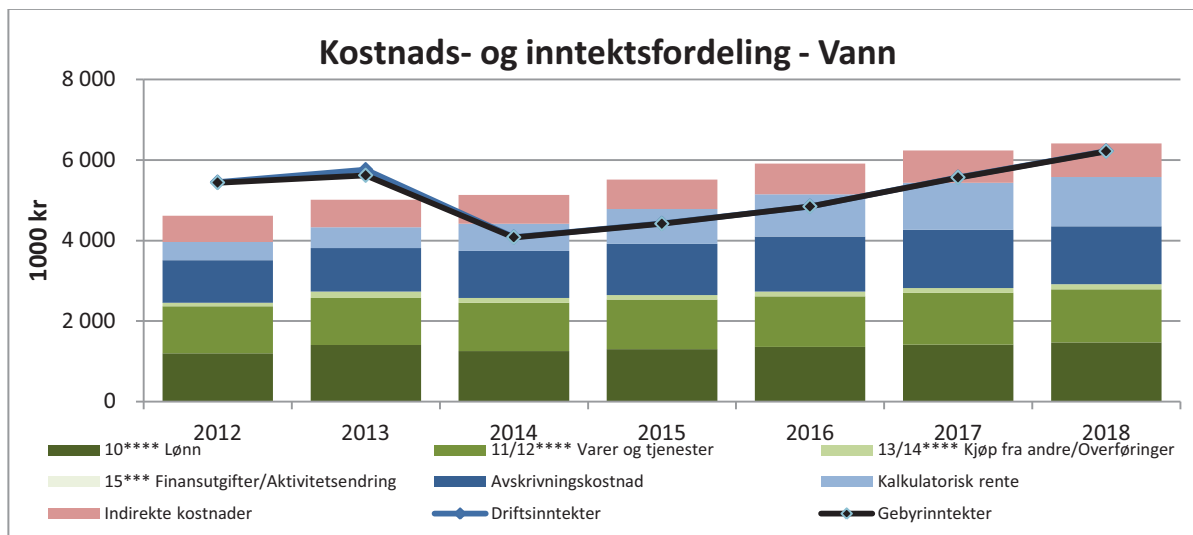
Selvkost innebærer at brukerne/abonnentene dekker kostnadene som kommunen har til disse tjenestene. For renovasjon er selvkost et krav, mens det ikke gjelder for vann- og avløp så lenge vi er under 100 % dekningsgrad. Kommunen kan ikke ta mer betalt enn selvkost. Et eventuelt overskudd skal tilbakeføres abonnementene i en periode på tre til fem år.

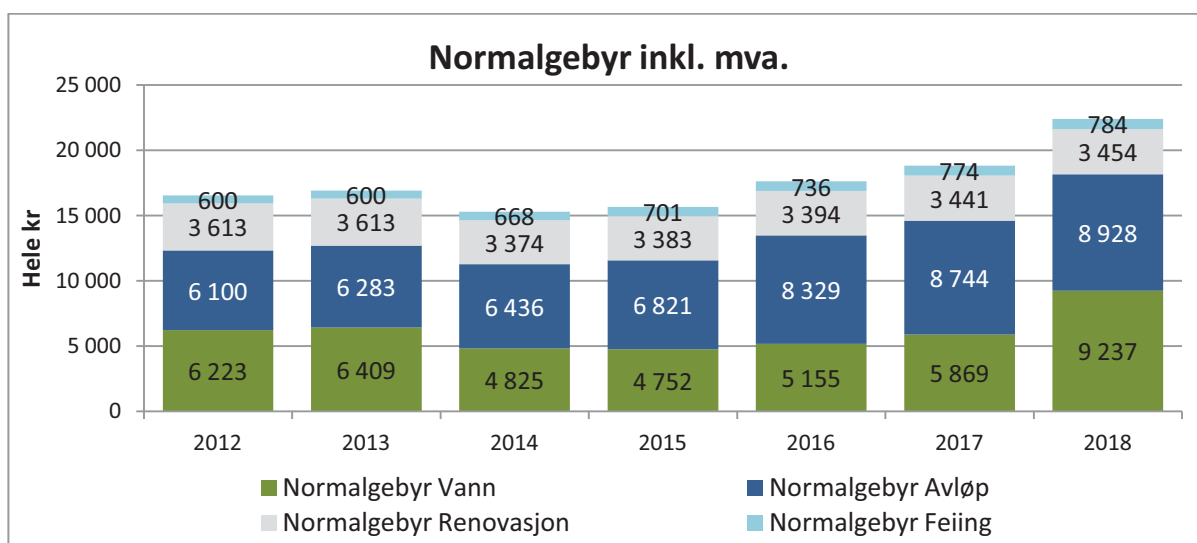
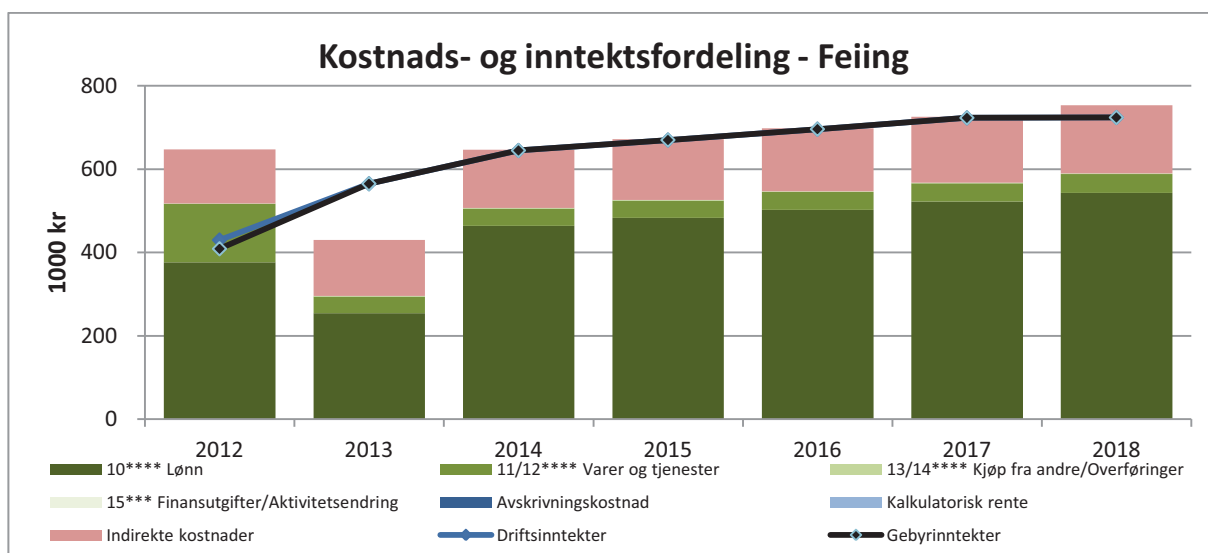
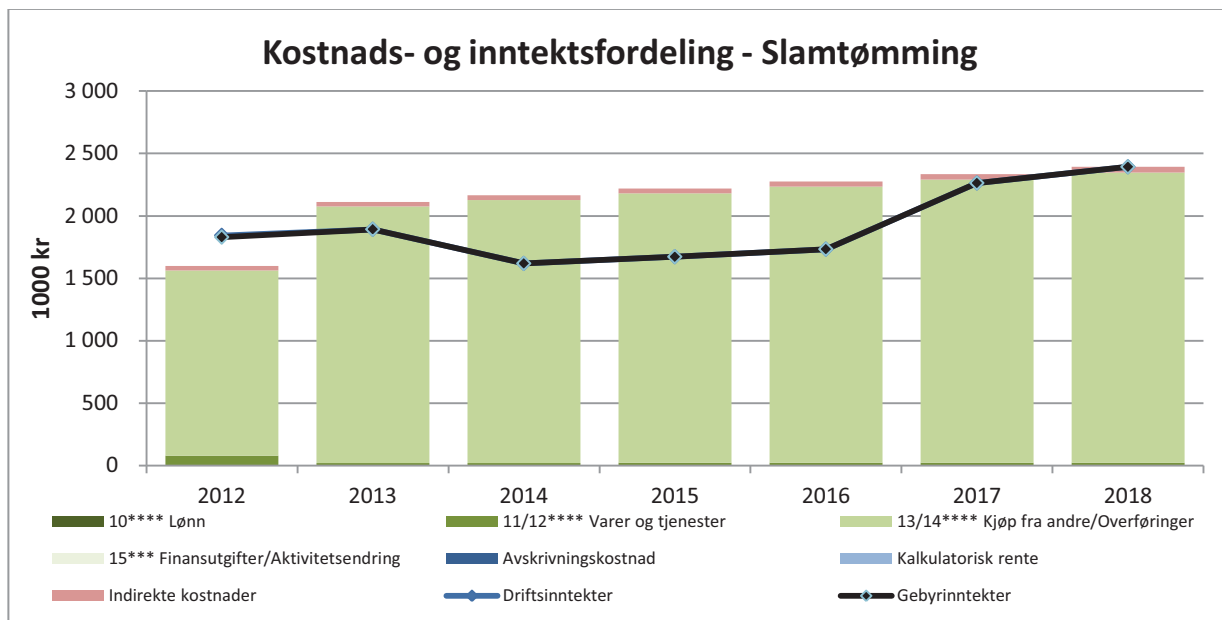
For å ha bedre kontroll over og kvalitetssikring av selvkostberegningene er det kjøpt inn et eget dataverktøy som tas i bruk i år.

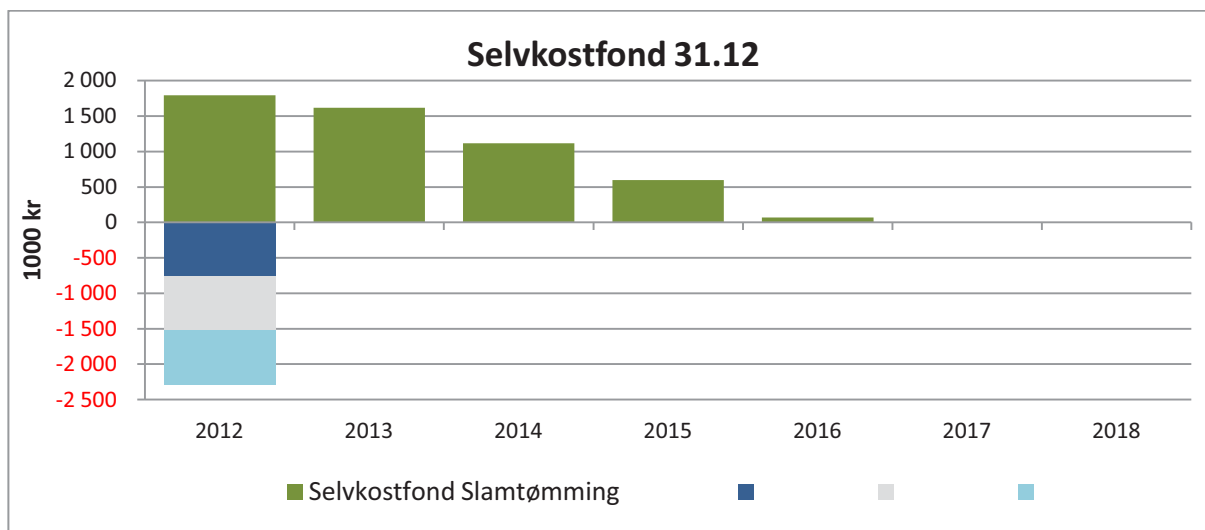
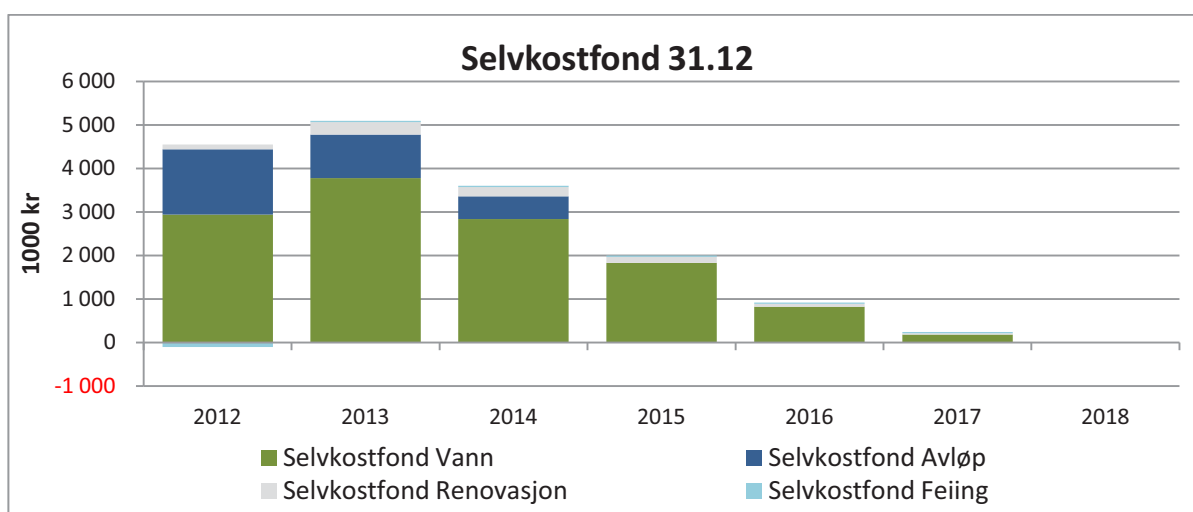
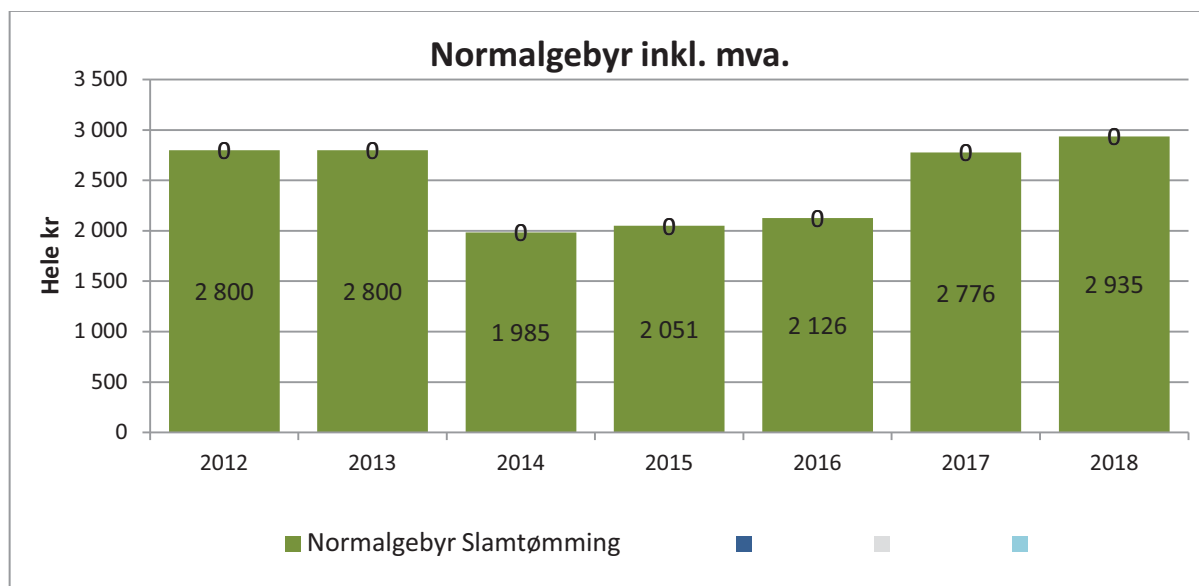
I årene før 2013 er det bygd opp fond innenfor de fleste selvkostområdene, prognosen viser at også 2013 vil være med på å øke fondene. Årsaken til at fondene øker i 2012 og 2013 er gunstigere rentenivå og mer effektiv drift. Vi høster nå gevinsten av det målbeviste arbeidet som har skjedd med blant annet lekkasjesøking, UV-anlegg og fjernovervåkning av vannverkene. Det er færre stopp i vanntilførselen og færre utstedte kokevarsler enn vi hadde for få år siden. Det sikrer inntektene og holder kostnaden nede. Arbeidet med å redusere antall vannverk i kommunen pågår. Alleknjarg vannverk er nedlagt, Polmak øst avvikles i 2014, ledningsnettene er koblet sammen med Lismajávri vannverks ledningsnett. I prognosen for gebyrutviklingen videre er anleggskostnader ved å føre vannledningen fra Lismajávri videre til Vestre- og Østre Seida lagt inn med virkning fra 2017. Hvis dette prosjektet kommer til utførelse vil de totale driftskostnadene reduseres betraktelig.

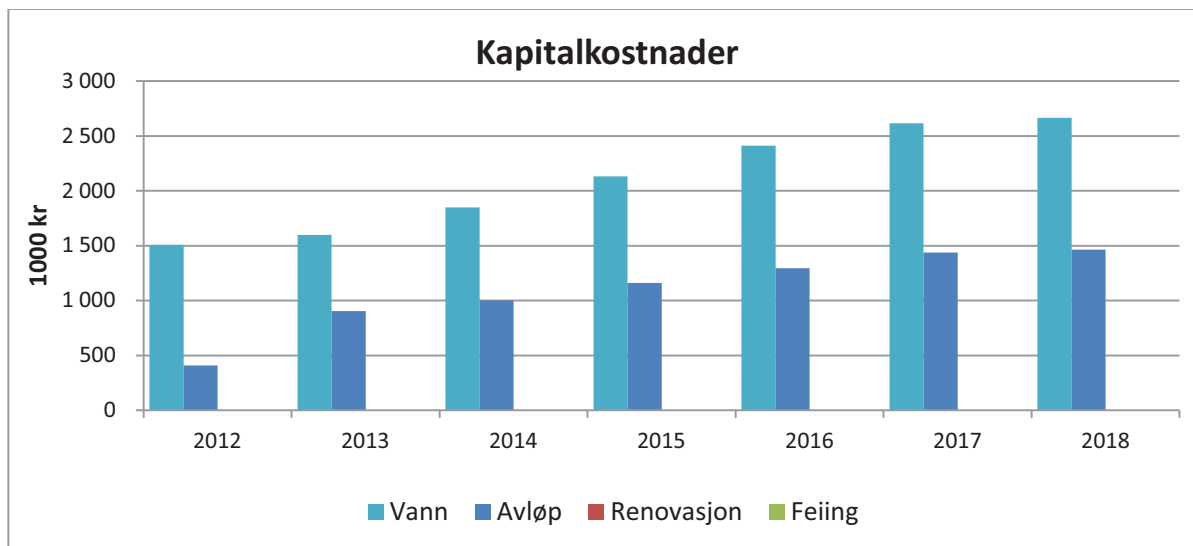
På avløpssiden vil konsekvensene av investeringer slå sterkere ut på gebyrene enn for vannforsyningen ettersom det er færre abonnenter å fordele kostnadene på.

Ved beregning av fremtidige gebyrinntekter er det tatt hensyn til bruk av fond. Som det framgår av grafene nedenfor bygges selvkostfondene ned i årene fram til og med 2017. I takt med nedbygging av fondene øker gebyrene til abonnentene.

I tabells form gir dette følgende utvikling:

Vann	2013	2014	Endring
Driftsinntekter	5 759 135	4 086 119	-29,0 %
Gebyrinntekter	5 619 372	4 080 212	-27,4 %
Normalgebyr inkl. mva. (150 m3 forbruk)	6 409	4 825	-24,7 %
Abonnementsgebyr inkl. mva.	3 373	2 493	-26,1 %
Forbruksgebyr inkl. mva. (kr/m3)	20,24	15,55	-23,2 %
Engangsgebyr inkl. mva.	15 521	15 521	0,0 %

Avløp	2013	2014	Endring
Driftsinntekter	3 143 182	3 148 509	0,2 %
Gebyrinntekter	2 959 182	3 148 509	6,4 %
Normalgebyr inkl. mva. (200 m3 forbruk)	6 283	6 436	2,4 %
Abonnementsgebyr inkl. mva.	2 575	3 366	30,7 %
Forbruksgebyr inkl. mva. (kr/m3)	18,54	15,35	-17,2 %
Engangsgebyr inkl. mva.	15 521	15 521	0,0 %

Renovasjon	2013	2014	Endring
Driftsinntekter	3 714 835	3 505 749	-5,6 %
Gebyrinntekter	3 714 835	3 505 749	-5,6 %
Standard gebyr - Grunngebyr og 240 liter inkl. mva.	3 613	3 374	-6,6 %

Slamtømming	2013	2014	Endring
Driftsinntekter	1 892 213	1 618 445	-14,5 %
Gebyrinntekter	1 892 213	1 618 445	-14,5 %
Slamgebyr, tømming hvert annet år inkl. mva.	1 960	1 629	-16,9 %

Feiing	2013	2014	Endring
Driftsinntekter	565 046	644 915	14,1 %
Gebyrinntekter	565 046	644 915	14,1 %

2.9.5 8070 Brann og ulykkesvern

Beredskapstjenesten i kommunene må forventes å få økt fokus fra statens side. Kompetansekravet til branntjenesten hvor det forutsettes at deltidsmannskapene skal ha vesentlig høyere kompetanse enn i dag. I tillegg har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap foreslått at 110-sentralene i Troms og Finnmark skal slås sammen. Dette forslaget ligger fortsatt uavklart i påvente av en avgjørelse fra Justis- og beredskapsdepartementet. Spørsmålet om departementets påklagede pålegg til de samiske kommunene å etablere og finansiere samiskspråklige operatører på 110-sentralen er utsatt i påvente av beslutning om lokalisering av 110.

Brannvesenet har i dag ansvaret for kommunens oljevernberedskap. Kommunen er med i et interkommunalt samarbeid om slik beredskap og betaler for dette en relativt beskjeden andel. Det nærmeste året vil det være begrensede kostnader med denne tjenesten, men i framtida vil en måtte påregne økte kostnader også her. Det er utplassert oljevernutstyr i alle kommunene i samarbeidet.

2.9.6 8080 Veger og gater

Brøyting av kommunale veier og plasser er delt inn fjorten roder. Kontraktene har tre måneder med fastpris og resten utføres som regningsarbeid. Det er vanskelig å lage et korrekt brøytebudsjett. Ettersom vi har kun tre måneder med fastpris så er snømengden avgjørende for det økonomiske resultatet.

I løpet av de siste årene har kommunen lagt fast dekke på en rekke kommunale veger, det sparer oss for årlige vedlikeholdskostnader som grusing, salting og høvling. Likevel gjenstår det å oppgradere flere veier med fast dekke, i tillegg må noen veier med fast dekke ha vedlikehold for å fjerne setninger, andre skader og generell slitasje.

Statens vegvesen refunderer kostnadene til isveger med kr 175 000 pr år.

Arbeidet for å få overdratt noen av veilysene til Statens vegvesen startet for flere år siden, vi har ennå ikke fått tilbakemelding fra vegvesenet.

Senest 31.12.2018 må gatelysnettet være ombygd slik at all strøm til lysserier med flere enn tre punkter kan måles. Med dagens gatelysnett vil det medføre at vi etablerer 66 målepunkt. Dvs eget skap med styring av lysene og egen måler. I stedet for at kommunen betaler ett fastgebyr for abonnementet, så må vi betale 66 fastgebyr. For å holde driftskostnaden nede må det de nærmeste årene vurderes hva som skal være kommunalt ansvar når det gjelder gatelys.

Investeringen for å bygge om gatelysnettet er i 2012 anslått til om lag kr 2 mill, dette må innarbeides i investeringsbudsjettet for 2017 og 2018.

2.9.7 8095 Havn og havnedrift

Kommunen eier to flytebrygger, en trekai og tre bølgedempere. Flytebryggeplassene leies ut til fiskere og eiere av fritidsbåter. Begge flytebryggene er fullt utleid pr i dag. Havneutvalget har vedtatt at det ikke lenger skal betales tilknytningsgebyr ved første gangs leie, og at dette gebyret skal tilbakebetales til eksisterende leietakere i 2013 og 2014. Konsekvensene vil være lave driftsinntekter i 2014.

2.10 Rammetilskudd, finanser

2.10.1 Frie inntekter

Administrasjonen har brukt KS sin beregningsmodell for å finne nivået på de frie inntektene. Disse samsvarer i det vesentlige med regjeringens anslag for de frie inntektene. Disse inntektene er ført under ansvar 9000.

Det er budsjettert med kr 6,250 mill i utbytte fra Varanger kraft under ansvar 9030 Renter og avkastning.

2.10.2 Lånegjeld og rentenivå

Kommunens lånegjeld er ved utgangen av 2013 beregnet til rundt 286 mill, eller om lag 98 000 per innbygger. I tillegg har kommunen en del husbanklån til videre utlån.

Renteutgifter er budsjettert under ansvar 9030 med et gjennomsnittlig rentenivå på 2,5 %. Rentene for 2013 er anslått til 8 millioner kroner. Det er en nedgang på kr 542 000 fra 2013.

Avdragsutgiftene er budsjettert under ansvar 9040. De er økt med 5,2 mill til 13,3 mill. Det var budsjettert med avdragsutsettelse i 2013. Det vil ikke være mulig med avdragsutsettelse i 2014.

Virkningen av endret rentenivå kan beregnes slik: En økning på 0,5 % i gjennomsnittlig rentenivå vil øke renteutgiftene med $0,5 \% \times 286$ millioner kroner = kr 1 430 000. Kommunen er svært utsatt for eventuelle renteøkninger.

2.10.3 Låneopptak og tilbakebetaling av lån

Kommuner kan i henhold til kommuneloven ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. Det kan også tas opp lån for å konvertere eldre lånegjeld og for å innfri garantiansvar. Det kan ikke tas opp lån til drift.

Det finansielle ansvarsprinsipp innebærer at de som drar nytte av et kommunalt tjenestetilbud også bør ta belastningen (kostnaden) knyttet til tilbudet. Investeringer gir et positivt bidrag til det kommunale tjenestetilbudet over en lengre periode. Finansieringen av investeringer bør gjenspeile dette ved at kapitalkostnader fordeles over levetiden til eiendelen. Kommunen kan bruke lånefinansiering som et instrument til å fordele betalingen for en investering over tid. Låneavdrag og levetid på investeringene ses da i sammenheng.

Hvordan kommunene skal avdra slik lånegjeld er regulert i kommuneloven. Reglene om avdrag på lån er her knyttet til kommunens samlede lånegjeld og ikke til et enkelt lån.

Kommuneloven § 50 nr. 7 fastsetter at kommunenes samlede lånegjeld skal avdras med like årlig avdrag. Det er videre fastsatt at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Hovedprinsippet for reglene om minimumsavdrag er at gjelden som minimum skal nedbetales i takt med kapitalslitet.

Fylkesmennene anbefaler ofte kommunene å bruke 4 prosent av netto lånegjeld (brutto langsiktig lånegjeld fratrukket formidlingslån og pensjon) som et minimumsnivå for årlige avdrag. En annen metode er den forenklet metode for beregning av minimumsavdrag:

<u>Avskrivninger</u>	x	Netto lånegjeld
Anleggsverdi		

I den forenklete metode tas pensjonen ut som anleggsmiddel og gjeld. Kommunen kan som hovedregel ikke låne penger til pensjonsutgifter.

Ved å legge seg på minimumsavdrag, reduserer kommunen egenkapitalandelen for anleggsmidlene og gjeldsandel øker i forhold verdien på anleggsmidlene.

2.10.4 Eiendomsskatt

Det er seks alternativer for hvilke eiendommer det kan innføres eiendomsskatt for:

1. Faste eiendommer uavhengig av beliggenhet
2. Faste eiendommer i tettbygd strøk
3. Verk, bruk og oppdrettsanlegg i hele kommunen
4. Verk, bruk og oppdrettsanlegg og annen næringseiendom i hele kommunen
5. Faste eiendommer i tettbygd strøk samt verk, bruk og oppdrettsanlegg i hele kommunen
6. Faste eiendommer i tettbygd strøk samt verk, bruk og oppdrettsanlegg og næringseiendom i hele kommunen

Skattesatsene kan være mellom 2 og 7 promille, og kan også bestemmes med desimaler. For gårdsbruk og skogbruk er maksimalsatsen 4 promille.

Eiendomsskatten kan økes til inntil 4 ‰ det kommende året. Bunnfradraget kan økes. Dette kan kombineres med en økning i skattesatsen. Bunnfradraget kan ikke fjernes samtidig som skattesatsen økes.

Statistikk type skatteeiendom - verdier i hele 1000						
Type skatteeiendom	Ant.avtaler	Sum boenh.	Sum takst	Sum bunnfr.	Sum grunnlag	Sum skatt
57 Næring/Annet	63	8	173 403	2 400	171 003	342
51 Bolig/fritid, inntil 500	619	467	105 458	140 100	11 269	23
53 Verk og bruk, 1 gang i året	4	0	6 622	0	6 622	13
50 Andre bygg (ikke næring)	1	1	1 359	300	1 059	2
50 Bolig	1 899	1 265	875 043	379 500	541 633	1 083
59 Næring/Annet 1, gang pr år	62	0	19 155	0	19 155	38
50 Bolig/57 Næring	129	22	46 457	6 600	39 985	80
54 Verk og bruk, 2 gang pr år	4	0	256 709	0	256 709	513
50 Landbruk	729	290	143 699	87 000	63 859	128
Veggrunn	16	0	0	0	0	0
52 Bolig/fritid, 2 gang pr år	68	69	29 751	20 700	10 728	21
Sum	3 594	2 122	1 657 656	636 600	1 122 022	2 244

Effekten av endringer i promillesats og bunnfradrag

Bunnfradrag	Skatt 2‰	Skatt 2,5‰	Skatt 3‰	Skatt 3,5‰	Skatt 4‰	Skatt 4,5‰	Skatt 5‰	Skatt 5,5‰	Skatt 6‰	Skatt 6,5‰	Skatt 7‰
-	3 240	4 050	4 860	5 670	6 480	7 290	8 100	8 911	9 721	10 531	11 341
50	3 067	3 834	4 601	5 368	6 134	6 901	7 668	8 435	9 202	9 968	10 735
100	2 894	3 618	4 341	5 065	5 789	6 512	7 236	7 959	8 683	9 406	10 130
150	2 722	3 403	4 083	4 764	5 444	6 125	6 805	7 486	8 166	8 847	9 528
200	2 552	3 190	3 828	4 466	5 104	5 742	6 380	7 018	7 656	8 294	8 932
250	2 387	2 983	3 580	4 176	4 773	5 370	5 966	6 563	7 160	7 756	8 353
300	2 234	2 793	3 351	3 910	4 468	5 027	5 585	6 144	6 702	7 261	7 819
350	2 093	2 616	3 139	3 662	4 185	4 708	5 231	5 754	6 278	6 801	7 324
400	1 961	2 452	2 942	3 432	3 923	4 413	4 903	5 394	5 884	6 374	6 865
450	1 842	2 303	2 764	3 224	3 685	4 145	4 606	5 067	5 527	5 988	6 448
500	1 737	2 171	2 605	3 039	3 473	3 907	4 342	4 776	5 210	5 644	6 078
550	1 644	2 055	2 466	2 877	3 288	3 699	4 110	4 521	4 932	5 343	5 754
600	1 561	1 951	2 342	2 732	3 122	3 512	3 903	4 293	4 683	5 073	5 464
	Gult felt	Markerer budsjetttert nivå				Blått felt	Markerer endringsforslag				

Tabellen viser samlet endring i kommunens inntekter med varierende skattesats og bunnfradrag.

Vedtatt nivå på 2 ‰ og 300 000 i bunnfradrag er markert med gult. Eksempelvis vil en økning i bunnfradrag fra kr 300 000 til kr 500 000 gi kr 1 737 000 i skatteinntekter. De blå feltene markerer foreslåtte endringer i skattenivået.

2.10.5 Oversikt over fond og avsetninger

Oversikt over fond og ubrukte lånemidler, uttrekk er gjort per november 2013.

Tekst og nr	Sum
2510801180 Velferdsutvalg	-66 893,31
2510801210 Kompetansemidler skole	-484 157,00
2510801217 Samarbeid over grensen, Sirma skole	-68 139,20
2510801245 Kompetanseheving i barnehagen	-42 690,00
2510801256 Prosjektmidler FEIDE	-75 000,00
2510801260 Etterutdanningsmidler fra Fylkesmannen 2012	-20 850,00
2510801261 Nordområdesamarbeid Sirma - Utsjok	-215 000,00
2510801262 Suomi-Norja Kielikylpy 2012	-70 000,00
2510801263 Skjønnsmidler samisk 2012	-230 756,00
2510801264 Ny giv 2012	-56 932,00
2510801265 Aktivitetsmidler finskelever	-8 000,00
2510801266 Tilrettelegging 202	-390 000,00
2510801270 Etterutdanning lærere ØFK 260	-58 650,44
2510801271 Kulturskoleprosjekt ØFK 261	-109 109,20
2510801272 RSK-midler ØFK 262	-245 403,33
2510801273 Assistentopplæring barnehage ØFK 263	-201 796,29
2510801274 Skjønnsmidler koordinering 2011 ØFK	-47 036,85
2510801281 Samegielgiellaleaira RG 046/12 2012	-75 000,00
2510801282 Deatnu ja luossabivdu RG 038/12	-100 000,00
2510801300 Studentrefusjon	-146 705,65
2510801400 Lindrende behandling ved livets slutt	-62 631,39
2510801403 Videreutdanning psykiatri, tilskudd Fylkesmannen	-216 950,00
2510801404 Stipend til helsefagarbeiderutdanningen PLO	-15 000,00
2510801440 Dagaktivitetstilbud 4040	-277 832,10
2510801502 Adferdssenter - hjelpetjenesten	-4 500,00
2510801503 Forebyggende rus/psykiatri. hjelpetjene	-120 000,00
2510801600 Nærings- omstillingsfond	-3 777 667,43
2510801607 Kraftfond til tiltak i austertana	-471 189,35
2510801608 Viltfond	-249 895,41
2510801614 Opphjelpe av fisk i Julaelva	-236 994,00
2510801615 Snowboard anlegg	-19 705,00
2510801662 Den kulturelle spaserstokken	-113 587,95
2510801700 Boligtilskudd til tilpasning	-187 575,57
2510801701 Boligtilskudd til etablering	-327 200,00
2510801820 Selvkostfond vanddistribusjon	-2 947 280,37
2510801830 Selvkostfond avløp	-1 500 708,00
2510801835 Selvkostfond slam	-1 792 497,00
2510801840 Selvkostfond renovasjon	-109 139,00
2510801880 Vei til Tanahus	-50 000,00
Sum Bundne driftsfond	-15 192 471,84
2530801600 Ubundet investeringsfond	-2 060 961,61
2530801610 Elveforebygging Austertana	-187 500,00
Sum Ubundne investeringsfond	-2 248 461,61
2550801900 Ekstra ordinært innfridd forvaltningslån	-515 477,38
2550801901 Innfridd forvaltningslån	-585 063,19
2550801910 Havneutvalget tilskudd satt av 2012	-765 535,66
Sum Bundne investeringsfond	-1 866 076,23
2560801180 Jubileum ansatte avsatt 2012	-100 000,00

2560801181 Videreutdanning ledere avsatt i 2012	-25 000,00
2560801182 Prosjekt Go fot	-200 000,00
2560801600 Bygdesekretær. KST 4/2010	-258 650,00
2560801610 Ungdomsråd. KST 4/2010	-50 000,00
2560801620 Spillemidler til e.o nedbetaling av lån	-252 000,00
2560801640 Utmarksplan, avsatt 2011	-195 546,40
2560801660 Joddu	-171 900,00
2560801710 Polmak skolebygg - Avsatt ubrukt i 2011	-90 000,00
2560801800 Barmarkstraseer, avsatt 2011	-23 000,00
2560801860 Formannskapetets disposisjon	-200 000,00
2560801900 Disposisjonsfond	-5 090 055,12
2560801901 Primærnæringsfond	1 030 161,88
2560801905 Frie midler hovedutvalg, Kst 95/12	-226 000,00
2560801930 Ultralydapparat, avsatt budsjett 2012	-150 000,00
2560801940 Anleggsbidrag utbedring/utbygging fiber og mobilnett	-1 000 000,00
2560801950 Tospråklige prosjektmidler	-305 000,00
256 Disposisjonsfond	-7 306 989,64

2910000800 Ubrukte lånemidler (Lånemodul)	2 000 000,00
2910001100 Ubrukte lånemidler	33 338 671,58
2910001172 Pu boliger overført fra 2012	250 000,00
2910001800 Startlån	-721 000,00
29100 Memoriakonto for ubrukte lånemidler	34 867 671,58

2.10.6 Lønnsvekst og pensjon

Lønnsvekst etter sentrale og lokale forhandlinger er budsjettert under ansvar 9050 med til sammen 4,6 mill eksl pensjonsutgifter. Det er 121 mill i lønn eksl feriepenges, pensjon, lønnsvekst og tillegg i konsekvensjustert budsjett.

I konsekvensjustert budsjett er ikke årets lokale forhandlinger til lederlønn tatt med, men tatt hensyn til under ansvar 9050. Dette er for å sikre at det avsettes midler til lokal lønnsvekst. De lokale forhandlingene pågår samtidig med budsjettprosessen og det er fort gjort å glemme å legge inn alle lokale tillegg.

Pensjonsutgiftene øker svært mye kommende år. Følgende satser for arbeidsgivers andel er lagt inn i lønnsbudsjettet per 4. oktober:

KLP, sykepleierordninga	20,95 %
STP, pedagogisk personale	12,25 %
KLP, fellesordninga	20,00%
KLP, folkevalgtordninga	39,95%

Beregninger utført i oktober indikerer en økning i pensjonsutgiftene på 6,1 mill i forhold til opprinnelig budsjett for 2012.

Premieavviket er videreført med 5,4 mill under ansvar 1820.

2.10.7 Avsatt til senere fordeling

Under ansvar 9050 er det avsatt 466 000 til FSKs disposisjon, og 150 000 til ordførers disposisjon, en videreføring av tidligere års nivå.

2.10.8 Momskompensasjon

Dagens momsordning i driftsbudsjettet er innarbeidet i de enkelte avdelingenes drift, og framkommer ikke som en samlet overføring. Fra 2014 skal momskompensasjonen fra investeringer i sin helhet inn i investeringsregnskapet.

2.10.9 Tospråklighetsmidler

Språkmidlene fra Sametinget er antatt å være på samme nivå som foregående år, kr 5 129 000. Denne posten er ført under ansvar 9011.

Kommunens språkplan er under rullering, og vil bli fremlagt for OKU. Språkplanen vil danne grunnlag for kommunens bruk av tospråklighetsmidler.

3 Forslag til driftsbudsjett

For detaljer vises det til dokumentene som kan lastes ned fra kommunens hjemmeside.

	2014	2015	2016	2017
--	------	------	------	------

Over-/underskudd konsekvensj. budsjett	9 887 954	9 532 954	10 102 954	10 752 954
Sum alle valgte tiltak	-12 154 718	-16 562 922	-19 514 372	-21 114 372
Over-/underskudd budsjettversjon	-1 230 429	-3 766 826	-3 160 162	-3 673 054

Valgte tiltak

Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	1 036 335	3 263 142	6 251 256	6 688 364
Rådmannens forslag til investeringer	1 036 335	3 263 142	6 251 256	6 688 364

Usorterte tiltak	-12 154 718	-16 562 922	-19 514 372	-21 114 372
1000: Reduserte politiske godtgjørelser m.m	-344 000	-344 000	-344 000	-344 000
1100: Reduksjon Kirkelig fellesråd	-100 000	-150 000	-150 000	-150 000
1200: Reduksjon i forbruk av kontormateriell og porto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
1210: Redusere IT-konsulentstilling	-495 000	-495 000	-495 000	-495 000
1210: Ny arkiv og lagringsstandard for Pleie, omsorg, sosial og	75 000	50 000	50 000	50 000
1230: Reduksjon antall språkkonsulenter	-480 000	-480 000	-480 000	-480 000
1230: Reduksjon i overføring Tana samiske språksenter	-213 800	-213 800	-213 800	-213 800
1240: Studiesenter - reduksjon av drift	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
1250: Bibliotek vedlikehold av utstyrslager	30 000	30 000	30 000	30 000
1260: Landbruksvikar/Møtesekretær for dispensasjonsutvalget	-234 580	-234 580	-234 580	-234 580
1600: Økonomikonsulent	-504 000	-504 000	-504 000	-504 000
1800: Annonseutgifter	-50 000	0	0	0
1800: Reduksjon støtte treningssenter	-60 000	0	0	0
2100: Bortfall av lærerstipend	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
2100: Felleskapitlet - Bortfall tospråklighetspedagog	-604 468	-604 468	-604 468	-604 468
2100: Felleskapitlet - Bortfall fellespott valgfabg	-435 382	-435 382	-435 382	-435 382
2100: Fellesutgifter skole	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
2110: Austertana - Bortfall av morsmålsundervisning	-60 615	-130 210	-130 210	-130 210
2110: Austertana - Felles morsmålsoppl. med Seida	-43 778	0	0	0
2110: Austertana - Reduksjon 20 % assistentressurs H14	-40 800	-96 000	-96 000	-96 000
2120: Bofsa bhg - Reduksjon 1 stilling	-168 000	-384 000	-384 000	-384 000
2130: Seida - Bortfall av halv lærerstilling vårhalvåret	-113 373	-113 373	-113 373	-113 373
2130: Seida - Reduksjon lærerstillinger høsten 2014	-654 418	-1 418 840	-1 418 840	-1 418 840
2130: Seida - Bortfall av miljøarbeiderstilling	-508 408	-508 408	-508 408	-508 408

2130: Seida - Bortfall av morsmålsundervisning H 2014	-37 043	-81 943	-81 943	-81 943
22xx: Felles ungdomstrinn	0	-729 625	-1 650 075	-1 650 075
2460: Tana bru bhg - Bortfall av spesialpedagogstilling	-246 000	-246 000	-246 000	-246 000
2460: Tana bru bhg - Bortfall ekstra assistentressurser	-470 400	-470 400	-470 400	-470 400
3000: Reduksjon av diverse lønnsposter ved legesenteret	-312 000	-312 000	-312 000	-312 000
3000: Reduksjon i diverse driftskostnader	-501 000	-501 000	-501 000	-501 000
4000: Felles PLO - Reduksjon kurs/opplæring for ansatte	-181 000	0	0	0
4000: Felles PLO - Videokonferansestudio Tana helsesenter	30 000	30 000	30 000	30 000
4020: Polmak - Styrking av bemanning 80% stilling	101 400	0	0	0
4030: Sykehjemmet -reduksjon kurs / opplæring ansatte	-29 000	0	0	0
4030: Sykehjemmet : lisenskostnader datamaskiner	15 000	15 000	15 000	15 000
4030: Sykehjemmet- styrking av bemanning , helg	212 400	212 400	212 400	212 400
4040: Hjemmetjenestene - Bevegelses-, syns/hørselskontakt	-117 600	-117 600	-117 600	-117 600
4040: Hjemmetjenestene - Omgjøring av aktivtør 50% stilling	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
4040: Hjemmetjenestene- Reduksjon ledsagerkontakt	-98 880	-98 880	-98 880	-98 880
4040: Hjemmetjenestene- Reduksjon transport brukere	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
4040: Hjemmetjenestene-Reduksjon kurs/ opplæring ansatte	-55 000	0	0	0
4060: Omsorgsboligene- Reduksjon kurs / opplæring ansatte	-30 000	0	0	0
5000: Hjelpetjenesten - merkantilstilling	-58 224	-349 344	-349 344	-349 344
5030: Reduksjon Kjøp fra staten	-70 000	0	0	0
5030: Reduksjon utgiftsdekning fosterhjem	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
5060: Botjenesten - justering turnus	-96 000	-96 000	-96 000	-96 000
5xxx: Bosetting av flyktninger	-625 000	-2 095 000	-1 860 000	-2 860 000
6010: MLU: Verdiskaping av lokal mat	55 000	0	0	0
6050: Geodataplan Sparetiltak	-150 000	0	0	0
6050: Geovekst Sparetiltak	-150 000	0	0	0
6100: Kultur og ledelse. Vakant stilling 50%	-204 000	-204 000	-204 000	-204 000
7020: Lyddemping i klasserom i Sirma	20 000	0	0	0
7030: Reduksjon av vaktmesterstilling	-378 469	-366 469	-366 469	-366 469
8000: Ikke ansettelse av arbeidsleder	-260 280	0	0	0
8080: Redusert veivedlikehold	-50 000	-120 000	-120 000	-120 000
9000: Økt eiendomsskatt	-1 117 000	-2 234 000	-3 900 000	-3 900 000
9050: Reduksjon i disponible midler	-366 000	-366 000	-366 000	-366 000
9050: Redusert anslag på lønnsveksten	-840 000	-840 000	-840 000	-840 000
xxxx: Kutt i administrasjon og støttefunksjoner	-180 000	-600 000	-1 200 000	-1 800 000

Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen

Usorterte tiltak				
1100: Fellsrådet - barne- og ungdomsklubb	60 000	0	0	0

1100: Fellsrådet - full prisvekst	83 000	83 000	83 000	83 000
1230: Pris - samisk språk og kultur	10 000	10 000	10 000	10 000
1230: To-språklighetsmidler	100 000	100 000	100 000	100 000
1250: Bibliotek - Oppsigelse av biblioteksbusstjenesten	0	0	-170 000	-170 000
2400: Felleskap. barnehager - Barnehagekonsulent	529 200	529 200	529 200	529 200
3000: Helse - opprette ergoterapeut-stilling	523 000	523 000	523 000	0
4030: Sykehjemmet:- inventar og utstyr	40 000	0	0	0
4040: Hjemmetjenestene - Lindrende behandling	210 000	210 000	210 000	210 000
4040: Hjemmetjenestene - Multidose	200 000	100 000	100 000	100 000
4040: Hjemmetjenestene- Reduksjon tjenestebil	-36 000	-36 000	-36 000	-36 000
6010: Forhøyet serviceavgift IFU	200 000	200 000	200 000	200 000
6050: Arealplanlegging. Personekvivalentberegninger	75 000	0	0	0
6100: Egenandel folkehelsearbeid	200 000	0	0	0
6120: Samisk teater. Sparetiltak / Nedleggelse	-570 290	-570 290	-570 290	-570 290
6310: Tanabru fritidsklubb Nedleggelse	-404 284	-404 284	-404 284	-404 284
7010: Reduksjon av husleiepris for omsorgssenteret med 10 kr/kvm	152 000	203 000	203 000	203 000
7010: Reduksjon i husleiepris for omsorgssenteret med 20 kr/kvm	304 000	405 000	405 000	405 000
9000: Økt eiendomsskatt til 3 promille	-1 117 000	-1 117 000	-1 117 000	-1 117 000

4 Forslag til investeringsbudsjett

I rådmannens investeringsforslag er det foreslått store investeringer som utløser en markert økning i rente- og avdragsutgiftene de kommende årene. De største investeringene er knyttet til strukturelle endringer, noe som forsværer investeringsnivået.

Leseren bør merke seg at momskompensasjonen fra investeringsforslaget er med på å saldere driftsbudsjettet det neste året. For nærmere omtale av prosjektene vises rapportene "Investerings tiltak som er valgt i rådmannens budsjettforslag" og "Alle investeringstiltak" som kan lastes ned fra hjemmesiden.

4.1.1 Nye heldøgns omsorgsboliger – påbegynt i 2012

Ferdigstillelse av igangsatt prosjekt.

4.1.2 Oppgradering Tana rådhus

Ferdigstillelse av igangsatt prosjekt.

4.1.3 Fremtidige skolelokaler for Seida og fremtidig basseng

Bygningsmassen ved Seida skole er i en så dårlig forfatning at vi er nødt til å gjøre noe. Det er mange problemer som må løses på kort og lang sikt; lærerlokalene er kalde, ungdomstrinnet er gammelt, kaldt og mangler ventilasjon, svømmebassenget, gymsalen og garderobene er gamle og vil ha behov for omfattende renovering i fremtiden, det mangler universell utforming i mellomtrinnet og til basseng og gymsal. Dersom vi ikke beslutter å investere i bedre lokaler er det sannsynlig at vi får driftsstans og dagbøter.

Kommunestyret inviteres til å fatte vedtak i to saker;

- * Hvor skal elevene ved Seida skole være?
- * Hvor skal kommunens bassengdrift være?

Det innebærer at følgende kombinasjoner er mulige:

Alternativ	Skole	Basseng
T0	Ny skole ved flerbrukshallen	Videreføre Seida
T1	Ny skole ved flerbrukshallen	Nytt basseng
S0	Videreutvikle Seida skole	Videreføre Seida
S1	Videreutvikle Seida skole	Nytt basseng

Alternativ S1 er ikke kommentert videre, da det anses å være det minst realistiske av alle.

I forslag til investeringsbudsjett er det foreslått at det bygges en ny skole ved flerbrukshallen til erstatning for Seida skole. Det foreslås av økonomiske grunner å videreføre bassengdrifta i Seida ved at mellomtrinnet, gymsalen, sløydalen og bassenget seksjoneres til en selvstendig enhet. Det tilsvarer alternativ T0.

Dersom man vedtar å bygge nytt basseng og skole, vil det bli vurdert å lyse ut to separate entrepriser for hhv skole og basseng.

4.1.4 Ny skole ved flerbrukshallen eller videreutvikle Seida skole

1. SEIDA SKOLE

Seida skole ble bygget i 1951, og er siden påbygd for svømmebasseng i 1970.

Deler av bygningsmassen er i ettertid renoverert i flere omganger.

1.1 Eksisterende bygg og renoveringer

Fløy A – Annekset, 611 m² BTA

Bygget er i en etasje, og inneholder stort sett klasserom.

Bygningen benyttes i dag av småtrinnet. Bygget er i bra stand og renoverert på 90-tallet.

Fløy B- Svømmebasseng, gymsal m.m., 1934 m² BTA

Fløya er delvis renoverert med nye klasserom, nytt ventilasjonsanlegg for denne delen og utbedringer av renseanlegget til bassenget. Gymsal og sløydssal er ikke renoverert. Bygget er i flere etasjer med bl.a. mellomplan. Tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming. Gjelder bl.a. tilgang til basseng, garderober og gymsal.

Fløy C – Midtfløya, 897 m² BTA

Bygningsdelen er i 2 etasjer med delvis kjeller. Bygget som inneholder stort sett klasserom for ungdomstrinnet, er i svært dårlig forfatning. Skolekjøkken og naturfagrom er delvis renoverert, men uten ventilasjonsanlegg.

Tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming.

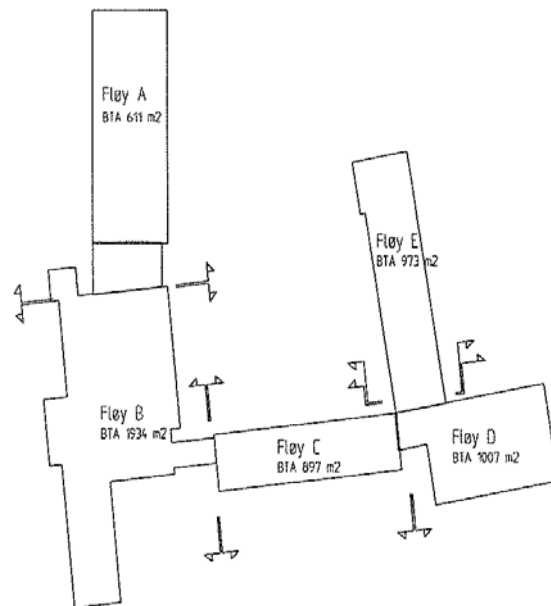
Fløy D – Internat fellesrom, 1007 m² BTA

Bygningsdelen består av 1 etasje med loft og kjeller. Denne delen av bygget er fra opprinnelsen og i dårlig forfatning. Inneholder bl.a. peisestue og eldre kjøkken.

Tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming.

Fløy E – Administrasjon, 973 m² BTA

Bygningsdelen inneholder kontorer og lærerrom. Bygget er delvis renoverert, og i 2 etasjer med delvis kjeller. I deler av kjelleren er det felles teknisk rom for hele bygningsmassen. Tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming.

Brutto areal er fordelt over 3 etasjer på 5 422 m².
Oppvarmet areal er 4 518 m².

1.2 Oppgradering og nybygg av Seida skole

Det er tidligere utarbeidet skisseprosjekt for Seida skole. I skisseprosjektet er det lagt til grunne at fløy E rives og bygges opp med felles ungdomstrinn og personalavdeling. Fløy D renoveres, og det legges opp til heis for denne delen av bygningskomplekset. Fløy C og B er ikke medtatt i skisseprosjektet.

I skisseprosjektet var det lagt til grunne et utbyggingsareal inkl. oppgradering på 1580 m². I etterkant har vi mottatt arkitektens skisser på ombyggingen som omfatter riving av fløy E og oppgradering av fløy D med nytt tilbygg. Dette fører til rivekostnader av fløy E på kr 4 000 000 eks mva og nytt tilbygg E inkl oppgradering av fløy D på kr 30 000 000 eks mva. Totalt kr 34 000 000 eks mva.

I tillegg må det etableres midlertidige kontorer under utbyggingen til administrasjonen. Leie av kontorbrakkerigg i utbyggingsperioden på ca 1,5 år beløper seg til kr 480 000 eks mva.

Ettersom det er planlagt at eksisterende skolekjøkken og naturfagrom i fløy C skal benyttes, må disse rommene oppgraderes med bl.a. ventilasjon. Gangarealer må isoleres og vinduer skiftes. Andre rom i denne fløya er kun planlagt benyttet som lagerrom og trenger av denne årsak ingen nevneverdig renovering. Delvis oppgradering av fløy C er kostnadsberegnet til 1 000 000 eks mva.

Dersom bassenget i Seida skal videreføres når en ny skole står ferdig, må bassenget og klasserommene i denne fløya ombygges og seksjoneres med egen oppvarming og ventilasjon. For å tilfredsstille kravene til universell utforming, må det etableres heis for adkomst til basseng, garderober og tilgang til klasserom i 2. etg. Eksisterende varmeanlegg ombygges. Kostnadene for oppgradering av denne fløya er kostnadsberegnet til ca kr 5 000 000 eks. mva. Det gis inntil 200 000 i spillemidler for nytt inngangsparti til basseng.

Totalkostnadene for utbyggingen av skolen i Seida utgjør etter dette ca kr 40 482 000 eks. mva.

1.3 Driftskostnader for Seida skole

Selv om skolen etter utbyggingen blir rehabilitert til en teknisk standard tilsvarende TEK 10, oppnås ikke målet om en tilfredsstillende planløsning tilpasset dagens undervisningsform.

Bygget er uhensiktsmessig utformet med mange plan/ mellomplan, samt store arealer med lange og smale korridorer. Dette innebærer bl.a. store energikostnader og store ressurser til renhold og vedlikehold. I 2012 var det bl.a. 3,3 renholdsstillinger og 2 vaktmestere tilknyttet skolen. Energikostnadene i 2012 utgjorde alene kr 813 000 (strøm og olje).

Dersom bassenget skal driftes i Seida etter at ny skole står ferdig, må det foruten rene energikostnader påregnes noen driftskostnader til renhold og vaktmestertjenester. Til sammen er dette beregnet til kr 450 000 / år. I tillegg kommer skoleskyss.

2. NY SKOLE I TANA BRU

2.1 Elevtall

Ved etablering av en ny skole i Tana bru, må det påregnes at det vil være noen elever fra andre "nærliggende" skoler som vil flytte over til den nye skolen. Dette kan for eksempel være elever fra området i Masjok som går på Boftsa skole, samt elever fra Montessoriskolen. Det må videre planlegges for at det etter hvert bosettes flere flyktninger i Tana bru. Av denne årsak er det tatt høyde for en økning av dagens elevtall i Seida fra 131 elever til 150 elever.

2.2 Plassering

Prosjektgruppa har sett på ulike løsninger med utbygging av ny 1-10 skole i Tana bru som erstatning for Seida skole. I samråd med arkitektfirmaet er den gunstigste løsningen å legge ny skole som tilbygg til eksisterende flerbrukshall. En vil da oppnå arealmessige besparelser pga. sambruk/ bedre kapasitetsutnyttelse og forbedring av eksisterende lagerrom m.m. til hallen. Pga. avstanden til sameskolen, vil en slik løsning også være arealbesparende for utearealet. Plasseringen er ikke til hinder for en evt. senere utvidelse av sameskolen. Samisk språkmiljø vil også bli ivaretatt ettersom planlagte lekeområder legges nord for flerbrukshallen/skolen. Det gis også tilskudd til lager for idrettsutstyr og møterom i forbindelse med hallen.

2.3 Kostnader

Det er utarbeidet komplett skisseprosjekt med kostnadsoverslag. Utbyggingskostnader og FDV kostnader følger vedlagt i egen tabellskjema. Kostnadene for ny skole er beregnet ut fra brutto areal på 2 600 m² over to etasjer. Ny skole inkl. parkeringsplasser og lekeområder er beregnet til 70 mill eks mva.

I skisseprosjektet er det også tatt hensyn til plassering av innendørs svømmeanlegg på til sammen 1 350 m² BTA med et treningsbasseng på 25,0 x 12,5 m. I arealet inngår garderober og

øvrigt rom i henhold til kravene for slike anlegg. Kostnadene for anlegget er beregnet til 47 250 000 eks mva.

Det kan ytes tilskudd inntil 15 000 000 til slike anlegg, dette beløpet kommer til fradrag. Evt. leieinntekter er ikke tatt med i kostnadskalkylen. Årlige energikostnader til et slikt anlegg utgjør ca 400 000 eks mva.

3. KALKYLE

Byggekostnadene for alle alternativer bygger på kostnadskalkyler fra Holte prosjekter, og er justert for lokale forhold. I tillegg er kostnadene vurdert opp mot kostnader for tilsvarende prosjekter i sammenlignbare kommuner.

Drifts- og vedlikeholdskostnadene bygger på faktiske kostnader fra Seida skole. Dette er vurdert opp mot ny skole og faktiske kostnader for noen nye skoler og svømmehaller.

Følgende arealer legges til grunn:

1. Seida skole	5 422 m ² BTA	4 518 m ² BRA
2. Ny skole i Tana bru	2 600 m ² BTA	2 460 m ² BRA

1. BYGGEKOSTNADER

<u>ALT S: SEIDA SKOLE</u>			sum eks	sum inkl.
	Areal	kr/m ²	mva	mva
1.1 Tilbygg felles ungdomstr./adm. inkl. riving Fløy D/E	1 580	21 520	34 001 600	42 502 000
1.2 Leie av kontorbrakkerigg under utbyggingen (1,5 år)	300	1 600	480 000	600 000
1.3 Delvis oppgradering eksist. ungdomstrinn C	250	4 000	1 000 000	1 250 000
1.4 Oppgradering fløy B, basseng, heis, garderober m.m.			5 000 000	6 250 000
1.5 Tilskudd spillemidler, nytt inngangsparti			-	-200 000
	sum		40 481 600	50 402 000

<u>NY SKOLE TANA BRU</u>			Sum eks	sum inkl.
	Areal	kr/m ²	mva	mva
1 Tilbygg til flerbrukshallen, jf. skisseprosjekt	2 460	27 642	68 000 000	85 000 000
3 Uteområde, lekeplasser, parkeringsplasser, vei m.m.			2 000 000	2 500 000
	sum		70 000 000	87 500 000

<u>INNENDØRS SVØMMEANLEGG</u>				
1 Svømmeanlegg m/ treningsbasseng 25x12,5m	1 350	35 000	47 250 000	59 062 500
			-15 000	
2 Tilskudd spillemidler			000	-15 000 000
	sum		32 250 000	44 062 500

2. FORVALTNING, DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSKOSTNADER (FDV)

		Tana bru	Seida pris	Kostnad	Kostnad
Post	Benevnelse	pris /m ²	/m ²	Tana bru	Seida
2	Forvaltning (avgifter, forsikringer)	25,25	25,25	65 650	136 906
31	Løpende drift (vaktmester, kontroll, tilsyn m.m.)	176,00	176,00	457 600	954 272
32	Renhold (vaskeposter, renholdsprodukter m.m.)	300,00	300,00	780 000	1 626 600

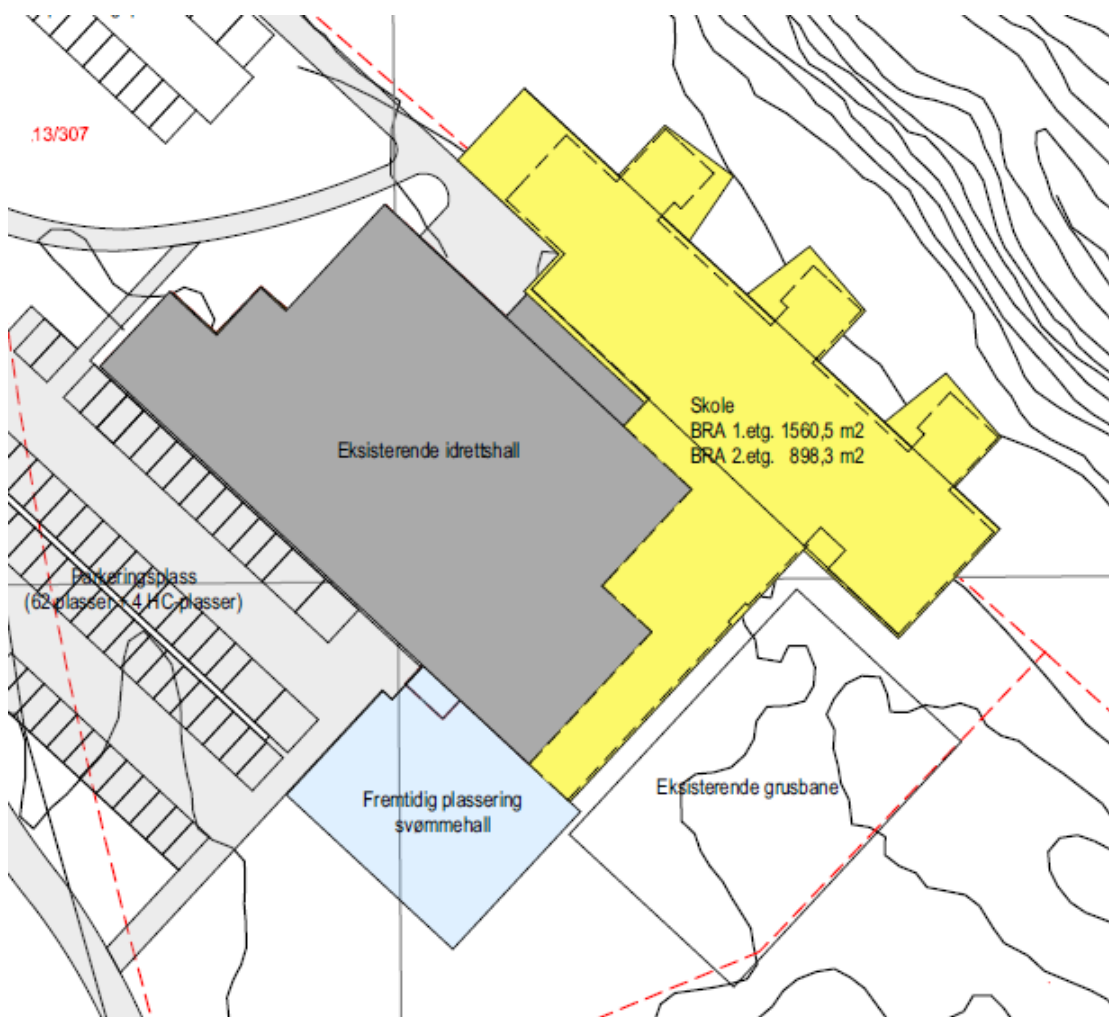
	Energi (oppvarming, ventilasjon, kjøling, belysning)	150,00	150,00	390 000	813 300
33					
41	Planlagt vedlikehold (periodisk vedlikehold)	70,00	70,00	182 000	379 540
42	Utskiftinger i vedlikehold	50,00	50,00	130 000	271 100
				Sum FDV kostn/år	
				2 005 250	4 181 718

Differanse i driftskostnader pr. år

kr **2 176 468**

3. SKISSER AV DEN NYE SKOLEN

Alle tegninger og skolens skisseprosjekt er lagt ut på kommunens hjemmeside sammen med øvrige vedlegg til budsjettet.

Rådmannens forslag til investeringer:

For detaljer vises det til dokumenter som kan lastes ned fra kommunens hjemmeside.

	2014	2015	2016	2017
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum investeringer fra nye tiltak	55 657 500	63 842 500	6 195 000	7 393 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum bruk av driftsmidler	0	0	0	0
Sum lån	-35 628 500	-61 992 500	-6 195 000	-15 918 000
Sum tilskudd	-15 114 000	0	0	0
Sum annet	-65 000	-200 000	0	0
Netto finansiering	4 850 000	1 650 000	0	-8 525 000
Sum renter og avdrag	299 385	3 104 342	7 384 856	8 250 464
Sum andre driftskonsekvenser	736 950	158 800	-1 133 600	-1 562 100
Netto driftskonsekvenser	1 036 335	3 263 142	6 251 256	6 688 364

Valgte tiltak

Usorterte tiltak	55 657 500	63 842 500	6 195 000	7 393 000
1210: Utbedring av datakommunikasjon og infrastruktur til	250 000	250 000	250 000	250 000
Renter og avdrag	729	72 708	141 041	207 187
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: Bærbare maskiner skoler 2014	100 000	200 000	200 000	200 000
Renter og avdrag	292	29 374	85 502	139 294
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: Data- og kommunikasjonssikkerhet/ lagringssikring/	355 000	400 000	400 000	400 000
Renter og avdrag	1 035	103 378	213 367	319 594
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: Nye arbeidsstasjoner	400 000	400 000	400 000	400 000
Renter og avdrag	1 167	116 333	225 666	331 500
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: Utsifting kantswitcher Skoler/Hjt/Helse/Barnehage og	200 000	200 000	200 000	200 000
Renter og avdrag	583	58 168	112 836	165 753
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: Videreutvikle bruken av virtuelle servere -	300 000	400 000	400 000	400 000
Renter og avdrag	875	87 542	198 333	305 042
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
1210: www.tana.kommune.no kommunal info 2013-2016 2013	120 000	120 000	120 000	0
Renter og avdrag	350	34 901	67 702	99 103

Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
7020 0: Fortsette bassengdrift i Seida	2 500 000	2 500 000	0	0
Renter og avdrag	7 292	176 568	323 216	317 616
Andre driftskonsekvenser	0	0	714 000	714 000
7020 T: Ny skole ved Tana bru	18 000 000	50 000 000	0	0
Renter og avdrag	52 500	1 368 833	4 599 222	4 519 888
Andre driftskonsekvenser	0	-300 000	-2 157 000	-2 157 000
7020: Austertana - etablering av barnehagen i skolens lokaler	1 000 000	0	0	0
Renter og avdrag	17 500	70 374	66 290	65 124
Andre driftskonsekvenser	-40 900	-119 100	-119 100	-119 100
7020: Sameskolen - bygningsmessig tilpasningsarbeid	100 000	0	0	0
Renter og avdrag	1 750	7 037	6 628	6 511
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
7020: Seida skole - midlertidige undervisningslokaler	250 000	0	0	0
Renter og avdrag	4 375	17 592	16 571	16 280
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
7020: Solavskjerming på diverse bygg	380 000	0	0	0
Renter og avdrag	5 513	22 169	20 882	20 514
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
7020: Tanabru barnehage 2013	0	450 000	0	0
Renter og avdrag	0	7 875	31 670	29 831
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
7030: Omsorgssenter Tana bru	15 160 000	0	0	0
Renter og avdrag	805	3 236	3 048	2 995
Andre driftskonsekvenser	800 200	800 200	800 200	0
7040: Oppgradering av Tana rådhus 2013	9 450 000	0	0	0
Renter og avdrag	165 375	665 045	626 456	764 620
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8040: Båteng vannverk- UV anlegg	100 000	0	0	0
Renter og avdrag	1 750	7 037	6 628	6 511
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8040: Diverse tiltak ved små vannverk	100 000	0	250 000	0
Renter og avdrag	1 750	7 037	11 003	24 103
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8040: Lismajavri vannverk - rehavbillitering av ledningsnett	900 000	0	0	0
Renter og avdrag	15 750	63 338	59 663	58 613
Andre driftskonsekvenser	0	0	-36 000	0
8040: Sammenkobling av vannledningsnett	0	1 500 000	2 500 000	500 000
Renter og avdrag	0	26 250	149 313	284 125
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

8040: Skiippagurra vannverk - UV, dagtank og nødstrøm	0	1 250 000	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	-72 000	-72 000	0
8040: Traktorgraver erstatter den minste gravemaskinen	450 000	0	0	0
Renter og avdrag	7 875	31 670	29 831	29 307
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8050: Avløp - minipumpestasjon Skiippagurra	220 000	0	0	0
Renter og avdrag	3 850	15 482	14 583	14 326
Andre driftskonsekvenser	-12 000	-12 000	-12 000	0
8050: Avløp Skiippagurra	0	0	0	3 718 000
Renter og avdrag	0	0	0	65 065
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8050: Avløpsrenseanlegg i Polmak	100 000	0	0	0
Renter og avdrag	1 750	7 037	6 628	6 511
Andre driftskonsekvenser	0	-117 600	-117 600	0
8050: Elektronisk ledningskartverk	172 500	0	0	0
Renter og avdrag	3 019	12 139	11 436	11 234
Andre driftskonsekvenser	-10 350	-20 700	-20 700	0
8050: Ny avløpspumpestasjon i Austertana	0	1 362 500	0	0
Renter og avdrag	0	23 844	95 885	90 322
Andre driftskonsekvenser	0	0	-75 000	0
8050: Sanering av avløpsledningsnett	0	225 000	0	325 000
Renter og avdrag	0	3 938	15 834	20 604
Andre driftskonsekvenser	0	0	-13 500	0
8050: Utsifting av pumper i avløpspumpestasjoner	0	210 000	0	0
Renter og avdrag	0	3 675	14 780	13 921
Andre driftskonsekvenser	0	0	-11 400	0
8050: Østre Seida avløpsanlegg	0	225 000	1 475 000	0
Renter og avdrag	0	3 938	41 647	118 718
Andre driftskonsekvenser	0	0	-13 500	0
8080: Infrastruktur til nytt industriområde	4 850 000	4 150 000	0	0
Renter og avdrag	0	43 750	175 937	165 728
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8080: Montering av målere til veglys	0	0	0	1 000 000
Renter og avdrag	0	0	0	17 500
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
8080: Sandspredere	200 000	0	0	0
Renter og avdrag	3 500	14 074	13 258	13 024
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen

Usorterte tiltak				
7020 1: Svømmeanlegg ved flerbrukshallen	9 450 000	37 800 000	0	0
Renter og avdrag	27 563	708 576	2 180 183	2 142 559
Andre driftskonsekvenser	0	0	580 000	580 000
7020 S: Seida skole - oppgradering og nybygg	7 500 000	28 000 000	0	0
Renter og avdrag	21 875	591 251	2 403 276	2 361 860
Andre driftskonsekvenser	0	-300 000	-300 000	-300 000

5 Obligatoriske oversikter til drift og investering

5.1 Hovedoversikt drift

Beskrivelse	Regnskap	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Deatnu-Tana			
Brukerbetalinger	-9 036 547	-7 726 750	-7 017 800
Andre salgs- og leieinntekter	-20 956 577	-21 028 970	-22 411 606
Overføringer med krav til motytelse	-59 375 729	-41 152 507	-35 031 904
Rammetilskudd	-132 499 804	-138 228 000	-143 568 000
Andre statlige overføringer	-6 713 041	-5 599 000	-5 599 000
Andre overføringer	-508 681	0	0
Skatt på inntekt og formue	-52 740 392	-54 465 000	-57 210 000
Eiendomsskatt	-2 421 006	-2 487 100	-3 361 044
Andre direkte og indirekte skatter	0	-20 000	0
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-284 251 777	-270 707 327	-274 199 354
Lønnsutgifter	155 685 421	153 937 859	156 511 824
Sosiale utgifter	17 793 088	21 366 841	22 480 416
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	42 331 415	41 914 608	39 621 112
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	19 401 629	30 182 831	30 448 445
Overføringer	29 470 635	12 994 374	12 985 602
Avskrivninger	17 737 810	0	0
Fordelte utgifter	-1 356 351	-1 047 000	-1 047 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	281 063 647	259 349 513	261 000 399
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-3 188 130	-11 357 814	-13 198 955
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-6 031 658	-6 037 000	-7 287 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-6 031 658	-6 037 000	-7 287 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	9 431 200	8 541 948	8 341 333
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0
Avdrag på lån	9 193 075	8 150 000	13 350 000
Utlån	84 725	0	0
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	18 709 000	16 691 948	21 691 333
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	12 677 342	10 654 948	14 404 333
Motpost avskrivninger	-17 737 810	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-8 248 598	-702 866	1 205 378
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-476 633	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 044 146	-1 376 000	-470 000
Bruk av bundne fond	-3 704 046	-341 805	-2 160 807

Beskrivelse	Regnskap	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Bruk av likviditesreserve	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-6 224 825	-1 717 805	-2 630 807
Overført til investeringsregnskapet	4 953 373	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	985 507	0	0
Avsetninger til bundne fond	5 939 694	125 000	145 000
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	11 878 574	125 000	145 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-2 594 849	-2 295 671	-1 280 429

5.2 Hovedoversikt investering

Beskrivelse	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Deatnu-Tana			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	-65 000
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	-15 114 000
Andre overføringer	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0
SUM INNETEKTER (L)	0	0	-15 179 000
Lønnsutgifter	0	0	220 000
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	0	49 961 700	55 437 500
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0
Overføringer	0	11 634 800	0
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	0	61 596 500	55 657 500
Avdragsutgifter	0	0	0
Utlån	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0
Dekning tidligere års udekket	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	0	0	0
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	0	61 596 500	40 478 500

Beskrivelse	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Bruk av lån	0	-52 288 660	-35 628 500
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	0	-9 307 840	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	0	-61 596 500	-35 628 500
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	4 850 000

5.3 Budsjettskjema 1A

Beskrivelse	Regnskap	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Deatnu-Tana			
Skatt på inntekt og formue	-52 740 392	-54 465 000	-57 210 000
Ordinært rammetilskudd	-132 499 804	-138 228 000	-143 568 000
Skatt på eiendom	-2 421 006	-2 487 100	-3 361 044
Andre direkte eller indirekte skatter	0	-20 000	0
Andre generelle statstilskudd	-6 713 041	-5 599 000	-5 599 000
Sum frie disponible inntekter	-194 374 243	-200 799 100	-209 738 044
Renteinntekter og utbytte	-6 031 658	-6 037 000	-7 287 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	9 431 200	8 541 948	8 341 333
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0
Avdrag på lån	9 193 075	8 150 000	13 350 000
Netto finansinntekter/-utgifter	12 592 617	10 654 948	14 404 333
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0
Til bundne avsetninger	5 939 694	125 000	145 000
Til ubundne avsetninger	985 507	0	0
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-476 633	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-2 044 146	-1 376 000	-470 000
Bruk av bundne avsetninger	-3 704 046	-341 805	-2 160 807
Netto avsetninger	700 376	-1 592 805	-2 485 807
Overført til investeringsbudsjettet	4 953 373	0	0
Til fordeling drift	-176 127 877	-191 736 957	-197 819 518
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	173 533 028	189 441 286	196 539 089
Merforbruk/mindreforbruk	-2 594 849	-2 295 671	-1 280 429

5.4 Budsjettskjema 2A

Beskrivelse	Regnskap	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Deatnu-Tana			
Investeringer i anleggsmidler	0	61 596 500	55 657 500
Utlån og forskutteringer	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Avsetninger	0	0	0
Årets finansierungsbehov	0	61 596 500	55 657 500
Bruk av lånemidler	0	-52 288 660	-35 628 500
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	-15 114 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	0	0	-65 000
Andre inntekter	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	0	-9 307 840	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	0	0
Sum finansiering	0	-61 596 500	-50 807 500
Udekket/udisponert	0	0	4 850 000

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	107/2013	31.10.2013
Kommunestyret	73/2013	14.11.2013
Kommunestyret	85/2013	18.12.2013

Supplering av meddommere til Indre Finnmark tingrett

Saksprotokoll saksnr. 73/2013 i Kommunestyret - 14.11.2013

Behandling

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet følgende utsettelsesforslag:

Saken utsettes til neste KST-møte.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes til neste KST-møte.

Saksprotokoll saksnr. 107/2013 i Formannskapet - 31.10.2013

Behandling

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som formannskapets innstilling:

Kommunestyret supplerer med to mannlige meddommer til Indre Finnmark tingrett for resten av valgperiode 1.1.2013 – 31.12.2016 slik:

1.
2.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret supplerer med to mannlige meddommer til Indre Finnmark tingrett for resten av valgperiode 1.1.2013 – 31.12.2016 slik:

1.
2.

Rådmannens forslag til vedtak

Kommunestyret supplerer med to mannlige meddommer til Indre Finnmark tingrett for resten av valgperiode 1.1.2013 – 31.12.2016 slik:

1.
2.

Saksopplysninger

Det er etter § 76 i domstollosen nødvendig å supplere med to mannelige meddommere til Indre Finnmark tingrett for resten av valgperioden 1.1.13 – 31.12.16.

Ved valg som meddommer gjelder [domstollosen §§ 70-73](#).

§ 70. *Den som velges, må ha tilstrekkelige norskkunnskaper, og for øvrig være personlig egnet til oppgaven. I tillegg må vedkommende*

- 1. være over 21 år og under 70 år, ved valgperiodens start,*
- 2. ikke være fradømt stemmeretten i offentlige anliggender,*
- 3. ikke være under offentlig gjeldsforhandling eller konkursbehandling eller i konkursskarantene,*
- 4. stå innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen på valgdagen, og*
- 5. være statsborger i Norge eller et annet nordisk land, eller ha stått innført i folkeregisteret som bosatt i riket de tre siste år før valgdagen.*

§ 71. *Utelukket fra valg på grunn av stilling er:*

- 1. Stortingets representanter og vararepresentanter,*

2. statsrådets medlemmer, statssekretærer, statsrådenes personlige politiske rådgivere og ansatte ved Statsministerens kontor,
3. fylkesmenn og assisterende fylkesmenn,
4. utnevnte og konstituerte dommere og ansatte ved domstolene,
5. ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet og kriminalomsorgen og personer som er tildelt begrenset politimyndighet,
6. ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen og dens styre,
7. ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselsskolen,
8. praktiserende advokater og advokatfullmektiger,
9. kommunens administrasjonssjef (medlemmene av kommunerådet i kommuner med et parlamentarisk styringssystem) og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget.

§ 72. Utelukket fra valg på grunn av vandel er:

1. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i mer enn ett år,
2. den som er idømt forvaring eller særreaksjoner etter straffeloven §§ 39 – 39 c,
3. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i ett år eller mindre, og det ved valgperiodens start er mindre enn 15 år siden dommen var rettskraftig,
4. den som er idømt betinget fængselsstraff, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig,
5. den som er idømt eller har vedtatt bøtestraff for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig eller vedtakelsen,
6. den som har fått betinget påtaleunndlatelse eller domsutsettelse for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden avgjørelsen var rettskraftig.

Dom på samfunnsstraff medfører utelukkelse etter første ledd nr. 1 eller 3, avhengig av lengden av den subsidiære fængselsstraffen. Ved delvis betinget fængselsstraff vurderes hver del for seg etter første ledd.

§ 73. Kommunen skal kontrollere at ingen velges i strid med §§ 70-72.

Vurdering

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	126/2013	04.12.2013
Kommunestyret	86/2013	18.12.2013

Søknad om fritak fra politiske verv - Stig Herbjørn Torheim

Vedlegg

1 HOU og kommunestyre

Saksprotokoll saksnr. 126/2013 i Formannskapet - 04.12.2013

Behandling

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som formannskapets innstilling:

Kommunestyret innvilger ikke Stig Herbjørn Torheim fritak fra sine politiske verv i helse- og omsorgsutvalget og i kommunestyret.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne frita Torheim fra sine politiske verv.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret innvilger ikke Stig Herbjørn Torheim fritak fra sine politiske verv i helse- og omsorgsutvalget og i kommunestyret.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne frita Torheim fra sine politiske verv.

Rådmannens forslag til vedtak

Kommunestyret innvilger ikke Stig Herbjørn Torheim fritak fra sine politiske verv i helse- og omsorgsutvalget og i kommunestyret.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne frita Torheim fra sine politiske verv.

Saksopplysninger

Stig Herbjørn Torheim søker i e-post av 18.11.2013 om fritak fra sine politiske verv i helse- og omsorgsutvalget og i kommunestyret. Torheim er valgt inn som 2. varamedlem i HOU for grupperingen AP, Fe/Ol, SV og Sfp/NSR og som 6. varamedlem i kommunestyret for AP.

Torheim begrunner søknaden med at:

- han ikke lenger er ansatt i helse og omsorg, jobber ved teknisk
- han har en veldig travel arbeidshverdag
- han har mange verv og en hektisk hverdag

Kommunestyrets muligheter og myndighet til å frita fra politiske verv for hele eller deler av valgperioden er hjemlett i kommunelovens § 15-2:

”Kommunestyret (...) kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet”.

I kommentarutgaven til kommunelovens § 15-2 fremgår følgende:

Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlige helse, familiesituasjon eller andre tungtveiende velferdsgrunner gjør det urimelig byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Forhold som knytter seg direkte til virksomheten som folkevalgt; at man synes det går for mye tid med til vervet, personlige konflikter eller politisk motbør, vil derimot normalt ikke være tilstrekkelig grunn. I mer ekstreme situasjoner, hvor politisk press, sterkt belastende negativ mediedekning med mer, så å si går på helsen løs, må det likevel være adgang til å anse lovens vilkår for å gi fritak som oppfylt.

Vurdering

At Torheim har endret sine arbeidsoppgaver, har en travel arbeidshverdag og ellers har mange verv og en hektisk hverdag er etter rådmannens vurdering ikke tilstrekkelig nok for å frita Torheim fra hans politiske verv. Rådmannen foreslår at Torheim ikke innvilges fritak.

Fra: stig torheim [mailto:minijack80@hotmail.com]

Sendt: 18. november 2013 11:54

Til: Frode Gundersen

Emne: HOU og kommunestyre

Hei.

Vil med dette søke om fritak fra HOU samt kommunestyremøter

1-Er ikke lenger ansatt innen helse og omsorg, jobber ved teknisk

2-Har en veldig travel arbeidshverdag

Vil derfor søke om fritak fra dette, slik at det ikke blir ringt eller sendt mail til meg

Har mange verv og en hektisk hverdag

Er med i partiet og står for det, men vil opplyse dette for og forenkle situasjonen noe.

Stig H Torheim

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.

For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	125/2013	04.12.2013
Kommunestyret	87/2013	18.12.2013

Søknad om fritak som kommunestyrerepresentant - Tor Asle Varsi

Saksprotokoll saksnr. 125/2013 i Formannskapet - 04.12.2013

Behandling

Karen Inga Vars (V) ba formannskapet om en habilitetsvurdering da hun er svigerbror til søker. Vars fratrådte møtet. Formannskapet erklærte enstemmig Vars som inhabil, jf. Forvaltningsloven § 6 b).

Ordfører Frank M. Ingilæ (AP) fremmet rådmannens forslag til vedtak som formannskapets innstilling:

Kommunestyret innvilger ikke Tor Asle Varsi fritak som kommunestyrerepresentant for AP for resten av valgperioden.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne frita Varsi fra vervet som kommunestyrerepresentant.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak: Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret innvilger ikke Tor Asle Varsi fritak som kommunestyrerepresentant for AP for resten av valgperioden.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne fritta Varsi fra vervet som kommunestyrerepresentant.

Rådmannens forslag til vedtak

Kommunestyret innvilger ikke Tor Asle Varsi fritak som kommunestyrerepresentant for AP for resten av valgperioden.

Begrunnelsene som oppgis i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å kunne fritta Varsi fra vervet som kommunestyrerepresentant.

Saksopplysninger

Tor Asle Varsi søker i e-post av 18.11.2013 om fritak fra sitt verv som kommunestyrerepresentant for AP for resten av valgperioden. Varsi er fast medlem i kommunestyret for AP.

Det vises til søknaden fra Varsi for begrunnelse for søknaden om fritak:

"Herved søker jeg Tor Asle Varsi om fritak som kommunestyrerepresentant for året 2013 og ut valgperioden. Jeg trodde at som politiker fikk jeg jobbe med saker som angår meg og andre i bygda Sirbma, og veldig fort etter at jeg var valgt inn som kommunestyrerepresentant for AP, så fikk jeg saker som bygdefolket ville ha svar på.

Jeg har sendt mange saker inn, men ingen er blitt videresendt til MLU, og når Utviklingsavdelinga kan sitte og sile ut saker som "de ikke vil ha debatt om" og hvor de etter min mening er inhabile, så er det for meg ingen vits og hensikt å sitte i kommunestyret, bare for å sitte der.

Jeg har siden tidlig i juli i år bedt Tana kommune å sende meg alle disp.søknadene og de behandlede søknadene slik at jeg kunne forberede meg til en sak som skulle opp i kommunestyret, men har ikke mottatt noe fra Tana Kommune. Det kan selvsagt spørres om hvorfor Tana kommune ikke sender disse til meg og hvilke krefter er det som holder igjen?"

Kommunestyrets muligheter og myndighet til å fritta fra politiske verv for hele eller deler av valgperioden er hjemlet i kommunelovens § 15-2:

"Kommunestyret (...) kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet".

I kommentarutgaven til kommunelovens § 15-2 fremgår følgende:

Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlige helse, familiesituasjon eller andre tungtveiende velferdsgrunner gjør det urimelig byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Forhold som knytter seg direkte til virksomheten som folkevalgt; at man synes det går for mye tid med til vervet, personlige konflikter eller politisk motbør, vil derimot normalt ikke være tilstrekkelig grunn. I mer ekstreme situasjoner, hvor politisk press, sterkt belastende negativ mediedekning med mer, så å si går på helsen løs, må det likevel være adgang til å anse lovens vilkår for å gi fritak som oppfylt.

Vurdering

Forhold som knytter seg direkte til virksomheten som folkevalgt og at han føler seg motarbeidet av kommunen er normalt ikke tilstrekkelig grunn for fritak. Rådmannen mener at begrunnelsen Varsi gir ikke er tilstrekkelig nok for at han ikke kan skjøtte sine plikter i vervet som kommunestyrerepresentant. Rådmannen foreslår derfor Tor Asle Varsi ikke innvilges fritak.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	88/2013	18.12.2013

Referatsaker / Orienteringer - KST

Rådmannens forslag til vedtak

Orienteringen tas til orientering.

Saksopplysninger

Det kan i møtet bli gitt orienteringer.

Vurdering

